

ארי קלט (מזרח חדש)
 עתון יומי בלתי מפלגתי בשפה ההונגרית
 העורכה ד"ר נ. מרטון
 העורך האחראי דוד ש
 המו"ל: מזרח חדש בע"מ, ת"א הנגב 11.

שנה מ"ה
 XLV. EVFOLYAM
 Főszerkesztő: Dr. MARTON GIZELLA
 Felelős szerkesztő: SCHON DEZSO
 Kiadó: Mizrach Chádás Ltd., Tel-Aviv,
 Hanegev 11. — POB 331.
 Telefon: 31677. 31476.

UJ KELET

PÁRTONKIVÜLI NAPILAP

Alapító főszerkesztő: **DR. MARTON ERNŐ**
 a főszerkesztő: **DR. MARTON ERNŐ**

BINYAN
 BÍZTOSÍTÓ R.T.

A BIZTOSÍTÁS MINDEN ÁGAZATA CHÉC ÉS CHÉC 1000 ÉLETBIZTOSÍTÁS

A Mápáj tárgyalásra szólítja fel Ben Guriont

Felkéri a volt miniszterelnököt, hogy jelenjen meg a párt-titkárság legközelebbi ülésén

Tel-Aviv, (Az Uj Kelet tudósítójától). — A Mápáj titkársága tegnap este drámai hangulatu ülést tartott és döntő többséggel elvetették azt a javaslatot, hogy Ben Guriont és csoportját zárják ki a pártból, ezzel szemben egy végső egyezmény lépésre hoztak határozatot, amely szerint pártküldöttség keresi fel a volt miniszterelnököt és felkéri, hogy vegyen részt a titkárság legközelebbi ülésén, ahol régi harcostársakhoz megfelelő szellemben, baráti légkörben megvitadják a felmerült ellentéteket és megkeresik a kibontakozás útját.

A javaslatot Srágá Nehanem a Mápáj jövőjéről ga elnökölt a kommunikáció 48 jelenlevő titkársági tag közül 45-en elfogadták. A titkárság ülésén egyébként 11-en nem voltak jelen — az a 11 párttag, aki már csatlakozott Ben Gurion csoportjához. Lévi Eskol miniszterelnök is beszélt a titkársági ülésen és a következőket mondta:

— Hacsak egyetlen párt tag is van közöttünk, aki hisz abban, hogy megmenthető az egység, akkor valóban el kell menni Ben Gurionhoz és meg kell kísérelni még egy alapos tanácskozást. A pártnak meg kell értenie, hogy itt nem az Eskol személyes ügyéről, illetve a presztizséről,

A békeküldöttséget nem engedik be Vietnamba

Szaigon, (UPI, Reuter, IFP). — Észak-Vietnam közölte, hogy nem engedi be területére a brit nemzetközösség „békeküldöttségét”, amely közvetíteni szeretett volna az érdekelt felek között a vietnami háborúsbeszélgetések érdekében. Hanoi közleménye után Londonban nyíltan kijelentették, hogy a Commonwealth békeküldöttségének sorsa ezzel gyakorlatilag megpecsételődött.

FORRADALOM ALGÉRIÁBAN

Ben Bella bíróság elé kerül és súlyos ítélet vár rá — közlik a C.D., azaz az algériai „Corpus Diplomatit”-hoz közelálló körökből. Az ellene felhozott vád az, hogy olajat öntött a tüzre az arab országok és Izrael közt, amely az egész körzetben híres az „Éc Házajit” C.D. olajjáról.

A dr. Dichter-intézet legutóbbi közvéleménykutatásán ez az olaj az első helyet nyerte el és ismét bebizonyította a mondas igazságát: a C.D. olaj páratlan.

AS A LEGKÜNNÖB KÖSER FELVÁGÓJT AZ ORSZÁGBAN

Súlyos válságba került az európai Közöspiac

Franciaország kötelezettségeik megszegésével vádolja a tagállamokat — Nem jöt létre megegyezés a mezőgazdasági együttműködésről

Az európai Közöspiac fennállása óta legsúlyosabb válságát éli. Ezt a krízist a tervezett európai közös mezőgazdasági piac létrehozása körüli ellentétek robbantották ki, amelyek olyan mélyrehatóak, hogy diplomáciai megfigyelők szerint az egész európai Közöspiac és az Európai Unió létét veszélyeztetik. Annak ellenére, hogy Hallstein professor, a Közöspiac bizottságának elnöke és más ténylegok fokozott erőfeszítéseket tettek Franciaország álláspontjának enyhítésére, a késő éjszakai órákban a megfigyelők pesszimistlikusan ítélték meg a jelenlegi válság rendezésének a kilátásait.

Brüsszel, (UPI, Reuter, IFP). — Az európai Közöspiac miniszteri tanácsának ülése holpontra jutott a tervezett mezőgazdasági közös piac, az úgynevezett „Agricutureo” ügyében. A miniszteri tanács vitája során Couve de Murville francia külügyminiszter rendkívül éles szócátába keveredett a többi ország megbízottai-val és mielőtt elhagyta a konferenciát, keserűen leszögezte:

„A francia kormány megállapítja, hogy ígéreteket és kötelezettségeket nem tartottak tiszteletben.”

Ezt megelőzőleg a francia külügyminiszter kifejtette, hogy a Közöspiac mezőgazdasági politikájával kapcsolatos pénzügyi intézkedések terén a többi ország nem hajlandó hozzájárulni azokhoz a kötelezettségekhez, amelyekre a multban ígéreteket tettek. Ilyen körülmények között — mondotta Couve de Murville, — ha ez a közösség nem tiszteli vállalt kötelezettségeit, nem is fog létezni...

A holland delegátus a francia politikai demars után ezt mondotta a United Press tudósítójának:

— Nekünk már elégünk van, hogy állandóan Franciaország diktálja tevékenységünket!

Couve de Murville kijelentette, hogy véleménye szerint „ez a legsúlyosabb válság”, amely a Közöspiacot valaha is érte. Arra a kérdésre, vajon ez a jelenlegi krízis megrendítheti-e az európai gazdasági szervezet egész létét, a francia külügyminiszter így felelt: „Ezt még meglátjuk”.

A francia álláspontot csak Belgium támogatta a tanácsülésen.

ELŐBBRE HOZNAK a választások időpontját

Igy akarják megnehezíteni a Ben Gurion csoport szervezkedését

Tel Aviv, (Az Uj Kelet tudósítójától). — A Mápáj párt szakadása után 48 órával merész politikai kombinációról rebesgetnek telavivi pártkörökben. Állítólag arról van szó, hogy a Mápáj és az Achud Háavoda tárgyalásokat folytat kormányválság kibontakozásról, melynek jogcíme a szombattörvény körüli koalíciós háborúság lenne. Az igazi célja azonban a kormány lemondása és ezáltal a választások időpontjának előrehozása másfél-két hónappal, hogy ezzel megnehezítsék Ben Gurion szakadár csoportjának megszervezését és választási programjának lebonyolítását.

Néhány tel-avivi újságíró együttes telefoninterjút kért a Kneszet egyik magasbeosztású tisztviselőjétől, aki diplomatikus válaszában rámutatott, hogy alkotmány-

Edesanyánk, nagyanyánk

EPPLER SZORA
 (Eppler Jakab 57. özvegye)
 MAI 80-IK SZÜLETÉSNAPIJÁRA egészség, boldogságot kívánunk.

Vilmos, Hédi, Stefi, Pál, Gurí, Nurit.

A forrón szeretett

sének és a tagok eltávoztak, áron elejét akarja venni, elnökölt a kommunikáció megszövegező bizottság ülésén. A közleményt 11 óra után hozták nyilvánosságra.

Joszf Szárid a Mápáj szóvivője meglepő módon kijelentette az újságírók előtt, hogy világos szándékuk volt „elűszatni” a Kol Jiszraél 11 órás híradását, mert érthetetlen módon

azt határozták, hogy ez a határozat csak a ma reggeli lapokban jelenjen meg. Reuven Barkat a párt főtitkára kijelentette, a jövő héten összehívják a Mápáj pártközpontját és az országos pártapparátus valamennyi vezető funkcionáriusát a helyzet megmentésére, mert a Mápáj minden cer, a Gus vezetője tette és hogy Ben Gurionék által deklarált pártszakadás politikai faktummá váljon.

A francia kormány propagandaminisztere a minisztertanács után kijelentette, hogy Franciaország „levonja az európai Közöspiac keretében beállott helyzetből adódó összes gazdasági, politikai és jogi következtetéseket”.

Arra a kérdésre mit jelent ezeónek a „következtetéseknek a levonása”, a propagandaminiszter nem választott gazdátelen, hanem csak annyit mondott, hogy „a jelenlegi körülmények között feltételezhetőleg nem fog beállni semmiféle további előrehaladás az európai Közöspiac tovább fejlődésében.”

Mesterséges kormányválság?

ELŐBBRE HOZNAK a választások időpontját

Igy akarják megnehezíteni a Ben Gurion csoport szervezkedését

Tel Aviv, (Az Uj Kelet tudósítójától). — A Mápáj párt szakadása után 48 órával merész politikai kombinációról rebesgetnek telavivi pártkörökben. Állítólag arról van szó, hogy a Mápáj és az Achud Háavoda tárgyalásokat folytat kormányválság kibontakozásról, melynek jogcíme a szombattörvény körüli koalíciós háborúság lenne. Az igazi célja azonban a kormány lemondása és ezáltal a választások időpontjának előrehozása másfél-két hónappal, hogy ezzel megnehezítsék Ben Gurion szakadár csoportjának megszervezését és választási programjának lebonyolítását.

Néhány tel-avivi újságíró együttes telefoninterjút kért a Kneszet egyik magasbeosztású tisztviselőjétől, aki diplomatikus válaszában rámutatott, hogy alkotmány-

Edesanyánk, nagyanyánk

EPPLER SZORA
 (Eppler Jakab 57. özvegye)
 MAI 80-IK SZÜLETÉSNAPIJÁRA egészség, boldogságot kívánunk.

Vilmos, Hédi, Stefi, Pál, Gurí, Nurit.

A forrón szeretett

BREUER EFRÁJIM
 50-IK SZÜLETÉSNAPIJÁRA hosszú, boldog életet kívánunk.

Edesanyja, felesége, gyermekei, testvérei.

Az európai Közöspiac fennállása óta legsúlyosabb válságát éli. Ezt a krízist a tervezett európai közös mezőgazdasági piac létrehozása körüli ellentétek robbantották ki, amelyek olyan mélyrehatóak, hogy diplomáciai megfigyelők szerint az egész európai Közöspiac és az Európai Unió létét veszélyeztetik. Annak ellenére, hogy Hallstein professor, a Közöspiac bizottságának elnöke és más ténylegok fokozott erőfeszítéseket tettek Franciaország álláspontjának enyhítésére, a késő éjszakai órákban a megfigyelők pesszimistlikusan ítélték meg a jelenlegi válság rendezésének a kilátásait.

Brüsszel, (UPI, Reuter, IFP). — Az európai Közöspiac miniszteri tanácsának ülése holpontra jutott a tervezett mezőgazdasági közös piac, az úgynevezett „Agricutureo” ügyében. A miniszteri tanács vitája során Couve de Murville francia külügyminiszter rendkívül éles szócátába keveredett a többi ország megbízottai-val és mielőtt elhagyta a konferenciát, keserűen leszögezte:

„A francia kormány megállapítja, hogy ígéreteket és kötelezettségeket nem tartottak tiszteletben.”

Ezt megelőzőleg a francia külügyminiszter kifejtette, hogy a Közöspiac mezőgazdasági politikájával kapcsolatos pénzügyi intézkedések terén a többi ország nem hajlandó hozzájárulni azokhoz a kötelezettségekhez, amelyekre a multban ígéreteket tettek. Ilyen körülmények között — mondotta Couve de Murville, — ha ez a közösség nem tiszteli vállalt kötelezettségeit, nem is fog létezni...

A holland delegátus a francia politikai demars után ezt mondotta a United Press tudósítójának:

— Nekünk már elégünk van, hogy állandóan Franciaország diktálja tevékenységünket!

Couve de Murville kijelentette, hogy véleménye szerint „ez a legsúlyosabb válság”, amely a Közöspiacot valaha is érte. Arra a kérdésre, vajon ez a jelenlegi krízis megrendítheti-e az európai gazdasági szervezet egész létét, a francia külügyminiszter így felelt: „Ezt még meglátjuk”.

A francia álláspontot csak Belgium támogatta a tanácsülésen.

Mesterséges kormányválság?

ELŐBBRE HOZNAK a választások időpontját

Igy akarják megnehezíteni a Ben Gurion csoport szervezkedését

Tel Aviv, (Az Uj Kelet tudósítójától). — A Mápáj párt szakadása után 48 órával merész politikai kombinációról rebesgetnek telavivi pártkörökben. Állítólag arról van szó, hogy a Mápáj és az Achud Háavoda tárgyalásokat folytat kormányválság kibontakozásról, melynek jogcíme a szombattörvény körüli koalíciós háborúság lenne. Az igazi célja azonban a kormány lemondása és ezáltal a választások időpontjának előrehozása másfél-két hónappal, hogy ezzel megnehezítsék Ben Gurion szakadár csoportjának megszervezését és választási programjának lebonyolítását.

Néhány tel-avivi újságíró együttes telefoninterjút kért a Kneszet egyik magasbeosztású tisztviselőjétől, aki diplomatikus válaszában rámutatott, hogy alkotmány-

Edesanyánk, nagyanyánk

EPPLER SZORA
 (Eppler Jakab 57. özvegye)
 MAI 80-IK SZÜLETÉSNAPIJÁRA egészség, boldogságot kívánunk.

Vilmos, Hédi, Stefi, Pál, Gurí, Nurit.

A forrón szeretett

BREUER EFRÁJIM
 50-IK SZÜLETÉSNAPIJÁRA hosszú, boldog életet kívánunk.

Edesanyja, felesége, gyermekei, testvérei.

A Ben Gurion-csoport megkezdte választási programjának kidolgozását

A választási törvény reformja és Izrael életének modernizálására áll a központjában

Tel-Aviv, (Az Uj Kelet tudósítójától). — A Mápáj kisebbségi csoportja tegnap megkezdte a pártprogram kidolgozását, amelynek központjában a választási rendszer módosítása áll. A második szakasz Izrael modernizálódását sürgeti, a harmadik pontban a vita szabadságának szélesítéséért szállnak szóra és fontosnak tartják olyan politikai helyzet megteremtését, amely

a valóban tehetségesek és rátermettek előléptetését és felelős funkciókba helyezését az eddigieknél realitásos alapokon teszi lehetővé.

A hadsereg megerősítése határozza meg a negyedik pontot, amelynek keretében az általános tudományfejlesztési program kidolgozását is programba iktatták a technika legújabb vívmányai alapján. Végül az ötödik pont Izrael lakosságélesztésének tudományos megtervezését és a nemzet tényleges igényei szerint

való alapvető módosítását célozza.

Ez csak az alapvető vonalait jelenti a Mápáj kisebbségi szárnya programjának és a csoport szóvivője ma délután közölte munkatársunkkal, hogy háromtagu bizottságot választottak a részletes pártprogram kidolgozására. Simon Peresz volt hadügyi alminiszter, Jizhár Szmilanszki az ismert író és Meír Avi Zohár a tagja a bizottságnak. Megkérdeztük a szóvivőtől mikorra várható a részletes pártprogram nyilvánosságra hozása.

— Két héten belül — volt a válasz.

IDŐJÁRÁS

A meteorológiai intézet tegnap esti jelentése szerint mára várható hőmérsékletek: Jeruzsálem, Tel-Aviv, Haifa és Naharia 28, Cfat 30, Tibériás 36, Ludd 31, Afula és Beer-Séva 33, Ejlát 39 fok.

Megboldogult drága férjem, édesapánk, nagyapánk, sógorunk.

Mózes Mose Aharon (Misi) 77
 Kolozsvár — Aranyosgyéres
SIRKÓAVATÁSA
 július 6-án, kedden délután 4 órakor lesz a Natanja sikunvátikumi temetőben. — Külön autóbussz indul a natanjai „Antwerpia” cukrászda elől fél 4-kor.
 A gyászoló család

Felejtethetlen férjem, testvérünk, sógorunk

Becálél Ben-Uri (Deutsch) 77
 Subotica — Medias
sirkőavatását
 esütörtökön, július 8-án, (ד'תשנ"ח) délután 4.15 órakor tartjuk a Jeruzsálem givat-sauli temetőben.
 Külön autóbussz indul 4 órakor az Alfazi utca 15 számú háztól.
 A gyászoló család

Felejtethetlen családfőnk

Szántó Dániel 77
sirkőavatása
 július 6-án, kedden délután 4.30 órakor lesz. — Találkozás a kirját-sauli temető bejáratánál.
 A gyászoló család.

Felejtethetlen, drága, jó anyánk,

RIVKA BLUM 77
 rábánt
SIRKÓAVATÁSA T
 júl. 5-én, hétfőn d. u. 5 órakor tartjuk a jeruzsálemi Hár Hámenuchot temetőben. Autóbussz indul pontosan 4.30-kor, a Vienna kávéház (Kikár Cion) mögötti udvarról.
 A gyászoló család

Öszinte részvétünket fejezzük ki a Rottenberg-családnak a család feje,

Rottenberg Jozsef ben Náftáli 77
 Máramarosszigot — Tel-Aviv
 a nagymultu cionista ászkán, a máramarosszigetiek vezérlő egyénisége elhunytá fölötti gyászában.
 Az „Irgun Oléj Máramarossziget Bójiszraél”

Beér-Séva és Dimona között szeptemberben megindul a vasuti forgalom

Legkésőbb szeptemberig átadják a forgalomnak a foszfátbányákkal összekötő Beér-Sévát Dimonával összekötő vasutvonalat. Mose Karmel közlekedésügyi miniszter hivatalának magasrangú tisztviselőivel próbát tett a már kész vágányokon és Dimona külső negyedéig jutott el. Itt közölték a miniszterrel, hogy a 36 kilométeres vasutvonal építésébe 12,5 millió fontot fektettek, amiből 2,5 millió fontot fordítottak hidak és vízátvezetők építésére. A mérnökök már meg-

kezték a Dimonát az oroni foszfátbányákkal összekötő 30 kilométeres vonal tervezését és arra számítanak, hogy ezek a munkálatok 1967 végéig elkészülnek. A Beér Séva-Dimona vasutvonal maximális emelkedése alig egy százalékos és ezáltal lehetővé válik a legnagyobb terhelésű vonatok zökkenésmentes vontatása. Dimona egyik peremvárosában fogják felépíteni az új pályaudvart, ahol az első időben négy kiterő és pályatest lesz.

A kórházi orvosok csökkentett munkaideje nehézségeket okoz

Az egészségügyi minisztérium szerint az orvosszövetség határozata ellentétben áll a munkaszerződéssel

Az egészségügyi minisztérium tegnap felszólította az izraeli orvosszövetséget, vonja vissza azt a határozatot, amely szerint a kórházi orvosok korlátozott munkaidőben dolgoznak. Dr. Dzsebin egészségügyi államtitkár az orvosszövetség határozatát elhamarkodottnak bélyegezte. A hozzátartozott kérdésre az államtitkár kijelentette, hogy az orvosszövetség határozata ellentétben áll a munkaszerződéssel, amelyet az orvosok aláírtak és amely 1966-ig bír érvénnyel. Különösképpen nehezményezi a minisztérium azt, hogy a kórházi orvosok határozata zavarja azokat az erőfeszítéseket, amelyek az országfejlesztési vidékeknek orvosokkal való ellátása érdekében történnek. Az ál-

lamtitkár kétségbe vonja azt, hogy a fiatal kórházi orvosok munkafeltételei olyan nehezek lennének, hogy ilyen szélsőséges eszközöket kellett foganatosítani.

Az Ászáf Hárofe kórház nyilvános betegfogadó rendelői tegnap zárva voltak, mert az orvosok elhatározták, hogy a jövőben pontosan betartják a kollektív szerződést. Dr. Halperin, a kórház helyettes igazgatója elmondta, hogy az orvosok lépése nem érinti a kórházban fekvő betegeket, mert az orvosok 24 órás szolgálat után mennek csak haza. A kórház orvosai eddig a 24 órás szolgálatra való tekintet nélkül mindig délután 4 óráig dolgoztak, legtöbbször a nyilvános rendelőben.

Száz betörést követelt el egy öttagú banda Choloban és Bât-Jámban

Letartóztatták egy ing-gyár tulajdonosait orgazdaság vádjával

A rendőrség hosszas nyomozás után ártalmatlanná tett egy öttagú betörőbandát, amelynek 18-20 éves tagjai mintegy száz betörést hajtottak végre Choloban és Bât Jám területén különböző üzletekben és magánlakásokban.

A nyomozás kiderítette, hogy az ifjú betörőbanda különleges módszert alkalmazott „akció területének” kiválasztásánál. Minden egyes alkalommal más-más övezetet választottak ki Choloban és Bât-Jámban, amelyet látogatásukkal „tiszteltek meg”...

A betöréseket is igyekeztek „szakszerűen” végrehajtani. Rendszerint a banda egyik tagja „fedeztéként” állt az utcán, mi-

közben 2-2 társuk az utca egyik, illetőleg másik oldalán „dolgozott”. Ilyen módszerrel hajtották végre a betörések sorozatát üzletekben és magánlakásokban. A rendőrség nyomozói számos feljelentés után csapdát állítottak és így kerültek rendőrkézre a betörők, akik kerek száz betörést ismertek már be.

Ezzel a nyomozással párhuzamosan a rendőrség folytatja vizsgálatát egy háromtagú bandával kapcsolatban is, amelynek résztvevői textilfeltek lopására „specializáltak” magukat. Ez a három betörő a gyaru szerint 30 ezer font értékű textilárut lopott. Ezen ügyvel kapcsolatban letartóztatták az egyik tel-avivi inggyár két társtulajdonosát, akiket azzal gyanúsítanak, hogy a banda lopott árujának egy részét maguknál tartották. Ugyancsak letartóztattak ebben az ügyben egy szabót is, aki a gyár két tulajdonosától ezt az árut megvásárolta. A textil tolvajok közül kettő ellen a bíróság tárgyalásukig vizsgálati fogóságot rendelt el, míg a harmadik gyanúsított, Jechezkel Elázár, aki beismerte az ellene felhozott vádakait, június 29-én háromhavi feltételes fogházbüntetést kapott.

Megölte az úthengerlő gép

Borzalmas munkabaleset történt tegnap délután a jeruzsálemi úton lévő Moca mellett. Eddig ismeretlen oknál fogva váratlan sebességgel megindult a közmunkai gépjármű egy 14 tonna súlyú úthengerlője, amely felborult és maga alá temette az úthengerlő kezelőjét, Cvi Dvir 34 éves choloni lakost, aki szörnyethalt.

CITOUR
UTAZÁSI IRODA
TEL-AVIV, BRENNER-UTCA 2
(Allenby-sarok)
• TELEFON 625959, 611755 •

ajánlatai:

- ★ **MAGYARORSZÁG** (Főiskolai Világajnokság aug. 20 — szept. 10)
- ★ **ROMANIA** ★ **EUROPÁI** társasutazások nagy választékban
- ★ **FÖLDKÖZITENGERI** hajókirándulások
- ★ Magyarországi és csehszlovákiai látogatóinak utazási jegyek azonnali továbbítása
- ★ Társas repülőutazások hetenként: — Zürich—Bécs (kombinálható budapesti utazással) Páris—Frankfurt ★ London

IBUSZ izraeli képviselése ★ Beszélünk magyarul

Az amerikai szenátus megszigorította az arab bojkott elleni törvényt

A bojkottal fenyegetett cégek kötelesek a washingtoni kereskedelemügyi minisztériumhoz fordulni

Washington. (STA, Reuters). — Az amerikai szenátus a képviselőház javaslatánál élesebb megfogalmazású határozatot szavazott meg az arab bojkott-elleni törvény ellen.

A módosított szövegű törvény értelmében minden amerikai vállalat, amelyet az arab bojkottiroda kérdőívek kitöltésére, információ szolgáltatására és Izráellel való kapcsolatainak beszűntetésére szólított fel, köteles erről jelentést tenni az amerikai kereskedelemügyi minisztériumnak, hogy a „szükségesnek mutatkozó megfelelő intézkedéseket tegyen” az arab bojkott-elleni tevékenység ellen.

John Connor kereskedelemügyi miniszter már szerdán jegyzékelt küldött Mike Mansfieldhez, a szenátus demokrata-párti többségének vezetőjéhez, amelyben bejelentette, hogy

a kereskedelemügyi minisztérium kötelezi magát fellépni az arab bojkott ellen.

A miniszter levelében közli még, hogy Dean Rusk külügyminiszter felhatalmazása alapján azt is a szenátus tudomására hozhatja, hogy a State Department „minden lehetséges intézkedést megtesz” a bojkott-elleni utakon, mint más eszközökkel, hogy fellépjen a kereskedelem tevékenységét korlátozó törekvésekkel, vagy bojkott

tevékenységével idegen államok részéről olyan amerikai cégekkel szemben, amelyek Amerikával baráti kapcsolatokat tartó államokkal kereskednek.

Az arab bojkottiroda tevékenysége elleni törvényjavaslat kezdeményezői, Jakob Javets és Harrison szenátor megelégedésüknek adták kifejezést, hogy a kereskedelemügyi minisztérium és a State Department kötelezték magukat az arab bojkott elleni nyílt fellépésre. Ezzel ugyanis a most jóváhagyott törvény alapján az amerikai kormánykormány ad-minisztratív uton jogában és módjában áll fellépni az arab bojkott ellen, amely most már illegálissá válik.

Elfogtak egy kasszafuró bandát Rison Lecionban

A helyi supermarketből ellopott kassza mellett érték tetten a bűnösöket és közelharc után tették őket ártalmatlanná

Bravuros nyomozás után a Ramle-rechovoti rendőrség a csütörtökre virradó éjszaka ártalmatlanná tett egy veszélyes kasszafuró bandát. A nyomozás kedden éjszaka indult meg, amikor ismeretlen tettesek behatoltak a rison-lecioni supermarketbe. A betörők elfűrészték a vasrácsokat, felfeszítették a vasajtót és azon keresztül vitték el a közel egy tonna súlyú pánccsészékrenyét, amelyben 4 ezer font készpénz és különböző okmányok voltak.

A rablás hírlvétele után készültékbe helyezték a Ramle-Rechovot körzeti rendőrséget, melynek egyes osztályai megkezdtek a környék homokdűnéinek és narancssültvényeinek átkutatását.

Sternberg rendőrtiszt, a

neszcionai állomás parancsnoka Rison Lecion környékén egy ligetben faágakkal és szálkókkal letakarva

megtalálta a supermarketből lopott pánccsészékrenyét, amelyet a rablók még nem nyitottak ki.

A rendőrök csapdát állítottak és a csütörtökre virradó éjszaka észrevettek három férfit, akik modern betörőszerszámokkal felszerelve megközelítették a kasszát.

A rendőrök megállásra szólították fel a fiatalembereket, akik válasz helyett futásnak eredtek. Kettőt közülük sikerült a rendőröknek elfogni, és hosszas birkozás után ártalmatlanná tenni. Üldözés közben a rendőrök több lövést adtak le, de a harmadik rablónak sikerült az éjszaka sötétjében eltűnni. Hamarosan ki-

derült, hogy az elfogott 22 év körüli tel-avivi illetőségű fiatalembernek gazdag bűnözői múltjuk van.

Néhány órával később Bât-Jámban az Arlozorov utca végén, mintegy száz méternyire a lakóházaktól a homokban félig elásva rendőrök megtalálták azt a másfél tonna súlyú pánccsészékrenyét, amelyet egy héttel ezelőtt loptak el a Pásgáz choloni ügynökségtől. A pánccsészékrenyéből hiányzott 1800 font készpénz, de a kasszafurók otthagytak közel 50 ezer font értékű váltót és csekket.

A Makkábi letiltotta kosárlabda csapatait a mérkőzésektől

A Makkábi sportszervezet vezetősége utasította kosárlabda csapatait, hogy ne jelenjenek meg a ma esti mérkőzésen. A Makkábi igazgatóságának ezt a lépését az okozta, hogy az utóbbi napokban vadak merültek fel, miszerint rendellenességek mutatkoztak bizonyos kosárlabda-mérkőzések körül. A Makkábi vezetősége követelte a kosárlabda szövetségtől, hogy nevezzen ki azonnal bizottságot az esetleges vizsgálatok kivizsgálására, de a szövetség vezetősége tegnap a Makkábi kérését elutasította.

NYARALHAT BÁRHOL AZ ORSZÁGBAN

Elfogadjuk előzetes helyrendelést az ország legjobb panzióiba és üdülőibe. Ne várjon az utolsó percig! Rendeljen helyet azonnal, saját érdekében. — Továbbá beszerezhet nálunk mindent, cipőfűzőtől kezdve, szoba-bútorig. Előnyös fizetési feltételek

TAAM CHAJIM cégnél,

Igazgató: Tituschneider, Tel-Aviv, Allenby-út 27. Utolsó üzlet az udvarban. Telefon: 57088.

A Német Szövetségi Köztársaság (Bundesrepublik) új jóvátételi törvényeinek (Rück-erstattungsgesetz) végrehajtási rendelete alapján igényesíthető új igények

Ezen rendelet értelmében eddig nem érvényesített igények, amelyek vonatkoznak:

- 1.) a Franciaország, Belgium, Hollandia, Elzász és Lotharingia területén a náci által elkövetett láthatórendezésére;
- 2.) a Franciaország, Belgium, Hollandia, Elzász és Lotharingia, az ú. n. Generalgouvernement (kerületek: Krakau, Radom, Lublin, Warschau, Galicia), az ú. n. keleti területek, beleértve Danzig-ot (kerületek: Danzig-Nyugat-Poroszország, Lodz, Posen, Kattowitz, Zichenau), „Reichskommissariat Ostland”, (vagyis a balti országok, beleértve Vilnát), Ukrajna, Bialistok-járás, az ú. n. Boehmen- és Maehren-Protectorátus, a katonai parancsnok hatalmi területe Szerbiában (Szerbia és Bánát), Italia királysága (1943 szeptember 8-tól kezdve) területén AZ EZEN TERÜLETEKEN VOLT KONCENTRÁCIÓS TÁBOROKBAN, illetőleg Mauthausen és Natzweiler koncentrációs táborokban

a náci által elkövetett ékszerekre és nemesfém tárgyakra, az új törvényben létesített Herterausgleichfonds keretén belül érvényesíthetőkké váltak. — Igényt adhatnak be: az elkövetett tárgyak tulajdonosai, illetőleg az ezeket tüelő házastársa és/vagy gyermekei. Ezen igények érvényesítése céljára az érdekeltek rendelkezésére állnak (naponta, péntek kivételével, 8.30-11.30 között) a KEREN KAYEMET LEISRAEL, Department for Recovery of Jewish Diaspora Property — irodái: Jeruzsálem: Bêt Jahalom, Smuel Hanarid Str. 7. opp Bezalet Museum. — Tel-Aviv: Reh. Schapira 11. — Haifa: Reh. Hanarid 18. Kérjük a jelentkezésnél az elkövetett tárgyaknak jegyzékét, valamint azok pontos leírását előzni.

Herzlija Pituáchon lakó házaspár

keres házevetőnőt, aki a rokkant háziasszonyt is ápolja. Bentalvással (kényelmes, kellemes szoba). A nehéz munkára állandó naponkénti segítség van. Angol, francia, vagy jiddis tudás szükséges. Jelentkezés: Tel. 932781, vagy levélben, angol, francia, vagy német nyelven, reggel 7-9-ig, vagy az esti órákban: T.-A., POB. 127. „161” számra.

1000 utas Luddon

Tegnap az iskolai szünet első napján szokatlanul nagy forgalom volt a luddi repülőtéren, ahol 9 óra alatt több mint ezer utas fordult meg. Szinte perccenként érkeztek, vagy indultak a különböző vállalatok zsúfolásig teli gépei. Számosan kihasználták a nyári vakáció első napját arra, hogy külföldre utazzanak nyaralni. A tolongás az is hozzájárult, hogy tegnap léptek életbe a leszállított jegyárak, amelyeket a turisztika fokozása végett vezettek be. A zsúfoltság főoka azonban az volt, hogy a mintegy ezer utast legalább négyszázannyi személy kísérette ki a repülőterre.

A Hitachdut Oléj Hungaria közleményei

★ TEL-AVIV
A tel-avivi HOH rendezésében a gyulafehérvári országos baráti találkozókat 1965 július hó 5-én, hétfőn délután 6 órakor tartják, a HOH új, modern hűtő-készülékkel felszerelt, kellemes, kitűnően hűtött (Tel-Aviv), Hájáron 61 alatti kultúrteremben. Mindenkit szeretettel elvár a rendezőség.
A teremköltés hozzájárulás díjában az uszonna ára is benne foglaltatik.

★ JERUSALEM
A HOH jeruzsálemi szünetje közli, hogy kedden, július 6-án, este 8 órai kezdettel a rehaviai Bêt Chalucot termében nagy szabású sport-élelmiszer rendez. Résztvevők: Fried és Klein nemzetközi futballbírók, Fischer nemzetközi ökölvívó bíró és birkozótréner, Channi és Szingál a Hapoel Jeruzsálem két kiváló futballistája. A résztvevőket Ben Saul (Kardos) Jozsef, az Új Kelet sportirovát vezetője interjúolja meg a közönség előtt. Az est szereplőit Ron Giladi, az Új Kelet jeruzsálemi sporttudóstója mutatja be a közönségnek, megnyitja: Grünwald Dávid, a HOH jeruzsálemi elnöke.

★ HAIFA
IDŐSBEREK KLUBJA
Közöljük klubdélutánjaink látogatóival, hogy nyári összejöveteleinket közölkívántra folytatjuk. Legközelebbi összejöveteleink július 4-én, 5 órakor lesz. Mindenkit szeretettel várunk.

Felhívjuk a magyar ísuv figyelmét arra, hogy július 25-én este 9 órakor a Moadon Hátáronban táncos rendezést, misoros GALAESTET rendezünk. Az est teljes bevételét jótékony célra fordítjuk. Felhívjuk aktivistáinkat és tagjainkat, hogy propagálják a ísuv minden rétegében ezt az előadást, amelyben héber, jidis, angol és magyar nyelven igen jól szórakozhat mindenki. Résztétel mellett még közölkív fogunk. Jelentkezés jegyekért írodánkban — (Pevzner-u. 2. sz.) a hivatalos órák alatt.

★ BEÉR SÉVA
Tagjaink felkérését második klubnapot rendezésünkre. A szokásos keddi klubnapon kívül minden vasárnap este találkozik a magyar ísuv a helyi bridge klub helyiségében (Mordéi Házélat-utca 124.) Az első ísuv klubnapra július 4-én kerül sor. A leszállított fogyasztási árakon kívül, mindenki magával hozhat kártyát, römikövet vagy sakkot. A vezetőség.

Tel-Aviv, Ibn Gvirol 31.
Tel. 235234.
Jeruzsálem, Ben Jehuda 3
Tel. 25569.

Argoutours

Párizs	860 IL.
London	950 IL.
Zürich	860 IL.
Bukarest	809 IL.
BUDAPESTRE	
Velencén, Bécsen át	865 IL.
Athén-Belgrádon át	740 IL.

KÜLÖNLEGES utazási ÁRAKAT AJÁNL EURÓPÁBA, E NYÁRON

Utazzon csoporttal és tetszés szerinti időben térhet haza.
A fenti árakban hajó- és vasuti jegy oda és vissza, valamint utazási adó bennfoglaltatik.

TÁRSASUTAZÁSOK repülővel Budapestre

Indulások:
július 26., augusztus 9. és 23.
14, vagy 28 napos repülőutazások

Azonnali jelentkezés szükséges
IL. 984 + 54 \$
utazási adóval és szállóval együtt.

Hozassa ki általunk rokonait.
Jegyek gyors küldése

IBUSZ IZRAELI KÉPVISELETE
Magyarul beszélünk.

Izraeli hétköznapok

Irta: Barzilay István

Bukás alkonyathor

Ben Gurion 78 éves; olyan ember, aki tiszteletre méltó magaslatoakra jutott fel életében. Nincs és nem lesz történelemíró, aki megtagadhatná tőle, hogy a huszadik század nagyjai közé sorolja. Nagysága még a mai politikai viharban is megmutatkozott: törhetetlen akaratú, engesztelhetetlen, kompromisszumot nem ismerő.

Életének alkonyán mégis az a csapás érte, hogy elmaradnak mellőle az emberek, éppen azért, mert ennire engesztelhetetlen, ennire nem ismer kompromisszumot. Mose Dáján szembeszállt vele és megtagadta a programot, amelynek győzelme érdekében megindította a szakadás folyamatát a Mápájban. Az ádáz öreg keserűen ennyit mondott: „Tudtam, hogy egyedül maradok...” Vajon le is szűri ennek a következtetéseit? Ki tudná azt Ben Gurionnál előre látni? Lehet, hogy holnap bejelenti a visszakozást, de a következő vasárnapon ki fogja jelenteni, hogy egyedül is nekimegy az „Új rend”-nek, magányosan is megpróbálja elútni a miniszterelnökségtől Lévi Eskolt, akit ő maga jelölt ki utódjául és keserűen csalódott benne.

A keddi est határozat ellenére sem hiszük, hogy ez volt az utolsó szó. Ez a krízis még tartani fog, amíg egyáltalán húzható amíg elérkezik az utolsó nap, amikor önálló politikai szervezkedésnek egyáltalán lehetősége van a közelgő választások előtt. Annyit azonban bizonyos, hogy Mose Dáján „árulása” még azt a kevés kilátást is elvette a sikernek, amelynek a „fiatalok” önálló listája elérhetett volna. Mose Dájánnak az Ifjú választókra gyakorított hatása elvitathatatlan. — Csak hogy ez az igen okos, cinikus, a politikai cselekedések harmezzején a helyzeteket nagyon jól kiismerő szabre-tábornok megmondta: program nélkül nem lehet siker. Nevekket nem lehet választókat megnyerni, program kell, amelyet szívvel-lélekkel hirdetni lehet, amelyre követők is kell találni.

A „párásá” felelevenítése nem program. A választási reform sem az. A „párásá” kiásását az elsárgult okmányok közül igen kevesen akarják ebben az országban. Még jogi bizottság sem kívánatos olyan ügyben, amelynek többek között az is jellegetessége, hogy — elévült. Ha egyáltalán törtek törvényileg büntethető cselekedetek 1954-ben — az elévülési törvény, hála Istennek, már amúgy sem teszi lehetővé, hogy bárkit is felelősségre vonjanak miatta.

Politikailag pedig azért nem lehet program, mert a jelenlegi pártkonstellációk mellett elképzelhetetlen, hogy kormányt lehetne alakítani a „párásá” felelevenítésének követelésével. — Csak olyan párt vállalhatja ezt a programot, amely biztos benne, hogy a választásokon megkapja a mandátumoknak több mint

50 százalékát. Nincs koalíciós partnere a „párásá” követelésének.

A választási reform sem program. Az volt Ben Gurion kormányzása alatt 15 évig és nem tudta keresztülvinni. Ahhoz is az kellene, hogy az ezzel a jelszóval harcainduló párt eleve biztos legyen: abszolút többségre tesz szert a következő Kneszetben. — Ilyen párt nincs ma az országban, s legkevésbé lehet ez a Mápáj kisebbsége.

Ha pedig nincs program, a Mápáj kisebbsége csak annyit érhet el, hogy megfosztja a Mápajt néhány mandátumától és lehetővé teszi ad teljes rezsimváltásra. Nyilvánvaló, hogy Mose Dáján nem akarja uralomra segíteni az ellenzékét, a jobboldali „Új rendet”, nem annyira elvakult, hogy még ennek az árán is Lévi Eskolt megbuktatására törjön, akiről pedig nincs jó véleménye.

Azt mondják róla, hogy Brutus, mert elárulta vezérének, akinek katonai és politikai karrierjét köszönheti. Ő maga emelte a kést Caesarra, akit atyjának tekintett. Te is fiam Brutus? — kérdezhetne gondolatban Ben Gurion, de előszóval csak annyit mondott: „Tudtam, hogy egyedül maradok.”

Való igaz, hogy egyedül maradt, még ha hűségesen kitart mellette két olyan lelkes híve, mint Simon Peresz vagy Jozsef Almogi. Vajon mi vezeti őket? A tanítványi szeretet a nagy vezér iránt? Lehetősége, hogy ilyen érzelmi szempontok szerepet játszanak náluk? Ez rejtély ma még, egyszer majd megtudjuk a cselekvések igazi rugóit.

De nem hinnék, hogy végső kitartásukat sokat segíthet azon az alkonyati bukásán, amely Dávid Ben Gurionnak osztályrészül jutott. Akár visszavonul, — hogy végleges-e, azt Ben Gurionnál sosem lehet tudni — akár mint keddi este elhatározta, nekiindul a választási küzdelemnek, egy nagy politikai karrier tragikus befejeződésének vagyunk szemtanúi. Embert tragédia zajlik el előttünk, amelynek megrázó hatása alól még az „öreg” legádázabb ellenfelei sem vonhatják ki magukat.

Hiszzen Ben Gurion nemcsak az állam nagy építője; ő volt pártjának, a Mápájnak is oszlopa, programadója, az ő személye tette meg-

ingathatatlanná kormánypártját. Ben Guriont elhagyta a pártja, s most öregségére — ő fordít háttal neki, kalandba bocsátkozó gesztussal, a siker igen kevés kilátásával.

Van-e ennél drámaibb bukás?

A Mápáj „vátikjai” részére komoly tanulsággal szolgál ez a tragédia. Nem szabad csak a régi ösvényeken haladni, nem szabad olyan makacsul ragaszkodni a régi gárda hierarchikus jogaihoz a kormánykeréknél. — Dávid Ben Gurion államférfiúi nagyságának egyik bizonyítéka, hogy szembe mert szállni a Mápáj veteránjaival és a párt-ranglétra megkerülésével olyan tehetségeket hagyott érvényesülni, mint Mose Dáján, Simon Peresz, Jozsef Almogi, a néhai Giora Jozseftál, a múzeum-igazgatóvá lett Teddy Kollek és még más kimagasló képességű fiatal, akiket még a régi gárda egyes tagjainak félrelökése árán helyezett felelős pozíciókba.

Lévi Eskolnak és munkatársainak nagy hibája, hogy Ben Gurion visszavonulása óta fokozatosan visszahódították a fiataloknak adott pozíciókat. Zálmán Árán, Chajim Gvati, Akiva Govrin azok az „öregok”, akiket a tárcákba ültetett.

A párt felrészítése azért is elsőrendű szükségesség, mert csak így válhat népiessé, az egész ország tulajdonává. Még a régi chaluci program életrekelése az „új rend” keretében sem pótolhatja a fiatal erőket, akik olyan mély gyökereket vertek a népben.

De ugyanez áll ellenkező előjellel a fiatalokra is. — Nem önálló lista kell, hanem erőteljes szervezkedés a párton belül. A pozíciók, a program kiverkedése a székeikhez és százádelejei nézeteikhez annyira ragaszkodó öregektől. Mose Dáján és Simon Peresz nélkül nem teljes a Mápáj, és ezt öregnek, fiatalnak egyaránt tudomásul kell venni.

Talán mire e sorok napvilágot látnak, talán a közeli napokban már látni fogjuk, hogy valóban véget ért-e a Mápáj váltsága. A régi Ben Guriontól azonban máris búcsúnunk kell, szomorúan és vérző szívvel. Bukás alkonyathor, milyen szomorú látvány...

Küldjön vámmentes IKKA-csomagot

magyarországi rokonainak és barátainak

A júniusi, (6. sz.) listát továbbítottuk. A júliusi (7. sz.) listára rendeléseket felveszünk

A MEGRENDELŐHELYEK:
JERUZSALEM: Vajda Jolán (helyettese Boros Sándor) található a Sova kávéházban (félecelet), d. u. 5-7-ig, Hisztadrut-utcai Hisztadrut épületben.
TEL-AVIV: G. Kemény, Ben Jehuda 27., 1. emelet, d.e. 10-12 óra délután 5-7 óra között. Felcím: 50922.
HAIFA: Léber Ékszerüzlet, Nordau 21., délután 4-7 óraig.
Levelezést kizárólag: G. Kemény, Tel-Aviv Ben Jehuda 27., címre kérünk.
IKKA az egyetlen vám- és minden egyéb költségtől mentes küldési lehetőség.

A KOCKA EL VAN VETVE

Alea iacta est. A kocka el van vetve.

Novemberben tudjuk meg, „mennyit dobott” a két nagy fúzió — a baloldali „új rend” és a polgári „tömb”.

Mint ahogy azt is csak a választások fogják megmutatni, mi a vonzereje a különböző szakadár csoportoknak. Milyen tömegek hajlandók támogatni a Liberális Pártból kivált „független” liberálisokat és a Mápájból leszakadt ben-gurionista „igazi” Mápájlistát.

Ez a választás a szélsőséges és a világos alternatívák közötti választás lehetőségét adja Izrael lakosságának. Ha a multban nehéz volt megtalálni a tényleges világnézeti különbségeket a különböző pártok között, addig most — szinte első alkalommal Izrael fennállása óta — úgy tűnik, lényegbeli eltéréseket hirdető és megtestesítő csoportok jelentkeznek öfelsége, a választó kegyeiért.

Szemünk előtt folyik az ország egész politikai, demokratikus kormányzati rendszerének az átalakulása. Izrael megindult a nagyobb politikai formációk felé vezető úton. Mind a jobboldalon, mind a baloldalon. És mint minden születésnek, ennek is megvannak a szülési fájdalmai. Mint minden desztillációnak, ennek a társadalmi-politikai tisztulásnak is megvannak a melléktermékei, sajátos lecsapódásai.

Nem tévedünk, ha azt írjuk, hogy ennek a két szakadár csoportnak a felépése tulajdonképpen azt az árat jelenti, amit az

erők összefogása felé haladó izraeli társadalomnak a partikuláris törekvések számlájára kell fizetnie. Nem szűk pártuszógból, hanem az ország átfogó fejlődése szempontjából mérlegelve az eseményeket, le kell szögeznünk, hogy ez végülis amolyan „szükséges rossz”, amely talán bizonyos jószolgálatot is tesz majd. Mert megkönynyíti a tömegeknek a választást. Élesíti a kép vonalait. A hangatos jelszavaktól megtisztítva, majd nem lemeztelenítve állítja a közvélemény elé azokat a csoportokat és személyiségeket, amelyek bizalmának az elnyeréséért, vagy megtartásáért versengenek.

Dávid Ben Gurion és híveinek e heti lépése bezárta a kört. Ugy is mondhatnánk, hogy miután az ország legnagyobb pártjában bekövetkezett a tényleges szakadás — és ebből a szempontból teljesen lényegtelen, ha n y a n fogják követni az „öregot” sajátos útján — tisztán és világosan állanak a politikai sakk táblán mindazok az erők, amelyek össze nem téveszthető és élesen elkülönülő színeket hoztak 1965 derekán Izrael lakossága elé.

Ez a választási küzdelem nemcsak pártok között folyik most már, hanem minden eddiginél kihangsúlyozottabban eltérő ideológiai és különböző vérmérsékletű személyiségek között.

Egy bizonyos: novemberben nemigen mondhatja valaki közölni, nem tudta, kire és mire szavaz...

Dávid Ben Gurion számára olyan a hatalom, mint nekünk az oxigén. Annnyira beleszokott, annyira belent az ellentmondást nem tűrő irányításba, annyira természé-

Irta: Dán Ofry

tessé vált előtte, hogy mindenki és minden ügyben „igent” mond az Öregnek, — minden más szituációt „árulásnak és lázadásnak” minősít.

Sárét és Lávon azért lett kegyvesztett Ben Gurion szemében, mert 1954-ben, első szde-bokéri visszavonulása idején komolyan vették állami megbízatásukat és nem követték vakon a hivatalos funkcióit már be nem töltött politikai rebe utasításait. Nyilvánvaló hogy Ben Gurion még Szde Bokéban is úgy vélekedett lelke mélyén: L'état c'est moi.”

Az állam én vagyok... És talán sohasem lett volna olyan méretű az egész párásá és Lávon-ügy, ha Pinchász Lávon nem felebbezte volna meg ezt a ki nem mondott, iratlan tételt...

Ha érvényesült a „l'état c'est moi” elve az állami síkon, úgy hatványozott mértékben szent volt ez a kormányzópárt, a Mápáj életében. A hatvanas évekig Dávid Ben Gurion szava iratlan törvény volt. Ennek a mágius erőnek tudható be, hogy 60:40 arányban még sikerült keresztül erőszakolnia Pinchász Lávon politikai meglinccselését a Mápáj központjában. Csak Lévi Dávid Ben Gurion ultimativ személyes követelésének engedve mondta ki a párt központja hajszálvékony többséggel, hogy Lávon nem tölthet be többé közéleti funkcióit a Mápáj színeiben.

Részben kétségtelen melléfogásaiért a hadügyminiszteri székben, elsősorban és valójában azonban a Dávid Ben Gurion autoritása elleni „merényletért...”

Mint ahogy Mose Sárét is csak azért lett félretéve, mert az Öreg így akarta...

És most, amikor Dávid Ben Gurion kíméletlen küzdelmét folytatja Lévi Eskol ellen, ismét hasonló momentumok bontakoznak ki a háttérben. Mert Eskol is „komolyan vette” a játékot. A miniszterelnöki szék beéltve úgy érezte, a tör-

vényes intézményeknek, a Kneszetnek, a népek, pártja választott testületének tartozik felelősséggel.

Nem Ben Gurionnak. Ebből fakadt, hogy Eskol nem volt hajlandó feltépni a párásá sebeit, magyarul, „megtagadta az engedelmisséget” a formailag mindössze Kneszet-tisztségét betöltő Dávid Ben Gurionnal szemben.

Amig a legelhárványabb remény is volt arra, hogy a Mápáj belső intézményein keresztül sikerül megtorpedóznj Eskolt és politikáját, az Öreg harcolt a párton belül. Amikor azonban egyik fórum a másik után — a titkárság, a központ, és a nagygyűlés — sorra az eskolli vonalvezetésnek adta meg többségét, hirtelenében „érvénytelené” lett B. G. és fanatikus követői számára a pártdemokrácia szerint megszületett többségi határozat.

Ez közügy, mert egy bizonyos politikai koncepciót képvisel.

Ha a párton belül csak akkor „érvényes” a határozat, ha az B. G. és híveinek kedvére szolgál, akkor — minthogy a politikában ritkán találkozunk hatalmi tudathasadással — feltételezhetjük, hogy az államügyek intézése terén is ez az ellentmondást nem tűrő vonal az igazi mápájnyitkok kisebbségi táborának a zsinormértéke...

Ugy tűnik, hogy a párásá felújítására irányuló irracionális vágy és a Mápáj—Áchdut Háadóttá összefogásának a felrobbantása állt B. G. szeméi előtt, amikor három nappal ezelőtt a Keren Kajemet fasorban lévő lakásán egyre jobban zsurgorodó híveitől körülvéve odadobta a kesztyűt pártjának és Lévi Eskolnak. Hiába fogják a kisebbség propagandistái az „állam-érdék”, a „tudományfejlesztés”, a „biztonság” jelszavába csomagolni a szakadást. A józan szemlélő tisztában van azzal, hogy ennek a különválásnak a háttérben egyetlen vágy mozog, — mindenáron uralni az eseményeket.

Akár a többség akaratára ellenére is...

Olvassa ma

- Gávriél Cifroni: Dantétól az UNO-ig
- P. Bernstein: A zsidóság és Izrael külkapcsolatai
- Konvencionális és veszélyes hazugságok Irta: Gerson Hell
- Izrael arculata moszkvai tükörben Irta: Elchanan Kremer
- A lengyelországi olá, aki művészeti tanulmányt írt kínai nyelven Irta: T. Mirjám
- Interju B. Gibli ezredessel: „Izraelnek nincs szüksége idegen autó-előállítóra” Irta: Jehuda Hágederáti
- AZ IRODALMI ÉS MŰVESZETI ROVATOKBAN:
 - „Othello” a filharmonikus zenekar előadásában Irta: J. Kohén
 - Három új szindarabról Irta: Ben Ami Feingold
 - A Szerachim Megilák tudományos kiadása Irta: R. Avi-Ejlát
 - „Más ország” Baldwinnál Irta: Gávriél Mokéd
 - Jusztion színházi dicsősége Irta: Jiszráel Gur
 - Háborúról és a háború művészetéről Irta: Dr. Jiszráél Margalit
 - Egy zsidó gyáriparos emlékei Irta: Jicchák Eisenberg
 - Kiállítások
 - A múzsák világából

A HETI SZIDRA

— CHUKÁT —

Es szolt az Örökkévaló Mózeshez és Aronhoz, mondván: Ez a Tóra törvénye... hozzanak neked egy teljesen vörös tehenet, hibátlan, amelyen még nem volt járom, és adjátok azt Eleázárnak, a papnak és vezessék ki a táboron kívül és vágják le előtte. (B'midbár 18, 1-3)

Az Irás itt a „chuká” (törvény) szót használja, ami Rási szerint azt a gondolatot fejezi ki, hogy „ez az én törvényem és nektek nincs jogotok bírálni a törvényemet”.

Ez a törvény nemzedékeken át úgy szerepelt a zsidóság tudatában, mint a feltétel nélküli engedelmesség példaképe. Ime, itt a törvény, végre kell hajtani — nincs tovább.

Jóllehet az indoklás hiányzik, a magyarázóknak jelképet láttak a vörös tehenben. Az egyik verzió az arany borjuval, a másik a gálutal hozta kapcsolatba. Olyan is akadt, aki ebből a törvényből az írástudók köteleességét illetően vont le messzemenő következtetéseket.

A Midrás a vörös tehenet a gálutal azonosítja. A kettő közötti hasonlatban mély meglátás rejlik. A vörös tehen ugyanis két ellentétes hatást váltott ki: a tisztá emberet tisztátalanná tette, míg a tisztátalan ember a tehen hamuja révén tisztává vált. Talmudi megfogalmazásban ez így hangzik: „M'tamá t'horim um'ta'heret t'meim”.

A gálut — olvassuk a kommentárok hosszú sorában — a vörös tehen tulajdonságaival bír, mert míg az egyik oldalán az üldözések és megalázások, bűnbánathoz vezetnek, a másik oldalán egy rövid emancipációs korszak egész zsidó törzseket szakít el a hagyományoktól. Napjainkban gyakran tapasztaltuk, hogy a zsidóellenes rendszabályok pozitív hatást váltottak ki: olyan emberek, akik vallási és nemzeti szempontból teljesen elkallódtak, megkeresték a zsidósághoz visszavezető utat. Ugyanakkor szentéletű emberek, éppen a gálut státusához való ragaszkodásuk következtében, nem látják meg a Cionból áradó fényt és ahelyett, hogy örvendenének, csak busulnak és szomorkodnak azon, hogy az Örökkévaló jóvoltából ismét urai vagyunk saját sorsunknak, hogy országunk egyre épül és szépül és Izrael immár megbecsült partnerként foglal helyet a népek asztalánál, ott, ahol a világ és az emberiség sorsa fölött döntenek.

A sivatagi vándorlás révén újabb válság rázkódta meg a zsidóságot. A zendülés oka: a nép megtunta a manát. Az eseményekről az Irás a szokott tömörséggel számol be:

„Es tovább vonultak Hor hegyétől a Sástenger felé, hogy megkerüljék Edom országát; és a nép lelke nagyon elcsigédett az uton. Es beszélt a nép Isten és Mózes ellen: Minek hoztatok fel bennünket Egyiptomból, hogy meghaljunk a sivatagban? Mert nincs kenyér és nincs itt víz és lelkünk megundorodott ettől a hitvány kenyértől”. (21, 4-5)

Ez a rézkigő („náchás hán'choset”) címen ismert fejezet is élénken bizonyítja, hogy bölcsseink jel lemzése tökéletes: a Tórának valóban hetven arcúata van („ájin pánim lá-Torá”), mert minden generáció a maga tükröképét fedezi fel benne.

A régi magyarázóknak a manát analízálják. Rási szerint a manna felszívódott az emberi testben és kellemetlen érzést okozott. A zendülésbe fult panaszok tehát fizikai okokra vezethetők vissza. Mások úgy tudják, hogy beduin vándorkereskedők rendszeresen ellátták kenyérrrel és gyümölcseccel a módosabb rétegeket, ami örökös félreértésekre és surlódásokra adott alkalmat. Ezek szerint a zendülöket a társadalmi elégedetlenség hevitette. Az újkor magyarázóknak a sivatagot lélektani szempontból DP-táborhoz hasonlítják és a mai életből vett tapasztalattal igyekeznek rájönni a probléma nyitjára.

Példa: A háboru utáni Bergen Belsen, ahol bizonyos értelemben ősi, paradicsomi állapotok uralkodtak. Az UNRRA, a brit Vöröskereszt, a Joint, a különböző zsidó segélyszervezetek hullatták a manát. Minden (és mindenki számára) ingyen volt: a lakás, a villany, a cipő, a ruha, a kegyeser, az orvos, a kórház, az üdülés, a posta. Az embert nem korlátozták a fogyasztásban. Irigységre sem volt ok, mert a táborkerítésen túl, a német lakosság inséges fejadagokon élt és néhány cikért, mint például vajért, csokoládéért, cigarettáért, az értékeiket is hajlandó volt megválni.

Egyszóval gondtalan életmód — és mégis... az emberek úgy menekültek onnan, mint egy lepra-telepről. Még kockázatot is vállaltak, csak hogy elkerülhessenek onnan. Minden táborlakó leghőbb vágya volt a normális élet, — ez pedig elsősorban produktív életet, munkát és kötelezéseket jelent.

Az Irásban említett hitvány kenyér („lechem klókel”) ezek szerint a tétlenségre vonatkozik. A manna demoralizál — akár az égből hullik, akár az UNRRA tisztviselő osztogatja... Egy adott pillanatban az emberek túrelme elfogy és a normális élethez való jogért hajlandók a barikádokra menni...

Az évezredek során a lélek alapvető tulajdonságai nem változtak. Idővel az emberek elfelejtik az előzményeket, csak a kilátástalan helyzetet látják. Egyformán vonatkozik ez a bibliai sivatagra, a háboru utáni DP-táborra, vagy — az arab menekült-táborokra... Ezért hisszük, hogy ezek a politikai célokra kinasznált arabok, egy szép napon (amikor az uszítás is kilátástalan lesz...), meg fogják unni a propagandát és az ígéretek — és fel fognak lázadni politikusaik ellen. Követelni fogják a táborok feloszlását és jogukat a normális életbe való bekapcsolódáshoz.

Hat évvel ezelőtt, amikor hívei búcsúztatták a haitai kikötőben, azt mondta Reb Jajlis, hogy legközelebb már csak a Messiással fog jönni. Nos, az áhitott Messiás még nem jött el, de a szatmári rebe megváltotta jegyét és felült a hajóra.

A revizió oka kézenfekvő: Az Európából átplántált chasidizmus életformának sem létjogosultsága, sem jövője Amerikában. Miközben a városrendezési tervek keretében bontják Williamsburg házáit, az aszimiláció hullámai könyörtelenül elmosás a lelki táptalajt is a mozgalom lába alól. Reb Jajlis Izrael-

Makó és környéke mártírjainak ÁZKARAJÁT

júl. 7-én, szerda d. u. fél 6-kor tartjuk a bné-bráki Ohél Avrahám templomban, Avrahám-u. 38. Találkozó délután 4 órától. — Mindenkit elvár a RENDEZŐSÉG

Bonyhádról és környékéről elhurcolt mártírjainak ÁZKARAJÁT

és EMLEKTTABLA AVATASÁT júl. 18-án, d. u. 5 órakor tartjuk Jeruzsálemben a Cion-hegyen. Találkozás ugyanott d. u. 4 órakor.

Békéscsaba és vidéke mártírjainak ÁZKARAJÁT

július 8-án, csütörtök délután pontosan 5 órakor tartjuk Jeruzsálemben, a Jád Vášém emlékcarnokában. — Mécsesgyújtás szerda este. Indulás a „Tuv-Táám”-tól, pontosan d. u. 4-kor.

KIRÁLYHELMEC és környéke mártírjainak ÁZKARAJA

1965 július 7-én, szerda d. u. 5.30-kor lesz a „Kasztel” teremben, T.A., Ibn Gvirol-u. 166. Előtte 5-kor misnájót tanulunk és kádist mondunk Mindannyiuk részvételét kéri a VÁAD

Megboldogult drága férjem, édesapánk Pinchász Mátyás 77 ÁZKARAJÁT ÉS SIRKÓAVATASÁT

július 8-án, csütörtökön délután 4 órakor tartjuk. Találkozás a kfár-szabái nagytemplomnál. A gyászoló család

Berettyóujfalu, Derecske, Nagyléta és környéke mártírjainak ezévi ÁZKARAJA

július 8-án (החג החדש), csütörtök d. u. 1/6-kor lesz a bné-bráki „Tuv-Táám” teremben.

Felejthetetlen drága férjem, bátyánk, nagybátyánk, sógorunk, Holländer Eliezer (LÖRINC) 77 Magdiél — Beregszász

SLOSIMJA ÉS SIRKÓAVATASA július 4-én, vasárnap d. u. 6 órakor lesz a mágdéli temetőben. A gyászoló család

Baia — Bácsalmás és vidéke mártírjainak ÁZKARAJA

1965 július 8-án, csütörtök d. u. 4 órakor lesz Jeruzsálemben, a Cion-hegyen. Legyünk ott mindannyian. MOLNÁR MIKLÓS

Felejthetetlen, drága feleségem, anyánk, nagyanánk, dédanyánk ROSENWASSER RACHEL 77

Kirját-Ono-Arad ÁZKARAJA ÉS SIRKÓAVATASA a slosim letétével, júl. 4-én, vasárnap d. u. 1/5-kor lesz a petáchtivvai temetőben. — Egyben ezúton mondunk köszönetet mindazoknak, akik fájdalomukat részvételükkel enyhíteni igyekeztek. A ROSENWASSER CSALAD

lel kapcsolatos terveit ezért a mentőmunka bélyegét viselik magukon, tudott dolog pedig, hogy mentés esetén a Sulchán Aruch álláspontja is alkalmazható...

Reb Zálmán Léb Halberstamm, a „klojzenburger rebe” merete kimondani elsőnek, hogy a chasid zsidóság gyors soradásra van itélve Amerikában, és hogy Izrael révén kell megmenteni azt, ami még menthető. Az első akció még felzúdulást keltett, de egyhamar megbarátkoztak a gondolatokkal. Következett a sorban Reb Lipé Teitelbaum, a „szászvever rebe”. Kirját Jizmách Mojsé alapítója, akit a szatmári rebe egykor utódjának szemelt ki, majd a bobovi, a nagykállói, a szaplonecai satöbbi udvarok képviselői.

Kétségtelen, hogy ez a felismerés készítette Reb Jajlist a revizióra, amely mögött nemesak az izraeli látogatás, hanem nagyszabású építkezési és befektetési tervek állanak. A hírek millió dolláros sikuntervekről, új intézmények felállításáról és hasonlókról szólnak.

Elhiszük Reb Sájé Schönbergnek, hogy a rebe ez alkalommal nem fog agítálni a Kneszet-választásokon való részvétel ellen. A rebe amerikai állampolgár — az amerikai kormány pedig a demokrácia előretolt bástyájának tekintti Izrael államát. A demokratikus választások elleni agitáció nem fér össze az amerikai állampolgári hűséggel. Ezt az álláspontot világosan megmagyarázta hat évvel ezelőtt a rebével folytatott beszélgetés során Ogdén Reid, a washingtoni kormány akkori nagykövete Izraelben. A rebe jól tudja, hogy „diná d'malchutá diná”, — amit a jelen esetben úgy kell fordítani: az amerikai állampolgárság nemesak véd, hanem kötelez is... Reb Jajlis, az amerikai állampolgár, egyidejűleg

Rádió

PENTEK

6: Má tovu. 6.05: rövid hírek. 6.10: hanglemek. 6.30: torna. 6.40: hanglemek. 6.57: műsor ismertetés. 7: hírek. 7.17: hanglemek. 7.45: izraeli dalok 8: rövid hírek. 11: műsorismertetés. 11.05: az elemi iskolások műsora. 11.45: hanglemek. 12.15: Népszerű koncert. Csajkovszkij: Szonáta Op. 30. Richter: Vonósnyegyes. 13: déli zene. 13.30: hírek. 13.59: rövid hírek. 15.46: Sábati dalok. 16: Kábálát sábat műsora. 16.30: A fiatal hallgatók műsora. 17: hírek, műsorismertetés. 17.06: Klasszikus kívánságverseny. Mozart: Jupiter-szimfónia. vezényel Josef Kríps: Ravel: Zongorakoncert. Szólista Samson Francois: Sztravinszkij: Tűzmadár, szvit. vezényel Ormándy Jenő 18.20: Irodalmi rovat. 19: hírek. 19.20: sábat köszöntése. 19.40: „Egy csokorban”. 20.45: - Maria Callas Verdi, Massenet és Delibes operáiból áriákat énekel. — 21: „Átyám háza”. 21.30: Péntekesti koncert. Bach: Brandenburgi verseny No. 5. Bartók Béla: Hegedűkoncert; Beethoven: Második szimfónia 23: hírek, műsorzárás.

PARHUZAMOS MŰSOR 8: rövid hírek. 8.03: hanglemek és reklámok 11 óráig. — 14: hanglemek. 16: szórakoztató zene. 17: hírek, majd hanglemek 18.30 óráig. 21.01: izraeli dalok. 21.30: Smuel Rozen műsora. 22: hírek. 22.10: Lemezparádé. 22.45: nyugalmass melódiák. 23: hírek, műsorzárás.

A HADSEREG MŰSORA 18: Kívánságlemek. 18.55: heti szakasz. 19: hírek. 19.10: „A hét”. 19.30: Péntekesti koncert. 20.30: hírek. 20.45: Énekeljünk együtt. 21.15: Dallam és hitmus. 22: 1005-ös postaláda. — 23: műsorzárás.

SZOMBAT Az izraeli rádió magyar adása a 423. 457 és 273 hullámhosszon hallható 20.05 órakor.

ARANYKOR KLUB

Közkívánatra, július 14-én, szerdán kirándulást rendezünk a „Jeruzsálemi Múzeum” és a város nevezetességeinek megtekintésére. Vezető:

IZRAEL JENŐ, a Jeruzsálemi Aranykor Klub elnöke.

A múzeumban külön szakavatott magyarázó.

Részvételi díj csak 7.50

Jelentkezés naponta a klubban délelőtt 9-11-ig.

Csak egy kocsi indítunk.

8: Adon olám. 8.15: erei dalok. 8.25: Szombat egész Izraelben. 8.30: hírek, közérdekű közlemények. 8.45: ívrit dalok. — 9.15: A tudomány világa. 9.40: Zenei találos kérdések. 10.10: Az ország tája. 10.15: A hét napja. 10.55: Műsorismertetés. 11: ívrit dalok. 11.30: találos kérdések. — 12.25: hanglemek. 12.45: Szimfónia és film. 13.30: hírek. 13.40: cházandalok. 13.59: rövid hírek. Zenei miniatűrök. 16.30: „A szerdai ifjúságnak”. 17: Orgonaszámok. 17.40: Kamarazene. — 18.15: nyelvtan. 18.30: Könyvkiállítás zene. 19: hírek. 19.20: sábat kimenetel. 19.50: „Nap-tár”. 20.20: Trách-részletek. — 20.30: hírek. 20.45: sporthírek. 21: Cselőszámok. 21.15: Hámav-dil és Melavé Malká műsora. — 21.45: Opera-részlet; Gluck: „Orpheus és Euridice”. 23: hírek, műsorzárás.

PARHUZAMOS MŰSOR 11: „A flügöny felgördül”. 12: szórakoztató műsor. 12.40: előadás. 13: Klasszikus zene. — 21.03: A jazz-zenéről. — 21.40: „Vizyáat! Mikrofon!” — 22: hírek. 22.10: Táncezene. 23: hírek.

A HADSEREG MŰSORA 18: kívánságlemek. 19: hírek. 19.15: Klasszikus zene kívánságműsora. 20: Sávuá tov. — 20.30: hírek. 20.45: Sábati kimenetel. 21.15: A tábor éneke. 22: Dalok. 22.30: műsorzárás.

DEBRECEN és környéke mártírjainak ÁZKARAJÁT

1965 július 11-én, vasárnap d. u. 5 órakor tartjuk a tel-avivi Bét Chálucotban, King George utca 37.

SUBOTICA és vidéke mártírjainak ÁZKARAJÁT

1965 júl. 8-án, csütörtökön d. u. 5 órakor tartjuk Jeruzsálemben, a Cion-hegyi Pusztulás Pincéjében.

Kiskúnfélegyháza és környéke mártírjainak ÁZKARAJA

júl. 11-én, vasárnap d. u. 5 órakor lesz Tel-Avivban, az Allenby-úti nagytemplom, Náchlát Benjámin utcai bejáratánál lévő helyiségben. — 4 órakor találkozzunk ugyanott. — Mécsesgyújtás július 9-én, péntek este.

SZOLNOK, és SZOLNOK-MEGYE KECSKEMET, Cegéd, Monor, Abony, Nagykörös és dél Pest-megye mártírjainak közös ÁZKARAJA

július 13-án, kedden d. u. 5 órakor tartjuk Tel-Avivban, az Aranykor-Klubban, Beilinson u. 9. Ugyanakkor megemlékezünk Rákos Andorról, a szolnoki hitközség volt elnökéről. Beszédet tart Fodor Gizli. (Közlekedés a 5-ös autobusszal a Kikár Dizengoffig)

forrabbja és szellemi vezére a jeruzsálemi Neturó Kártá nevű csoportnak is. Ebben a dualizmusban rejlik az a tagadhatatlan véleménykülönbség, amely a rebe és a Neturó Kártá között fennáll. Az ő helyi vezérük, Reb Amram Blau hajlíthatatlan, engesztelhetetlen. Őt nem befolyásolják a tények. Az ő látátára a Sívte Jiszráél utcánál ér véget. Az ő fegyvere a chérem, az egyházi átok. A szatmári rebe azonban nem honorálhatja az erre vonatkozó kéréseket, ő nem átkozhat, mert noha Jeruzsálemben nem törődnek vele, és az emberek csak mosolyognak rajta, — New Yorkban és Washingtonban nagyon komolyan veszik...

De állampolgársági lojalitáson innen és túl: a szatmári rebe, aki a számszerint legnagyobb zsidó közösség köztudott közepén él, azt is látja, milyen árat fizet az amerikai zsidóság a szabadságért. Bárhogyan is szépítsük a dolgot, tény, hogy a zsidó tömegek nemesak a vallásos életmód és a nyelv tekintetében, hanem gondolkodásban és mentalitásban egyre jobban eltávolodnak a hagyományos zsidóságtól. A mai körülmények között Izrael valóban az oxigénpalack szerepét tölti be, azt pedig óvatossággal szokták kezelni...

A szatmári rebe megváltotta a jegyét és felült a hajóra. Nem hadakozni és bojkotálni jött, hanem azért, hogy a maga módján hozzájáruljon az országépítéshez. Erkezése napján ezért vonultak ki az utcára nagy tömegekben olyan zsidók is, akiket Ocean választ el a szatmári rebetől és az ő nézeteitől...

Reb Jajlis későn jött rá arra, hol és hogyan kell érvényesíteni óriási befolyását, de vigasztalozhatja azt a tudat, hogy Izrael kapui minden zsidó előtt mindenkor nyitva állnak...

Viták VILÁGSZINTŐ?

FRANCIAORSZÁG

MEGHUSULT A DE GAULLE ELLENES FEDERÁCIÓ TERVE

Gaston Defferre marseillesi polgármester vakmerő terve, hogy egybekövacsolja a szocialista baloldalt a katolikus középpártokkal a gaulleista ellenzéki frontot, a múlt héten hirtelen összeomlott és a francia sajtó egyetért abban, hogy Defferrenak, aki De Gaulle egyetlen lehetséges vetélytársának számított, ezennél a legkisebb esélyei sincsenek a téli elnökválasztásokon. Egy teljes héten át folyó elkészített tárgyalások után nyilvánvaló lett, hogy nem lehet áthidalni a szakadékokat, amely a közép- és a balpártokat már a IV. köztársaságban elválasztotta. Nemesak, hogy nem jött létre a megegyezés az olyan fontos kérdésekben, mint az államosítás, az iskoláknak nyújtott állami segélyek és a kommunisztákkal való kapcsolatok (a kommuniszták általában a szavazatok húsz százalékát kapják a francia választásokon) — de még a javasolt federáció nevében sem tudtak megállapodni.

A Vatikán felelőssége

Különböző forrásokból érkező jelentések szerint a Vatikán elhatározta, hogy az u. n. zsidó okmányt leveszi az ökménikus zsinat következő ülészakának a

A gyulafehérváriak országos baráti találkozója

a tel-avivi HOH rendezésében, 1965 július 5-én, hétfőn d. u. 6 órakor lesz a HOH új, modern hűtőkészülékkel felszerelt, kellemes Hajarkon u. 61. alatti kulturterében. A teremből hozzájárulásban az uzsonna ára benne. Mindenkit szeretettel elvár a rendezőség

4 = 5!

Négy fontért postán küldjük a legjobb James Bond-regényt, a GOLDFINGER-t és a legolvasottabb könyvet, a FANNY HILL-t. A.T. Könyvkiadó, Haifa, POB. 4768

A hét végén egy egész éjszakán át tartó ülés után Defferre holtfáradtan kísért a teremből és elismerte, hogy kudarcot vallott. Minden jel arra mutat, hogy Defferre vissza akarja vonni jelöltségét is és nem lép fel De Gaulle ellen az elnökválasztásokon. Sok esélye különben sem volt. De a tervezett federáció legalább közelebb hozta volna Franciaországot a kétpárt rendszer felé, amely sokak szerint az egyetlen kiút a káosz elkerülésére De Gaulle és a gaulleizmus letűnése után Franciaországban. Egyébként jellemző, hogy Defferre bukása nyomán Párizsban Antoine Pinay volt miniszterelnök esetleges jelölése került szóba. A proatlanti anti-gaulleista konzervatív választóközönség kétségtelenül rokonszenvezne Pinayval. Amde ő egyben a háború előtti, kisvárosi, kispolgári, katolikus Franciaország szimbóluma is — és 73 éves korában alig egy évvel fiatalabb, mint Charles de Gaulle.

napirendjéről. Ezzel kapcsolatban a londoni Jewish Chronicle a következőket írja:

A zsidó kérdés revidálása katolikus kezdeményezés volt, amelyet János pápa indított meg és kidolgozását szoros munka társára, Bea bíborosra bízta. Amikor a bíboros és személyzete kikérték a vezető zsidók véleményét, a véleményeket kellő formában tudomásukra hozták. Valójában semmi alapja nincs azoknak a vádaknak, amelyek az ügyel kapcsolatban zsidó beavatkozásról, presszióról vagy propagandáról panaszkodnak.

A bánásmód, amelyben a katolikus Európa eddig a zsidókat részesítette méltán aggasztotta a zsidóságot. János pápa új koncepciót és a sérelmek orvoslását ígérte. Eme szándékát nemcsak a zsidók, de minden jóakaratu ember úgy köszöntötte, mint egy új fejezetet a keresztény

zsidó kapcsolatok történelmében. Senki sem csodálkozott azon, hogy az egyház köreiben belül és kívüli erős harc indult meg e kezdeményezés ellen és ha ezek az erők most felülkerekedtek, úgy sajnálatlanul kevések vagyunk levonni a következményeket.

János pápa új koncepciójának — „En vagyok a te testvéred József” — elrendezése két főirányból jött: a katolikus hierarchia belső, konzervatív köréből, főleg a Kúriától s az arab kormányoktól. Az előző még hallgatlagosan sem hajlandó elismerni, hogy a multbeli katolikus magatartás a zsidósággal szem-

Boumedienne Nyugat felé orientálódik

Az új algériai rezsim diszkretnen értékesre adta az Egyesült Államoknak, hogy érdekelve van a további amerikai pénzügyi segélynek és az amerikai diplomaták elégtétellel jegyeztek meg, hogy Boumedienne hírtelen szordinót tett az állami rádió Amerika-ellenes tónusára — írja a New York Times.

Algéria ugyancsak ígéretet tett a Franciaországgal való szorosabb gazdasági együttműködésre, amittől végső fokon az egész algériai nemzetgazdaság függ. A franciák véleménye szerint ennek az ígéretnek az őszinteségét rövidesen próbára teszik: a franciák által épített szaharai olajpár profitjának elosztására vonatkozó tárgyalások a közeljövőben indulnak meg és a franciák természetesen Boumedienne magatartásától teszik függővé a további gazdasági együttműködést.

Bár a Szovjetuniót kínosan érintette, hogy kizár-

ben doktrinálisan vagy morálisan helytelen volt. Az arab kormányokat pedig a zsidógyűlölet és az a politikai kalkuláció vezérelte, hogy az antiszemitizmus hasznos fegyver a zsidó állam elleni küzdelemben. Ezért pénzi Kairó olyan bőkezűen a neo-náci csoportokat, saját gyalázatos antiszemita propagandáját és ezért presszionálja most a Vatikánt, hogy akadályozza meg a zsidó okmány proklamálását.

Azt mondják, a Vatikán azért hajlandó engedni a nyomásnak, mert aggodalommal tölti el a katolikus egyház és tagjainak sorsa a muzulmán világban. Amde ez a magyarázat nincs összhangban a morális vezérlettel, amely az Egyház legfőbb küldetése. Avagy lehetséges-e belenyugodni a morális sérelembe, tartózkodni az igazság kimondásától és egyidejűleg az egész világ felé morált példaként?

ták a tervezett afro-ázsiai konferenciáról. Ben Bella hírtelen bukása meglepetés-szerűen érte és a szovjet vonalat követő európai kommunista sajtó támadja az új rezsimet. Maga a szovjet kormány azt állítja, hogy Algériával való viszonya „változatlan” maradt. A „második bandung konferencia” elhalasztása tulajdonképpen Peking számtala jelentett kudarcot, mindamellett Vörös Kína volt az első, aki elismerte az új algériai kormányt, nyilván, hogy ezzel is borsot törjön a Szovjetunió orra alá.

Ben Bella bukása Egyiptomban keltette a legnagyobb riadalmat. Nasszer elnök barátját és közeli szövetségeseit veszítette el, az „afrikai szocializmus” messiási ügye pedig egyik legfőbb szószólóját és senki sem tudja ezidőszerint, hogy utódja — vagy utódai — milyen nemzetközi politikát fog követni.

Szeretettel hívjuk meg a debreceni zsidó gimnázium volt tanulóit

v. tanárunk, DR. KARDOS PÁL, egy. tanár részvételével rendezendő

baráti találkozóra

1965 július 5-én, hétfő délután 4 órától, Tel-Aviv, King George-u. 48., a Független Liberális Párt székházának klubhelyiségében.

Dr. Gonda László

Grünwald Béla

Egymás között...

— MAGYAR-ZSIDÓ KURIR —

Szeptember 15-ikén lesz New-Yorkban a Carnegie Hall moziban a Szallah Sábáti ünnepélyes bemutatója. A film eddig kilenc nemzetközi díjat nyert, a berlini filmfesztivál záróünnepségén is vetítésre került. Kishont Ferenc további sikereket arat a vasfüggöny mögött a Ktuba című darabjával, melyet Jugoszlávia, Keletnémetország és Lengyelország után Csehszlovákiában s bemutatnak, több más európai bemutatóval egyidőben. Kishont új könyvet írt utazásairól „A tengeri beteg bánya” címen. Könyvét októberben adja ki a londoni André Deutsch, a bécsi Langen és az izraeli Tverszky kiadóval.

Szerda este nyílt meg a jeruzsálemi Bét Háamban Farkas János (Zsév) színházi karikatúra kiállítás, amely óriási sikert aratott az elmúlt szezonban a telavivi Kámeri Színház előcsarnokában és most a fővárosi közönség számára is bemutatják. A megnyitó beszédet Gárdos (Dós) Károly tartotta.

Kedden este avatták fel ünnepélyes keretek között, Lévi Eskol miniszterelnök jelenlétében a jeruzsálemi korridorban lévő Mevua Betár település új kultúrotthonát, amely 130 ezer font költségkerettel épült. Az otthont a kolozsvári származású Öhlbaum Áron, a Szochnut vezető építész-mérnöke tervezte.

Családjával együtt Bécsből végleges letelepedésre az országba érkezett Fisch Rezső, aki hosszú időn át Kolozsvárott jónévi sport-újságíró volt és a harmincas évek végén a kolozsvári Új Kelet sportrovát vezetett.

A rechovoti HOH vezetősége, barátok és ismerősök szerencsétlenségükkel árasztották el Grosz Miklóst és ifjú feleségét, Mázzalt házasságkötésük alkalmával. Grosz Miklós a rechovoti magyar jisiv egyik kedvelt személyisége és a HOH vezetőségének évek óta agilis tagja.

Grosz Eliezer tanár tíz osztályában befejeződött a tanév. Kirját Onóban tartották meg a Grosz növendékek az évzáró ünnepséget. Ebben az esztendőben 300 tanítványa volt Grosz Eliezernek, akiket a kiváló pedagógus új, vizuális módszerű oktatóval vezett be a héber nyelv rejtelmeibe.

A Makkabea legutóbbi telavivi összejövetelén dr. Zehavi Cvi tartott érdekes előadást európai és amerikai útjának benyomásairól. Az előadást Spielberger József elnök nyitotta meg és Irsai István grafikus művész fűzött hozzá érdekes reflexiókat.

A natanjai Wizo új klubhelyiségében hétfőn este rendezte meg Pollak Violetta növendékeinek balett vizsgáját, Melchner Lili zongorakísérettel.

Rövid izraeli látogatáson volt dr. Budai Goldberger Antal mérnök, a Goldberger textilgyár utolsó vezérigazgatója, dr. Budai Goldberger Leó fia. — Dr. Goldberger Antal Londonban a Goldberger Print Ltd. vezérigazgatója és az angol textilipar modernizálásának számít, aki új, élénk, de azért mértéktartó színeket és mintákat hozott piacra. Dr. Goldberger mint neves szobrász is

ismert és most, májusban a londoni Woodstock Gallerie-ban nagyszerű kiállítása volt.

A jeruzsálemi egyetemen szerdán került sor a többi között dr. Rodán László ügyvédde avatására. Rodán a nagyváradi jogász társadalom kiemelkedő személyisége volt. Négy évvel ezelőtt alijázott, Rechovoton telepedett le, ahol három évig mint adótitkár dolgozott. Az ügyvédi vizsga letétele után pedig Aszdoban és Rechovoton fog ügyvédi gyakorlatot folytatni. Ugyancsak felavatták a kitinó, szatmári származású Katz Andor (Ari) ügyvédet, aki mindössze két éve alijázott.

A magyar nyelvterületről származó Keszi Róbert nyerte a beér-sevai középiskola kilencedik osztályos növendékeinek összetett tornaversenyét, amelyen az iskola kilenc párhuzamos osztályának növendékei indultak, lovon, korláton és talajgyakorlatokkal. Keszi Róbert igen tehetséges tornász és szép fejlődés előtt áll.

A magyar származású Sávit Jákótot, az országos meteorológiai központ osztályvezetőjét, az UNO meghívta Kanadába előadó körútra.

Neves rabbik és tanítványok száznak részvétele mellett tartották meg Natanján Ráv Briszck, egykori csékei rabbi Jahrzeitjét. A szónoklatok sorát a megboldogult fia, Reb Sájó Briszck, a natanjai jesiva mai vezetője nyitotta meg, majd pedig a vizsnici és nagykallói rabbik mondtak nagyhatalú beszédeket. Végeztül Natanja polgármester beszélt, aki ígéretet tett a jesivák fokozott támogatására.

Az egykori lévai gettó mártírjainak 8 héten Natanján megtartott ázkáráján dr. Berg József főrabbi tartott bibliai idézetekkel gazdagított hatásos gyászbeszédet. Elpusztult hitközségeikről pedig Hoch Mihály és Gáili G. Ervin emlékeztek meg.

A Gáton-körzet holnap megnyíló fényképphialításának második díját Fodor Chájim (György), a Dán-Kármel szálló szobapincére nyerte el, aki szabad óráiban lelkes amatőr fényképész. A díjnyertes felvétel a Gáton-patak egyik romantikus tájképét ábrázolja.

Háromhónapi tanulmányútra Londonba utazott Jiechák Chum (Braun Ferenc), az Új Kelet sportmunkatársa és néhány népszerű héber-magyar társalgási zsebkönyv szerzője.

Monostory Adát, az ismert írónő felkérte a budapesti Magyar Tudományos Akadémia irodalmi lexikon szerkesztősége, hogy küldje be életrajzi adatait, valamint ismertesse munkásságát a közeljövőben megjelenő irodalmi lexikon számára.

E napokban tartotta az ungváriak és ungvárdiek egyesülete ázkáráját, melyen Schwalb Sándor megnyitó szavai után Fischgrund Sándor, a Bituach Leumi rámát-gáni körzeti igazgatója tartott héber nyelvű beszédet, majd Rosner Cvi jiddisül beszélt. Braun Mose kántor recitálta az El mále ráchámim imát és részleteket a Misnából.

MEGHIVJUK ÖNT

jöjjön el és nézze meg saját szemével

a Gáné Gázit teraszairól látható tájat; a nagyki terjedésű, zöldellő mezőket. 5 pernyi távolságra Ramat-Gantól (Beilinson mellett), pázsitok és kertek csodás levegőjében, 3½—4 szobás lakásokat építünk önnek. Lakásaink a legmodernebb építkezési tervek alapján épülnek, többek közt: minden lakás 3 oldalról levegős, kertek, iskolák, kereskedelmi központ, veszélytelen úthálózat, központi melegvíz és gázellátás. Tágas konyha beépített szekrényekkel, padló alatti fűtés, magán-telek, minden lakáshoz külön óvóhely és liftek a család kényelmére.

Telefonáljon 59611 számra és örömmel visszük el a hely megtekintésére

GÁZIT és SÁCHÁM

Építkezési Vállalat Rt., Tel-Aviv, Pinsker-u. 7., telefon: 59611.

Gáné Gázitban - csak frontlakás van

Az UNO kiábrándító évfordulója A nadrágszif csodája

Irta: KISHONT FERENC

San Franciscóban megrendezték az ünnepséget, de különben a világ alig vette tudomást az ENSZ 20-ik születésnapjáról, ha Johnson elnök nem ezt az alkalmat választotta volna arra, hogy felkérje a világbeke fenntartására a nemzetközi szervezetet — szabadítsa meg a vietnami háborútól.

Amióta az UNO alapították a világháború győztes szövetséges nagyhatalmaival, San Franciscóban kidolgozták az új népszövetség alapokmányát, az ENSZ-nek sohasem volt olyan válságos éve, mint éppen a huszadik. Első ízben történt meg, hogy közgyűlésen megcsúszott a szavazást sem lehetett tartani, nehogy felbontassák a 20 éves épületet és a világ 120 államának képviselői csupán néhány rövid hétig élvezték New York társadalmi és művészeti életének fényét — amely élvezetben csupán úgynevezett külviszítők és a közgyűlés jórészt nem hozott, míg a rég megünnepelt Biztonsági Tanács most már sorozatos döntést nélkülül tárgyalásokat tart háborúval fenyegető helyzetekről.

Senki sem tudja megmondani, hogy az UNO volt-e az, amely megaka-

★ Irta: Arad Gideon ★

dályozta ennek, vagy annak a háborúnak a kitörését. A háborúk egész sora tört ki az elmúlt 20 év alatt és csupán annyit lehet biztosan tudni, hogy mindaddig még nem tettek helyrehozhatatlan kárt világunkban és az ellenfelek túlnyomó része még mindig együtt ül a tárgyalóasztalnál az UNO nagy manhattani üvegházában. (Az egyetlen kivétel az indonéz Achmed Szukarno, aki becsapta maga mögött az ajtót — de mindaddig senki sem volt hajlandó őt követni).

A nemzetközi szervezetnek az a lényege, hogy kollektív fellépés útján kísérje meg a béke biztosítását. Ebből ered az a téves felfogás, hogy ezzel a felelősség a béke fenntartásáért teljesen áthárul erre az új fórumra. Az ENSZ alapítása előtt a nagyhatalmak kénytelenek voltak önmaguk vállalni ezt a felelősséget — illetőleg kö-

zösen folytattak háborút a béke helyreállítása és a veszély eliminálása érdekében. Amikor a nagyhatalmak elkezdtek bírni az UNO-t, hogy nem teljesíti békefenntartó feladatát, végzetes hibát követtek el. Hiszen ennek a szervezetnek nincs különálló léte, amely el volna választva a tagállamoktól. Az UNO-nak csakis annyi ereje van, amennyit tagjai neki kölcsönöznek. Eppen a nagyhatalmak voltak az elsők, amelyek igyekeztek ezt az erőt csökkenteni.

Az alapítók reálisak kívántak lenni és ezért a tagok egyenjogúságának kiemelésétől tartottak, rendkívül jogokat és rendkívül kötelezettségeket ruháztak az öt nagyhatalomra. Ezek állandó tagjai a tulajdonképpeni békeörnek, a Biztonsági Tanácsnak. Mint ahogy az öt alapító nagyhatalom nem működött együtt ebben a keretben, a BT tehetetlenné vált.

AZ ENSZ ÁTALAKULÁSA

A San Francisco-i alapítás óta igen sokminden változott meg. Mindenekelőtt helytelennek bizonyult a nyugati szövetségesek döntése, hogy Csáng Káj-sek formozai kormányát, mint Kína képviselőjét kell beültetni az öt nagyhatalom közé. Peking kizárása idővel az UNO legnagyobb problémájává vált és mindaddig gyengeségének egyik okát képezi.

A Biztonsági Tanács nem működött, a nagyhatalmak közötti ellentétek kiújulása a háború után odavezetett, hogy a Szovjetunió több mint százszor vétővel akadályozta meg a BT határozatait (csak Izrael ismételt elítélésében értett egyet a nyugatival). Ennek következtében Amerika és Anglia a BT megkerülésével, egyenesen a közgyűléshez fordult. Akkor a közgyűlés még aránylag kis keretű volt és a nyugati hatalmak rendszerint könnyen biztosították a többséget javaslatuk számára. A tagállamok többsége csak lakozott az angolszász nagyhatalmak felfogásához, amely a kommunista-ellenes vonalat helyezte előtérbe a nemzetközi politikában.

Az ötvenes években azonban megkezdődött az új tagállamok áradata, helyet kaptak az UNO-ban az új ázsiai és afrikai államok, a felszabadult gyarmatok s hamarosan kiderült, hogy ezeknek megvan a saját véleményük arról, hogy mi a fontos. Őket nem nagyon érdekelte a kommunista és anti-kommunista közötti összecsapás, hanem a gyarmati uralom általános és végleges megszüntetését tekintették az UNO központi feladatának. Végül Amerikát és Angliát is aggasztani kezdte, hogy növekedtek a közgyűlés hatalmát a Biztonsági Tanácsal szemben. Rájöttek, hogy az új UNO-tagok szemében ők nem anti-kommunisták, hanem mindenekelőtt nagyhatalmak — ugyanúgy, mint a Szovjetunió és esetleg Franciaország is. Az UNO békefenntartó tevékenysége — mindenekelőtt Kongóban — távolról sem elégitette ki a nagyhatalmakat és végül úgy a Szovjetunió, mint Franciaország, megtagadták a békefenntartás számításán kiengyelését.

NINC S VISSZATÉRÉS

Most valamennyi nagyhatalom szeretne visszatermi az eredeti alapokmányhoz és szívesen csökkentené a közgyűlés hatalmát. Egyrészt a Biztonsági Tanács megbénítását okozó hidegháború ma már másrészt fest és nem teszi szükségessé a BT kikapcsolását, másrészt pedig attól tartanak, hogy az UNO többségét képező „éhes országok”, az ázsiai, afrikai és latinamerikai államok tömkelege végül a nagyhatalmak ellen fordulnak.

A visszaterés a kiinduló pontra azonban aligha lehetséges. Senki sem várja, hogy a közgyűlés önként lemondjon hatalmáról. Másrészt a pekingi kormány előbb-utóbb elfoglalja majd helyét a Biztonsági Tanácsban és aligha fogja kisebb mértékben használni a vétőfegyvert, mint annakidején Moszkva.

U Tant, az ENSZ burmal

főtükára, a világ államainak tehetetlen képviselője, szükségessé tartja az UNO alkotmányának „hozzáidomítását a megváltozott helyzet követelményeihez”. Ezt a nézetet jórészt mindenki osztja, de erősen eltérnek a vélemények arról, hogyan lehet az UNO-t képessé tenni feladata betöltésére. A Biztonsági Tanács átszervezésénél gondoskodni kell majd arról, hogy az atomnagyhatalmakon kívül a csupán konvencionális fegyverekkel rendelkező közepes hatalmak, de a kis országok is megfelelően képviselve legyenek. Minden alkotmányváltozás azonban papíron marad addig, amíg meg nem oldódik a kérdés, hogyan lehet a nagyhatalmakat annak betartására kényszeríteni. Világos, hogy ez nem érhető el sem szavazással, sem fegyveres fenyegetéssel. A Szovjetunió és Amerika közötti hallga-

tólagos megállapodás az atomfegyverek kérdésében, nagymértékben előre vitte az UNO békefenntartó tevékenységét. Kína fellépése és az orosz-amerikai feszültség részbeni kiújulása ugyanígy visszavetette azt.

Az UNO-csapatok gyors bevetése Cipruson megmutatta, mire képes az ENSZ, ha a nagyhatalmak, akárcsak passzív módon is, lehetővé teszik határozatait végrehajtását. Valószínű, hogy a ciprusi kiszállás komoly háborús bonyodalmakat hárított el. Ezzel szemben egyes nagyhatalmak elbuktatták a ciprusi probléma politikai megoldásának kísérleteit. Az UNO-haderő kiegyenlítően számolja és az UNO állandó pénzügyi zavarai csupán a nagyhatalmi manőverek következményei. Nevétsége lenne, ha a világhébe fenntartása néhány millió dollár hiányán bukna el.

Minden nagyhatalom szívesen saját politikájának eszközevé változtatná az UNO-t. Hosszú lejáratra ez egyiknek sem sikerül. A nagyhatalmak mégis az ENSZ fennállásában látják a legjobb lehetőséget az újabb világháború elkerülésére. Ez az a tény, amely alapot ad a reményre, hogy az UNO megéri a 25-ik születésnapját is.

— Mivel szolgálhatok, ádoni?
— Nadrágszifot keresek, összehúzás céljából.
— Életszínvonal leszállítására?

— Természetesen. Hallottam a hét elején serény pénzügyminiszterünk, Pinchász Szapir utolsó szótát és aszontam magamban: bár amennyire igazza van neki, ha nem húzzuk meg a nadrágszifot, akkor soha ebben a büdös életben gazdasági függetlenség nem lesz itten. Ez okból tehát megfelelő nadrágszifot keresek.

— Kremássan, méltóztassék kiválasztani ezek közül. En a magam részéről ezt a luxuskivitelű, kézzel varrott fekete nadrágszifot ajánlanám a mexikói ezüstből készült zárral.

— Valami jobb nem volna?
— Dehogynem instálom, ádoni. Ime, ez a tapírborból készült olasz exportszif. A zárvázat 18 karátos aranyból van, féldrágakövekkel kirakva. Különleges biztonsági vészkapocs, pattanás veszélye ellen, bankettekhez.
— Ilyen már mindenkinek van. Szeretnék valami szepsit.

— Kremássan. Van. Ezek a dupla amerikai díszövek minden igényt kielégítenek. Megfelelő ezüstacél akasztócskák az autókulcsok elhelyezésére, valamint mikrobarbázás magneto-toszter távirányítású televíziós készülékek üzemeltetése részére.

— Ugyanez, ébresztőórával nincsen?
— Van, kremássan. Kilenc tranzistoros. De legnagyobb sajnálatomra ez a szállítmány csak augusztus elején fog beutni Svájcba.

— Botrány!
— Nem minket terhel a felelősség. Pinchász Szapir csak erre a terminusra bocsátotta ki a behozatali engedélyt. Ugyanis júliusban emelik a vámot. Mivelhogy nek is élnie kell valamiből, ugyebár.

— Evidens. Akkor kérem félretenni a részemre egy tucatot ebből a dupla amerikai dísz-szifból.

— Kremássan. Az ára...

— Nem számol.

— Igenis. Kellems összehúzást kívánok uraságodnak.

— Köszönöm, magának is.

IDEGENFORGALMI SAROK

Magyarországot 1958-ban 85 ezer, viszont 1964-ben 416 ezer turista kereste fel. Ez 390 százalékos emelkedést jelent. Ezért tervezték, hogy az elkövetkező öt év alatt további tízezer szállodai férőhelyt építenek és nagyon remélik, hogy a hatalmas tempóban fejlődő turisztikának ez sem lesz elegendő.

Jugoszláviában kormányrendelettel tiltották meg az évből az idegenforgalmi iparban az áremeléseket. A Jugoszláviában, valamint más országokban régebben végrehajtott áremelések szomorú tapasztalatának levonása készítette erre a kormányt, amikor a turista-szolgáltatások árának felemelése után, az idegenforgalomban jelentős visszaesés következett be.

Görögországban a következő öt év alatt 20 ezer új szállodai ágyval növelik a vendéglátóipari létszámot. Az új hotelek legnagyobb részét Rhodoson, Corubán és Athén városában építik. Az ország jelenleg 61 ezer szállodai ágyval rendelkezik. A tíz év előtti, alig 20 millió dollárnyi idegenforgalmi bevétel mellett 1964-ben ennek több mint háromszorosát vették be, de számolnak azzal, hogy öt év múlva már másfél millió turista fogja látogatni Görögországot és ezzel az ország idegenforgalmi bevétele 200 millió dollárra fog emelkedni. Ennél a kalkulációnál már számításba vették a ciprusi események következtében más irányba utazó izraeli turistákat is.

A világ legrégebb szállodája a prágai „Hotel Ungel”, a régi városrész szívében fekszik. Az 1002-ben épült szállodat tatarozták és minden komforttal ellátták. Annakidején a Prágába érkező külföldi kereskedők részére szolgált szálláshelyül, udvara pedig vásártér volt. Prága történelmi központjának rekonstrukciója során az épület tatarozását és átépítését 1970-ig elvégzik. Ezután 76 modern szoba áll majd a turisták rendelkezésére.

HAIFAI JEGYZETEK

MEGHALT PAPP REZSŐ

Sao Paulóból jött a hír, hogy Papp Rezső, a „régijó Budapest” művészvilágának sztár-fotografusa, akinek zichron-jákovi stúdiója az ötvenes években a városka egyik nevezetessége

és „magyar” kaszinója volt, 77 éves korában hirtelen meghalt. Papp Rezső 49-ben állíjazott és öt ével ezelőtt, felesége halála után vándorolt ki lányához Sao Pauloba, ahol átvette a magyar nyelvű „Zsidó Szemle” szerkesztését. Örökifjú színes figura, állandóan friss tervek szöve művészlélek volt, akit munka közben vitt el a halál.

AZ IUSY JAMBORÉE-JA

Lázás ítemben folynak az előkészületek a nemzetközi szocialista ifjúság (International Union of Socialist Youth) első izraeli jamboree-jára, amely július 5-én nyílik meg az új haifai sport- és üdülőközpont területén. A tiznapos nemzetközi találkozóra 43 állam mintegy nyolcszáz fiatal résztvevőt küld, beleértve a 200 főnyi izraeli delegációt. A korhatár 18 évtől 35-ig terjed.

Az IUSY, a szocialdemokrata ifjúság internacionáléja a második világháború után alakult és 75 tagállamot számlál sorában. A szervezetet Izraelben a Mápáj képviseli, amely 300 ezer fontot fektetett be a tábor felépítésébe és a kongresszussal járó kiadások fedezésére. A kfar-számiri tábor a város déli bejáratánál, a Kármel lejtőn, a tengertől pár száz lépésnyi távolságra terül el.

Izraelen kívül Nyugat-Németország küldi a legnépesebb delegációt a kongresszusra (200), utána Svédország (80), Ausztria (75), Itália (60), Japán (39), Finnország (32) és Hollandia (25) következnek. Egyes ázsiai és afrikai államok csupán szimbólikus (egy delegáttal) vesznek részt az összejövetelen, míg a kommunista tömb államai, amelyek elterően értelmezik a szocializmus eszméjét, távol tartják magukat. Az izraeli küldöttség többsége diákcsoportokból, valamint a kibucok és mosávok képviselőiből áll.

A kongresszus keretében előadásorozatot tartanak a Mápáj és az izraeli szocializmus teljesítményeiről, a Hiszdrutur strukturájáról és a különböző mezőgazdasági telepítési formák (kibuc, mosáv, stb.) működéséről. Gazdag művészeti program, sportesemények, kiállítások, táborúzzel egybekötött „kumzicek”, folklorbemutatók és szervezett kirándulások egészítik ki a tiznapos összejövetel napirendjét. A tábori felszerelést a hadsereg kölcsönözte ki, az élelmezést a Sekem látja el és a tábor titkársága angol, francia, német, svéd és héber nyelvű napilapokban tájékoztatja a jamboree résztvevőit a napi eseményekről.

ALLANDÓ IFJUSÁGI SZALLÓ

Ez a nemzetközi kongresszus örvendetes módon siettetti a haifai városháza sport- és üdülőközpontja építkezési munkálatainak befejezését. Az építkezések első stádiuma elkészült; a rendelkezésre álló 1300 dunám területből 200 dunámot már megtisztítottak és egy részét parkosították. Szabadtéri amfiteátrumot és kosárlabda pályákat állítottak fel, a belső út- és járdahálózat egy részét kiképezték, nyolc árnyékos gombalakú beton-pavilon, továbbá két kétemeletes betonépület, amely adminisztrációs központnak, továbbá állandó ifjúsági szállónak és étteremnek készült, már üzemképes állapotban van. A mosdók és mellékhelyiségek ugyancsak elkészültek, a vizet, villanyt már bevezették és a kongresszus megnyitására előreláthatólag

lag működni fog a telefon-szolgálat is.

A sport- és üdülőközpont kifejlesztésére a városháza eddig egymillió fontot fektetett be. S. Bialik, a városháza ifjúsági és sportosztályának igazgatója közölte, hogy a jamboree lezajlása után a telepet átadják a városházi „kajtánaknak”. Az ideális fekvésű tábor egy részét „camping” célokra rezerválják. Kfar Számir nyilvánvalóan a kül és belföldi népi turisztika fontos gócpontja lesz.

SZAPIR SZEMPONTJAI

A tájékoztatói iroda rendezvényei keretében, szombaton Pinchász Szapir pénzügyminiszter „A kormány és munkája” cím alatt kormánypartti kortesbeszédnek beilló politikai expozét tartott Haifán.

Szapir, aki nemrég tért haza északeurópai körútról, elmondta, hogy Skandináviában értetlenül állnak a becsmérlési hadjáratok szemben, melyet „egyes körök” Eskol miniszterelnök személye ellen indítottak. Szerinte az Eskolkormány az elmúlt két viharos esztendő során derekasan megálta a helyét, mert anélkül, hogy egyetlen juttányi engedményt tett volna, rugalmasabb politikájával a közlekedés útját keresi az arab és a muzulmán világ felé.

Az izraeli-amerikai technológiai együttműködéssel Izrael lesz a tengervíz-édesítés első nagyszabású kísérleti állomása, amely tény ugyancsak az Eskolkormány javára könyvelendő el — mondotta.

Ami a Nyugat-Németországgal való kapcsolatokkal illeti, nem az első nyugatnémet nagykövet személye, hanem a kapcsolatok felvételének ténye a fontos, mert ez a tény egymagában győzelmet jelent számunkra az izraeli-arab propaganda-fronton.

Gazdasági vonalon a pénzügyminiszter odanyilatkozott, hogy amennyiben sikerül az életszínvonal emelkedését évi 6 százalékról 3 százalékra lecsökkenteni, úgy az ország még az évtized folyamán egyenesbe hozhatja külkereskedelmi mérlegét és megnyithatja az utat a teljes gazdasági függetlenség felé. (sz. i.)

63.

— Én szintén — jelentette ki Craig —, de mindegyre azt hiszem, Hammerlund két lény sokkal érdekesebb figura, mint az enyém, vagy az öné. És ez az a pont, ahol véleményem megegyezik Stratman kisasszonyával. Én is azt állítom, hogy ez az ember bizarr, csupa titokzatosság, és csak éjjelente bocsátja ki másik énjét, hogy véghezvigye a varázslatokat, amit senkinek sem szabad látnia. Ezzel az énjével sohasem találkozhatunk, ez az, mely a kartelleket alapítja, a milliárdot csinálja. A látható énje túlságosan enyhe, puha, szőrtelen, álltalan ahhoz, hogy kihető legyen. Többnek kell lenni belőle.

— Oh, van több, valóban több is van belőle — szólott hátra Jacobsson az első ülésről, — csak talán nem annyira izgalmas, mint önök képzelik. Természetesen Hammerlundnak is megvannak a maga csel-fogásai az üzleti világban, így van ez már manapság, de ne képzeljen róla senki holmi kétlaki életet, nincs bérnyilkosokból álló bandája... már amennyire én tudom.

— Alig várom azt a vacsorát — lelkesedett Lea. — Tökéletes lesz és pazar — ígérte Jacobsson, — de ne számítsanak titkos rejtekejtőkre, folyosókra, kamrák ajtaján kiboruló hullákra. — Elnézően mosolygott, s az ember szinte hallotta pergamen arcborának zizegését. Kinézett a szélvédő üvegen és folytatta: — Most pedig olyan intézményt látogatunk meg, mely nem kevésbé elbűvölő, mint az előbbi, de lényegesen ártatlanabb, s amire mi, svédnek igen büszkék vagyunk. A híres-nevezetes Skansen-parkunkról van szó, kérem, Mr. Manker, szíveskedjék ismertetni kedves vendégeinknek.

Az autó pöfögve kapaszkodott felfelé az emelkedő országúton. Manker a Coock-irodák vezetőinek monoton zümmögésével rákezdett folyékony magyarázatára. — Skansen egyedülálló különlegesség. Nem egyszerű szórakozóhely, mint a Disneyland Hollywoodban, vagy a Tivoli-kert Koppenhágában, hanem szabadtéri múzeum, Svédország múltja sűrítve, láthatóvá varázsolva jelen napjainkban. 1891-ben nyílt meg és az elmúlt évtizedek óta egyike legnagyobb attrakcióinknak. Látni fogják egyebek közt több százados rekonstruált tanyaházainkat...

Mire Manker úr befejezte a leírást, megérkeztek az utolsó emelkedéshez és behajtottak a parkolótér-ségbe. Craig Emily után szállt ki az autóból és a főbejárat kapuja előtt visszaemlékezett arra a nyirkos nyárra, mikor Harriettel együtt kezükben fagyalt-tölcsérrrel és fényképezőgéppel felszerelve először léptek be ide. Ugy emlékezett rá, mint derűs epizódjára régmúlt időknek, mint amikor az ember a fogorvos várószobájában a földrajzi folyóirat egy régi számában belelapoz a színes felvételek közé. Craig azonban ma nem volt történelmi emlékek megtekintésére alkalmas lelkiállapotban. Előző este óta egyetlen korty szeszessital nem ment le a torkán, fonyadtanak, nyugtalanok érezte magát. Kell valami, ami lecsillapít, gondolta, egy kis beszélgetés Emily-vel, vagy egy viszki, de legjobb volna mind a kettő együtt. Ha már eljött erre a kirándulásra, legalább egy pillanatot kell találnia Emily-vel kettesben.

Stratman halk beszélgetést folytatott unokahúgával, utána Jacobssonhoz lépett. — Remélem, megbocsátanak — kezdte a professzor —, de a parkba nem megyek be, itt üldögélek, amíg visszajönnek. Igazán sajnálom, hogy nem tarthatok önökkel, a szellem hajlandó volna, de a csontjaim, bizony gyengék. Túlságosan kifárasztana.

— Modern mozgólépcső működik benne — közölte biztatón Manker úr.

— Köszönöm, de azt hiszem, mégis inkább itt maradok a kocsiban és szundikálok egy keveset. Biztosra veszem, ezenkívül is van még sok látnivaló, arra gyűjtögetem az erőmet.

Emily szilárd elhatározással arcán a nagybátyjához lépett. — Én ittmaradok veled, Max bácsi...

— Ach nem, semmi galiba kicsikém, kérek, menj szépen a fiatalokkal.

Craig érezte, hogy közbe kell lépnie. — Én maradok itt, Stratman kisasszony, ne aggódjék. Nem akarok ünneprontó lenni — fordult a grófhöz —, de én már egyszer keresztül-kasul jártam a Skansen-t. Nem mintha nem volna érdemes másodsor is megnézni, de akárcsak Stratman professzor úr, én is takszerekszem az erőmmel. Még nem hevertem ki a repülőutat.

Emily nem hagyta magát lekenyerezni. — Max bácsi... igazán szívesebben maradok veled.

— Nem — mondta határozottan a professzor — azt akarom, hogy te menj, nézd meg és aztán elmeséled majd, mit láttál. Amúgy sem volt még alkalmam együtt lenni Craig író úrral. Most én majd meg-

tanítom fizikára, ő pedig irodalomtörténeti leckét ad nekem. Kérlek, mein Liebchen...

A lány gondterhelt szemmel nézett nagybátyjára, Craigre, végül megadta magát. Belegyezett, hogy gróf Jacobsson és Manker úr körülfojtják s Leával meg Ident Flinkkel együtt megindultak Skansen felé. Emily még vissza is fordult és Stratman biztatón lengette feléje a kezét.

— Ez a gyerek túlságosan sokat törődik velem, az öreg emberrel, — csóválta a fejét rosszállón. — Az én hibám. — Mélyet sóhajtott, az autóhoz lépett, meglazította gallérját és kényelmesen hátrahajtott fejével elhelyezkedett a hátsó ülésen. Craig pipára gyűjtött és ő is felszállt a kocsiba.

— Itt van velem a tajtékipám, de elfelejtettem dohányt hozni — dohogott a professzor.

— Parancsoljon, itt az enyém. — Craig Stratman felé nyújtotta a dohányzacskót.

Javában pöfékeltek már mindketten, mikor Stratman újra megszólalt. — Ahogy múlik az idő, növekednek az évek és fogynak az örömök. Egykor kevés évet számláltam, de sok mindennek örülni tudtam. Sok-sok évvel ezelőtt halászni jártam, biliárdoztam, szorongattam egy jóképű kislány kezét, a fivérémmel éjjeleken át kártyáztam, operába jártam, könyveket olvastam, megtömtém a gyomromat borjűsnivel, pipáztam és dolgoztam... A munka mindig élvezet volt számomra. — Magasra emelte a tajtékipipáját. — Most már csak ez maradt, a pipám és a munka. De nem panaszkodom, ennyi elég is.

— Mennyire irigylem önt — mondotta Craig. — Nekem csak a pipám van meg.

— És a munka nem?

— Nem. Stratman egy pillanatig hallgatott. — Emily mesélte, hogy a feleségét nemrégiben vesztette el. Ez volna az oka?

Az érzelmek áradata buzgott fel Craig lelkében. Jölesett a tudat, hogy Emily beszélt róla a nagybátyjának. A másik érzés szégyenkezés volt, mert újra önmagát sajnálja és sajnáltatja. — Amikor meghalt a feleségem, nem láttam többé értelmét...

— Hát a munka magában, az alkotás, maga a teljesítmény... nem az a cél?

— Az ember azt hinné, igen. Jól emlékszem, Sommerset Maugham egyik regényében azt mondja valaki: Egy művésznek nem szabad megalkudnia, ha kell, a saját anyját is hagyja éhenveszni, semmint megalkudni azért, hogy megmentse. Vagyis, más szóval, a művész munkája, az önfeláldozása az, ami számít. Tudja, professzor úr, milyen borzalmas erőfeszítésbe kerül ez?

— Erőfeszítés helyett más szót használnék, irreális szót. Azt mondanám, az Isten önnek adta, csakis önnek, senki másnak az ajándékot, a tehetséget.

— Olyan idő is volt, amikor így éreztem.

— Persze, hogy volt — bólintott helyeslően Stratman. — Ha nem lett volna, ma nem lehetne Stockholm-ban. Dehát akkor, mi történt önnel? Nem vagyok pszichológus, de azt hiszem, sejtem. Felesége halála, a borzalmas élmény, megölte a hitét, az önmagába vetett hitet és még ma is ennek a megrázkódtatásnak hatása alatt áll. Ilyesmi előfordul, fiatal-ember, bizony, előfordul.

— Lehet, hogy önnek van igaza — szólott, de nem mondott többet.

Mindketten hallgattak, szívták a pipájukat, füstöltek, hallgatták Skansen távoli zaját és élvezték a téli napsütést, mely becsúszott az autó nyílásain.

— Miért nem ment velük. — kérdezte hirtelen Stratman. — Hogy egy öregembert szórakoztasson?

— Egyáltalán nem azért.

— Akkor miért? Hogy önmagáról beszélhessen?

— Emiatt sem. Ösztönösen akartam a közelében lenni, mert ön Emilyhez tartozik.

— Emily...? Hm... — A vörös arcon nem látsozott meglepetés. A professzor kiürítette pipáját, feljebb tolt a szemüveget az orrán és nyugodtan, nem bíráló pillantással, megnézte Craiget. Nem mint Nobel-díjas hírességet, hanem, mint közönséges emberi lényt, olyan szemmel. — Ugy, de mi köze Emily-nek kettőnkhez?

— Bizonyára megmondta önnek, hogy tegnap este megismerkedtünk.

— Igen, említette. A királyi vacsora után otthon elbeszélgettünk az est eseményeiről. Így szoktuk meg otthon is, társas összejövetelek után mindig megtárgyaljuk a dolgokat és Emily beszélt magáról egy keveset, s hogy őszinte legyenek, másról is beszélt, akivel tegnap a vacsorán találkoztam.

— Értem — mondta Craig családóttan. Többet remélt ennél, valami meggyőzőt, valami különleges, a személyének szóló érdeklődést.

— Mondta önnek, hogy mi történt köztünk?

— Mi történt maguk között?

— Részeg voltam és megbántottam őt.

— Hm... sajnálom, hogy ezt kell hallanom. Megmondhattam volna előre, Emily rendkívül érzékeny teremtés s zárkózott férfival szemben. Szóval megharagította?

— Igen, megharagítottam... De vártam a pillanatra, hogy bocsánatot kérjek tőle, ő azonban hallani sem akar róla.

— Igen, így van ez már gyerekkora óta. — És miért olyan fontos ez önnek, Mr. Craig? — kérdezte rövid hallgatás után.

— Nagyon vonzónak találom, szeretném, ha jó véleménye volna rólam.

— Nos, akkor nem irigylem...

— Olyan reménytelennek találja az ügyet, professzor úr?

Stratman vállat vont. — Én nem tudhatom az ő gondolatait. Igaz, jobban ismerem, mint bárki más a földön és úgy szeretem, mintha az apja volnék, én neveletem. Ismerem a szeszélyeit, képzelődéseit és általában a reakcióit is. De minden új nappal új életre ébredünk és ezért, bizonyos fokig az ember ujjászületik. Az agy, az idegrendszer, az izmok, mirigyek, feltételes reflexek, mind-mind keresztülmennek a nap-napi ujjászületéseken és azt megszokták. De egyszer csak adódik valami új esemény, baleset, vagy kaland, valami szokatlan izgalom és akkor egyszerre kiderül, hogy a megszokott rendszer nem jelent semmit, az emberi agy, az idegrendszer egészen másképpen reagál, mint addig. Hogyan is ítélezhetne bárki más helyett? Hogyan nyilatkozhatna? Honnan tudhatnám én azt, mit érez Emily ön iránt ma?...

— De valami elgondolása mégis van?

— Persze, van egyfajta elgondolásom, az előző reakciói szerint következtek rá. Mikor kihoztam Németországból, Angliába vittem, onnan Amerikába, már akkor észrevettem, hogy egy bizonyos viselkedéshez tartja magát és ez a mai napig is változatlanul megmaradt nála. Nem bízik a férfiakban. Megvan férfiak nélkül. Ha valami varázslattal tegnap este mégis sikerült őt fesztelenebb hangulatra bírni, s ezt ön kihasználta, már előre megmondhatom, Emily bizalmatlansága csak fokozódni fog. Önnel szemben különösen, de a férfiakkal általában is. Tehát, ha azt kérde, van-e remény, hogy visszanyerje Emily jó véleményét, mint nagybácsi és mint tudós is csak annyit mondhatok, hogy a kilátások ön ellen szólnak, Mr. Craig. Nem látom biztatónak az esélyeit. Ámbár előre nem látható tényezők, a fizikában ezzel komolyan számolnak, az életciklus új napján, alkonyat és hajnal között létrehozhat egy új Emily-t. Végtelenül sajnálom, Mr. Craig, de ennél kedvezőbb kilátásokat nem ígérhetek. És sajnálom, hogy ennyire bőbeszédű voltam. De, Németországban születtem és ott is nevelkedtem. Ön egy derűlátó ország szülőtte, az önök társadalmi optimista, tehát az ön döntése is enyhébb, mint az enyém. És méghozzá, ön mesésző, elismert és méltányolt személyiség, kétségtelen, hogy ítéletképesége is kifinomultabb, mint az enyém. Vesse harcba optimizmusát és a tehetségét.

Craig mosolygott. Rájött, hogy az öreg úr most már ugratja. Hasonló stílusban válaszolt tehát.

— Az én történeteim a múltból szólnak. A jelenben én idegen vagyok és fegyvertelen.

— Nincs jelen — legyintett Stratman. — Ami egy perccel ezelőtt volt, az már múlt. — A vastag lencsék mögött villámolt a szeme. — Fel van ön fegyverezve. — Stratman ezzel lejjebb csúszott az ülésen, keresztbevetette rövid lábát és behunyta a szemét. — Most pedig alszom egyet, hogy szép legyen...

Craig felállt és nyújtózkodott. — Én pedig sétálok egyet.

Stratman lehúnyt pillát erre azonnal kinyitk.

— Mr. Craig...

— Parancsoljon, professzor úr.

— Ugy gondolom, meg akarja próbálni visszazserezni Emily jóindulatát?

Az író nem válaszolt.

Stratman fáradtan sóhajtott. — Kívánom, sikerüljön magának, ahol mások kudarcot vallottak, és próbálja meg újra... hogy Emily egy picikét megfedkezzen magáról... Ne okozzon neki csalódást. És nekem sem...

Hosszan ásított, öreg szeméi becsukódtak. Craig mozdulatlanul és mélyeséges megindultsággal állt az autó mellett. Arra gondolt, milyen divatjátmult ez a jelenet, és hogy Stratman professzor úr, a nap-sugarak és fivére lányának őrzője és gyámoltója, e pillanatban mennyire emlékezett Edward Barrettre, Elisabeth királynő gyámjára. Az összehasonlítás nem volt teljesen helyénvaló, Stratman professzor nem féltékeny zsarnok, akiben vérfertőző hajlamok lappanganak. Stratman megrögzött agglegény, aki váratlanul és kissé későn apaszerepbe cseppent, olyan felelősség terhét viseli, ami túlhaladja a normális szülői kötelezettségeket... Első gondolata mindig Emily, csak azután jön ő maga. Mindent egybevetve, Craig tudomásul vette, hogy Stratman kegyes hozzá.

(Folytatása következik)

A MAGÁNY

A nagy kérdés, amelyet a gyakorlatban kell megválaszolni: lehet-e az ember egyidejűleg boldog és magányos?
Albert Camus.

Kutyaharapást szörével kell gyógyítani — mondják. Kísérletképpen megpróbálom magány-szülte gondolataimat — azáltal közömbösíteni, hogy leírom őket. Azt is mondják, hogy a magány rossz tanácsadó. Szerintem csak annak, aki nem helyesen használja fel. Sokan panaszkodnak a magányra, akik nem találnak kínzó unalmukra kendőzést, holott nincs nála termékenyebb talaja a gondolatnak.

Ahány ember, annyiféleképpen hat rá a magány. Van, aki vidékről a nagyvárosba menekül el — van, aki innen oda. Amazok azt hiszik, hogy kis helyen azért nem találnak barátokra, mert az emberek szűklátókörűek. Ezek úgy érzik, hogy barátok nélkül nem bírják ki a magány szorongató érzését. Hamarosan rájönnek tévedésükre, arra, hogy a nagyvárosban sincs más képp, ha nincs, aki hozzád tartozzon, aki megosztja gondolataidat, bánatodat és főleg örömedet. Ha nincs, aki veled örül, eltempul ez az érzés is szívedben. Nagyvárosban, a felhőkarcoló azt példázák, — hagyd a ligeti padokat, a folyókat, a tavakat, vegyülj bele az élet forgatagába, élj, szórakozz és élvezd! — Ugy nem lesz egyedül.

Megpróbálok, de kiderül, hogy van valami, amit te számításon kívül hagytál. Hiába minden erőlködés, lehet valaki magányos akkor is, ha nincs egyedül. Például, ha reggel napstílusra ébredsz, eleinte minden szebbnek látszik. De ha ráeszmélsz, hogy nincs akivel élvezed, kivél, vagy mivel, — hiszen sokaknak egy kutya, macska, vagy madár is megteszi, — és sokszor ad is kárpótlást. De aki teljesen egyedül lakik és naponta el kell mennie hazulról kenyeret keresni, ritkán van otthon, az még ezt sem teheti, mert azalatt, míg ő távol van, mi legyen velük? Ők is társas lények, nekik is szeretetre, valakinek a közelségére van szükségük!

Mikor még fiatal voltál, Mikés Kelemennel hangoztattad:

Magányos fa vagyok,
Melyre vihar szakad,
Melyet villám tördel,
de legalább

Szabad levegővel élhet.

Most, hogy túl vagy a viharokon és a szél elsodor-ta mellőled, akiket szeret-tél, már nem kívánczol a hegytetőre, sem a magányosságára. Hová lettek a vágyaid? Már nem sietsz, lassan jársz, mint akinek nem indul vonatja semerre. Azt hiszed, emberekre van szükséged, pedig nem emberekre, csak egyre, de olyanra, aki nemcsak megosztja magányodat, de az övét is felezi veled, mind-addig, míg végleg el kell menni. Akkor is szeretnél vele egy fávát változni, mint Philemon és Baucis és együtt kidőlni.

A főfeladat: mindent kibírni és kibírható maradni. Fontos még, hogy ne azt erősítsük, ami elvált, hanem ami összeköt. A magány legjobb megoldása a munka és a természet. A munkaszeretet ősi ösztön, de aki hit és lelkesedés nélkül dolgozik olyasmint, ami nem érdekli, annak az élete elfakul, elszürkül, az csak félelem.

NEW-YORKI LEVÉL

LIZA KWUBAI TERVEI

Az izraeliek általában világszerte emberek és ezért nem utatnak önöket a színhely leírásával. Csak annyit, hogy az épület 42 emeletes, New York városában, az East River manhattani oldalán, a First Avenue-n építették kb. húsz évvel ezelőtt, az amerikai kormány és a Rockefeller-család bőkezű hozzájárulásával és az Egyesült Nemzetek Szervezete néven ismerik jórómán világszerte. A modern építészeti eme csodájában több ezer ember éjjel-nappal azon fáradozik, hogy óvja és fenntartsa földgolyónk a békét. Hogy nemes küldetésüket milyen sikerrel végzik, azt itélje meg a nyájas olvasó.

A felhőkarcoló harmadik emeletének keleti szárnyában 3 fontos intézmény működik: a sajtó, az ENSZ újságíró szervezetének irodái és a kávéház. Az elsőről annyit, hogy tetemes területet foglal el és gyakorlatilag nincsen figyelemre méltó lap, vagy hírgyűjtemény, amely ne lenne képviselve. Az újságíró szervezet klubjában 10 cent a fekete-kávé, ami maga is bizonyítja jelentőségét és végül a kávéház, amely ameltt, hogy történetünk színhelye, minden valószínűség szerint a világ legváltozatosabb közönségű étkezőhelye. Gasztronómiai szempontból — a történelemben először — maga a valóra-vált demokrácia. Az indiai legfelső kaszt zöldturbanos képviselője ugyanazt a békés-szeletet eszi, mint a dél-afrikai búrok hófehér le-származottja, a japán küldött ugyanazt a töltött tojást fogyasztja, mint a franciák csinos titkárnője és az iszlám pirosfezes hívője gefilte füst eszik, mint a Márvány embere öt méterrel ar-rébb. (A gefilte füst egyébként állandó „sztár” a büfé üvegablaka mögött.) Mivel önkiszolgálás van, először az ebédet helyezik a tálcára, azután keresnek helyet.

Az étterem, 1965 koránnyarának a verőfényes dél-élejtén még nem volt zűfolt. E sorok írója „stratégiailag” irigyléseméltó helyen ült: hatalmas, egész falat elfoglaló ablak mellett. Az East Riveren éppen sétatárhoz húzódtak el és utasai felkavarták az asztaltársaságot. Amikor a szembenülő asztaltársaság befejezte az étkezést, salátával és egyéb nem hizláló cikkezzel a tálcáján, megjelent Liza Kwubai és elfoglalta a megüresedett helyet.

A fiatal hölgy, akinek nevé később derült ki, fájának olyan rendkívül szép példánya volt, akihez hasonlóvilágot járó tollforgató is csak egyszer az életben találkozhat. Az áhítat a három férfi asztaltársaság részéről spontán volt: felálltunk. Az egyik a tálcát kapta ki kezéből, a másik tiszta pohárért szaladt, alul írott a székhez toltta alá. Liza pedig, egy királyi hó-dolathoz szokott biccentésével leült.

Az ember többre éhes, mint akármilyen munkára: Alkotni akar, valamit javítani, vagy újat csinálni, bensőbből fakadót, olyat, ami nem eszköz, hanem cél. Olyan, ami kielégíti az egyéni törekvést, de megtalálja az összefüggést a saját és a társadalmi haszon között. Az ilyen munka elűzi a magányt, néha kedvessé is teszi.

És a pihenési idő, amire mindenkinek szüksége van, akár a levegőre? — Erre — ott van a Természet. Vannak könyvek, van zene, de megessék, hogy ezek nosztalgiaét ébresztenek, em léleket vonzanak, melyek

Igy kezdődött. Mivel a viharos mult megtanított, hogy ilyen véletlen csak egyszer fordul elő, a további véletleneket ügyesen támogatni kellett. Röpké pár óra alatt a következők derültek ki a fekete csodáról: neve, kora 23, családi állapota: elvált, vallása: keresztény, nemzetisége: nigériai, foglalkozása: a new-yorki egyetem újságíró fakultásának szigorló hallgatója, több afrikai angolnyelvű lapot tudósít és az ENSZ-ben, a New York Herald küldöttségénél gyakornokoskodik.

Miután „véletlenül” még kétszer ebédeltünk azonos asztalnál és a fekete csoda rezervált volt, mint minden olyan csoda, aki ha a tükörbe néz, meg tudja becsülni, amit lát, harmadszor: sikerült! Egyedül ült a klubban és kávézott. Gyorsan feketét és már mellette is ültem:

— How are you?
Már csodálkozom. Több, mint öt perc eltelt és még senki sem ül mellettem.
— Nagyon üldözök?
— Annnyira, hogy még soha nem voltam ennyire egyedül.
— Nincsenek barátai?
— Ez a baj. Túlsok van. Nehéz ebben a városban. Nem tudom megszokni. Valami van a levegőben, ami nem tetszik. Ha rájöttem, megmondom.

— Milliók boldogok lennének a helyében.
— Beszélhetnék más-ról?

Csend. Miss Kwubai rágyújtott és kissé dühösen mondta:

— Nem akarnak itt nyilvánvaló tényekkel megalkudni. Nevezetesen: külső-sörrel nem tehetek, a többitől azonban igen, mivel abba lényegesen több tökéletettem, mint szép lábaim ba. Fogaimmal például naponta kétszer törődöm, fejemet pedig reggeltől estig használom. Itt és Európában is határtalanul sértett, hogy azonnal kaptam állást, de soha nem kérdeztek sokat és amikor valóban csináltam valamit nemcsak hogy meg voltak iltközve, de egyenesen rossz néven vették. Érti ezt?

— Érttem.
Nevetett. Könnyű neki ilyen fogsorral.

— Ez év végén azonban, olyan országba kerülök, ahol nemélem előbb szemembe néznek, aztán lábaimra. Izraelbe küldenek, mint sajtótáratást! De előbb két-három hónapra hazamegyek. A nigériai kisvárosba. Ibá-dan. Hallott róla?

— Nem.
— Közepén jelenleg szuper-marketet építenek. Ezt a boltot én hoztam össze. Két millió 60 ezer dollárba kerül és 25 év alatt fizetjük vissza. Fivérem igazgatja majd. Ó Párizsban végeztél.
— Mit tud Izraelről?

egyedülteledet éles konturral határolják, kiemelik. De ahol valamiképpen jelen van a Természet, akár hegyekkel koszorúzott völgyben, — akár sík vidéken, — ott nem érzed a magányt. Még egy árnyas liget is felfrissít, és ahol még ez sincs, talán akad egy járdaszéli cserje, egy tő pitypang, egy árva cserép virág ablakokban, ápolod, figyelheted fejlődését, virágzását.

Mindez, ha nem is szünteti meg a magányt, de feloldja a szorongást és elűzi az unalmat.

— Mit érdekl ez magát?
— Ha nem tud sokat, mesélhetek róla. Izraeli vagyok.

Nagyon meg volt lepve.
— Nagyszerű. Végre beszélhetek valakivel erről. Szerintem korunk egyik legérdekesebb országa s ha Afrikában a vezetőknél lenne két cent ára eszük, akkor nem csinálnának egyebet, mint gondosan és hűségesen utánoznánk Izra-elt. Biztos siker. Sajnos, nem minden állam hajlandó ezt belátni. Ha rajtam múlna, még a zsidó vallást is bevezetném nálunk. Lé-

Az első héber dallam

Az Új Kelet egyik minapi száma értekezést közöl dr. Márton Lajos tollából, amely egyrészt a pesti geniza anyagáról, másrészt — ezzel összefüggésben — dr. Scheiber Sándor egy érdekes tanulmányáról ad számot. Nevezetesen: Ki volt az első héber dallam lejegyzője? Engedjék meg, hogy az említett témakörök mindkettőjéhez szerény megjegyzésemet csatoljam.

A fosztati ősrégi zsinagóga egy sivar zugában összetörődött mindazon irathulladékok, könyvtöredék és tépett pergamen, amit az idő vasfoga örölt szá-zadok óta, várva a végső enyészetet. A zsidó hagyomány, a megbecsülés a betű iránt, a féltő tisztelet az Egyisten neve iránt, nem engedte megsemmisíteni ezeket a „sejnesz”-okat (Mi, ugyanis a Könyv megőrzői, nem pedig égetői vagyunk). A könyvnyomtatás előtti, tehát kéziratos anyagról van szó és hogy egyáltalán fenn maradt, abban része van a viszonylagos nyugalomnak és a száraz, páramentes egyiptomi levegőnek.

Ezelőtt, vagy 70 esztendővel zsidó tudósok egy csoportja megtekintette a templomot és figyelmüket nem kerülte el a lezárt, ódon levegőjű szoba sem. „Ebben nincs semmi érdekes, csak régi, régi sajnészek” — így a vezető. „De mikor mi éppen a régiségeket szeretjük!”

Igy kerültek napfényre, majd a nagyítóüveg alá és a fényképlence elé ezek a felbecsülhetetlen kincsek, amiket a „kairói geniza” néven ismernek. Ebből merítették a judaika tudós művelői, ki-ki tehetsége és szerencsége szerint. (Mondanunk sem kell, hogy az ottani sámas egyhamar alkalmazkodott az üzleti sánshoz.) Ezen anyagból néhai tudós professzor Kaufmann Dávid két nagy ládat küldetett Budapestre. De a jó forintnál még jobb volt a sasfejtű dollár, no meg az angol font. Az anyag zöme így az USA-ba vándorolt, tekintélyes rész, „vagy tíz hatalmas és teli láda” Cambridgebe és a világ sok-sok, más kulturális központjába. Maga Kaufmann professzor nagy elragadtatással számolt be kincseiről, abból egyetlen kéziratot ismertetett is, történetesen egy Jehuda Halévi-píjút. Röviddel az után bekövetkezett a tudós halála és miként a nagy csodatévő rabbi Lőw agadáiban, a Málach Hámavet kiragadta kezéből a tekercseket. Özevgye a kézirat-gyűjteményt a Magyar Tudományos Akadémiának hagyomá-

nyegesen tisztább lenne az afrikai néger családi élete, otthona. Az egyedüli vallás a világon, amely megtartja az egyént közösségben élni és... megmaradni benne.

— Honnan tudja mind-ezt?
— Hónapok óta mással sem foglalkozom. Több zseniális filozófusuk van, mint az összes többieknek együttvéve. — És idézett Rabbi Akibától, kívülről: „Ha bíróságom voltál és előttem embert ítéltél halálra, ne egyél az nap, mert akkor magadból is megöltél valamit.” (Szabad fordítás angolból). — Ennél szebb mondás kevés van a filozófia történetében. Ha rajtam múlik, emlékeznek majd küldetésemre Izraelben is és Afrikában is. Szerintem a fekete földréz jövője függhet at-

tól, milyen mértékben becsüli fel, becsüli meg az izraeli államépítés értékét és gyakorlatát...

— Izrael előtt nem szárdékszik férjhez menni?
— Először csunya fiaszó volt. Másodszor óvatosabb leszek. Kell valahol legyen egy sötétbőrű férfi, aki megbocsátja nekem gondolkodó fejemet. Ha igen, akkor összekelünk és sok, sok gyermekem lesz.
— Fehér ember szóba nem jöhet?
— Ki van zárva. Talán a lányom majd megengedheti magának... anélkül, hogy drágán fizessen érte. Én még nem.
— Izraelben találkozunk?
— Feltétlenül.
— Viszontlátásra Liza Kwubai. Luddon. 1965 végén.

(deutsch)

meg a „Halotti beszéd”, a magyar nyelv legrégebb írott emléke, de amikor a germánok még a teutoburgi erdőben, Wotan istenüknek áldoztak és harcos lelkeiket a walkürök ajánlották a Walhallába.

A pesti geniza prózai, talmudi és tudományos anyagát — az egyetlen Jerusalmi kivételével — nem Widder tanár dolgozta fel. Ezt a nagy munkát a rabbiszeminárium tudós vezetői, prof. dr. Löwinger és dr. Scheiber végezték és tették közzé. Az ő munkájuk már napjaink tudományos világát áthatják és ennél fogva jobban is ismertek. Mindazonáltal szükségesnek és méltányosnak tartom, hogy az élőknek nyújtott babér mellett megemlékezzünk azokról, akiknek nevét a zsidó tudományok végett eme szolgálat tette el nem multhatóvá.

A geniza kiértékelésével kapcsolatban dr. Márton Lajos cikke mintegy központi exponálja azt a problémát, hogy ki az első héber dallam lejegyzője. Megjegyzni ugyan, hogy a vonatkozó kéziraton nem a pesti genizából, hanem az u. n. Adler-gyűjteményből került elő. Mégis ezen összefüggésben az utóbbi kézirati feltevésekre és téves értékelésre adhat alkalmat.

Nem vagyok ugyan a kérdés szakértője, mégis úgy tudom, hogy az első héber dallam lejegyzője maga a Biblia. (Geneza, 4, 21.) A zenét, zenei számokat és dallamot illetően is, a mérlegünk erősen aktív a népek nagy családjával szemben. Így ugyan, hogy a közhasználatu héber nigon (helyesebben: nigonok) eredete nem mutatható ki pontosan, de feltehetően még az exilarchák idejéből való. Erős a feltevés, hogy az ősrégi, zsidó templomi motívumokból egy és más átszívargott a kezdeti keresztény vallás rituáléjába, mint ahogy más vonatkozásban is utánozták azt. Tény, hogy az önálló hang jegy nem zsidó és nem is keleti találmány. Ezt tehát átvettük másoktól, mint sok más is. A tizes számrendszert, a könyvnyomtatást is.

Minden tisztelettel a rokkanturák iránt, mégis kíváncsi vagyok belőlem annak felismerése, hogy egyetlen felsőpontozásu Jánaj-píjút fontosabb nekünk, mint az átmásolt és kölcsönvett kotta. Azért mert ősi, mert eredetibb és mert zsidó.

L. A.

Amlkor Nagy Frigyes megkérdezte luteránus pásztorától, hogy mi bizonyítja Isten létezését, a pap így válaszolt: „A zsidók.”

Maga az a tény, hogy életben maradtak — a történelem csodája. A zsidókat az egyiptomiak rabszolgálatba vetették, a filiszteusok megtizedelték, a babiloniak száműzték, a rómaiak szétszórták, az európaiak üldözték, pusztították. És a zsidók nemcsak, hogy túlélték mind ezt, de életben tartották vallásukat is, amely a nyugati világ kultúrájának alapköve. Keresztény teológusok Szent Páltól Paul Tillichig egyetértettek a zsidó felfogással, hogy az örök nép (ám olám) isteni célokból örízett meg. És a zsidóság most egészen újfajta megpróbáltatások előtt áll.

Az új probléma az, hogy tulajdonképpen nincs probléma. A mai Amerikában a zsidóság olyan szabadságot élvez, aminőt még az ősi Izráelben, vagy a muzulmán Spanyolország aranyévéiben sem ismert. A nép, amely 2000 esztendőn át hozzászólt, hogy a szolgálatban énekelje az Énekek Énekét, még nem tanulta meg, hogyan kell énekelni a szabadságban. A legfontosabb probléma, amivel a zsidóságnak szembe kell néznie napjainkban — mondja Jakob Neusner, Darmouth rabbi — vajon a régóta ostromolt vallás kiállja-e a felszabadulás veszélyét?

Kultúra és komédia

Az Egyesült Államokban az antiszemitizmus manapság mélypontra jutott és úgyszólván kiment a divatból. Az amerikai élet legtöbb területén a zsidó képviselőt és befolyás sokkal magasabb, mint a zsidók arányszáma, amely az Egyesült Államok lakosságának mindössze 3 százalékát teszi ki. Valamikor az volt a probléma, hogy a zsidók egyáltalán indulhatnak-e a versenyben, ma viszont az, hogy feljuthatnak-e a legmagasabb csúcsra!

A zsidók aránylag még mindig ritkák a nagy bankok, közművek, a nehézipar (nevezetesen az autómobilipar) vezérigazgatósági területein, viszont tekintélyes pozíciókra tettek szert számos új területen, mint az elektronikus iparban és a hirdetés szakmában. A politikában, mondja talán kissé túlzott optimizmussal Jakob Javits new-yorki szenátor, „egyetlen ajtó sincs ma bezárva a zsidók előtt, még az elnökség sem.” Mindenesetre tény, hogy a zsidók a kormányban, a legfelsőbb bíróságon, vagy a baseball válogatásban már nem mennek meglepetés számra. Egyes lakónegyedekben és társadalmi rétegekben a diszkrimináció még fennáll, de távolról sem nyilvánul meg olyan erőfőrtében, mint az 18 évvel ezelőtt a Gentleman's Agreement című regényben kifejezésre jutott.

Az amerikai intellektuelek és művészek körében valóságos zsidó-kultusz kapott lábra. Robert Lowell, a költő, a bostoni arisztokrácia tagja, azzal dicsécszik, hogy egynolcad zsi-

Az új amerikai zsidó

dó vér folyik az ereiben. Az amerikai szépirodalmat egyik napról a másikra zsidó írók dominálják: J. D. Salinger, Normand Mailer, Joseph Heller, Bernard Malamud, Philip Roth, Edward Lewis Wallant, nem is szólva a kritikusok által kevésbé favorizált, de népszerű regényírókról, mint Herman Wouk, Irving Shaw és Leon Uris. A jó társaságok divatos beszédtemája manapság Saul Bellow „Herzog” című regénye, amely feleleveníti a régi jiddis „slemilt”, mint modern intellektuelt, aki igazi énjét keresi. A fenti írók között nincs igazi közös nevező, de divatosságuknak egyik magyarzata, hogy a standardizált amerikai társadalomban egyre jobban kezdik értékelni a gazdag és szép zsidó tradíciókat. A keresztény olvasók önmagukat látják viszont a képzeletbeli zsidó figurákban. — „Sokkal több levelet kaptok olyanoktól, akik Herzoggal, mint emberi lénynek és nem mint zsidó figurával azonosítják magukat”, — mondja Saul Bellow.

Megnyilatkozik a zsidó alkotókészesség a költészet, a festészet, a zene területén és a zsidó komédiások uralják a mezőnyt. Egy ügyes kis szatira, melynek címe: „Hogyan kell zsidó anyának lenni?”, kilenc hónap alatt több mint kétszáz ezer példányban kelt el, ami azt bizonyítja, hogy számos nemzsidó is megérti már a zsidó humort, vagy legalábbis megpróbálja megérteni. A keresztények között egyre divatosabbá vált az utóbbi időben jiddis kifejezésekkel fűszerezni a társalgást. — („Micsoda chupá!”). — A zsidó humor jelentős része jött az amerikai néphumorok. Amerika legnagyobb komikusainak javarésze, Eddie Cantortól kezdve Danny Kayen át Mort Sahl-ig mindig zsidó volt. Mindenki, aki New Yorkba jön, látni akarja Zero Mostelt, a zsidó színészt Sálom Alechem, a zsidó szerző „Hegedűs a háztetőn” című darabjában és Barbara Streisandot, a zsidó énekesnőt, aki a zsidó Fanny Brice szerepét játssza a „Funny girl” című musicalban. Alig néhány évvel ezelőtt Barbara bizonyára angolosította volna mind a nevét, mind a profilját, manapság viszont mindkettővel diadalt arat.

Röviden, a zsidóság különös, felületes megnyilvánulásai egyre inkább szerves részeivé válnak az amerikai kultúrának. De egyes zsidók legnagyobb megdöbbenésére, a folyamat kétirányú. Miközben az Egyesült Államok egyre jobban elzsidósodik, az Egyesült Államok zsidói egyre kevésbé azok.

Vallás és Izráel

Az ősi Izráel vallása szigorúan exkluzív volt, hogy elkülönítse a népet a környezetükben örvénylő pogány törzsektől. Ezt az elkülönülést a diaszpórában az üldözések csak kiélezték. A zsidóság, amely a kelet-európai pogromok elől Amerikába menekült, a jiddis nyelv, a furcsa ruhák és szokások és a gójok mély bizalmatlanságának hármassal lett elkerítve. Egyetlen zsidó sem tette fel önmagának a kérdést, hogy ki a zsidó. A zsidó volt a zsidó.

Ez a magatartás bizonyos mértékben még fennáll. De manapság egy zsidó Amerikában rendszerint úgy néz ki, mint egy másik háromgombos öltöny a reggeli vonaton, vagy egy

másik nadrág a szupermarketben, akinek tempomat véletlenül zsinagógának hívják. Ami a sokrétű Amerikában a zsidókkal történik, az korántsem az az asszimilációs roham, amely a XIX. század és a korai XX. század liberális Németségét jellemezte mindaddig, amíg a náci vérszörnyűségek ráerőszakolták az asszimilációra zsidó azonosságuk újrafelvételét. Az amerikai folyamat fókuszatos olvasztja be a bevándorló rétegeket saját új kultúrájába. Ami a világ legnagyobb zsidó közösségét illeti, nem érzi többé a nyomást, mert a diszkrimináció szünőfényben van.

Egy nemzedékkel ezelőtt az amerikai zsidók többsége nem tartozott semmiféle zsinagóghoz; manapság a helyzet megváltozott. Ez nem jelenti okvetlenül, hogy a zsidók vallásosabbak lettek, mint ahogy a protestánsok és a római katolikusok sem lettek vallásosabbak. Mindez csupán szerves része az általános amerikai tünevénynek, amely szerint mindenkinek tartoznia kell valahová. Mint a protestáns templomok, az új zsinagógák is, nagy súlyt helyeznek a társadalmi tevékenységre: vitástelek, táncpartik, jótékonyági bazárak, házassági tanácsadók, baseball együttesek. A rituális különbségek, a szigorú ortodox, a liberális reform és a kompromisszumokra hajló konzervatív hitközségek között elhomályosulnak. A zsinagóghoz való tartozás nem jelenti a zsinagógák rendszeres látogatását. A statisztikák azt bizonyítják, hogy a zsidóknak csak 25 százaléka jár templomba, míg a protestánsoknak 40 százaléka, a katolikusoknak pedig 71 százaléka.

A zsinagógák aránylag gyenge látogatottságának egyik oka talán az, hogy a zsidó élet vallásos oldala főleg az otthonra összpontosul. Hogy milyen mértékben tartják be a szombatot, a köserségi törvényeket és az előírt imákat, azt kívülről nem lehet megítélni; az amerikai zsidóság többsége valószínűleg mellőzi a rituális törvények javarésztét, de azért igyekszik valamit megtartani — ha más nem, legálább a szeder-estét. Az úgynevezett „karácsonyi válság” számos amerikai zsidó otthonban ismeretes: megfeszítlan-e, avagy sem a fiatal gyerekeket a karácsonyi ünnep egyetemes örömetől? Egyes családokban kompromisszumot kötnek, Magén Dávidot agdatnak a karácsonyfa tetejére és a chanukát, a fény ünnepét, amely a zsidók eszdelatos győzelmet örökíti meg, nagyszabású

karácsony-szerű ünneppé avatták. A bár-micvá, amely valamikor szerény családi ünnep volt, manapság félelmetes méreteket ölt és helyenként valóságos babiloni bankett benyomását kelti. A fiatalok körében egyre jobban terjed a héber nyelv tanulása is. Az új bevándorló nemzedék fiatalága rendszerint eltávolodik a régi és idegenűgűre valló ritusoktól, de a következő generáció egyre nagyobb rétege gyönyört talál ezekben a szertartásokban, „amit a szülők iparkodnak elfelejteni” — mondja egy szállóige — „arra a gyerekek igyekeznek visszaemlékezni”.

A zsidó létezésnek Izráel a nagy új tényezője. 1948 óta az amerikai zsidók körülbelül másfélmillió dollárt pumpáltak az új állam vérkeringésébe, jöhetnek csupán néhányezren tettek eleget Ben Gurion felszólításának, hogy telepedjenek le véglegesen Izráelben. Az izráeliek általában szkeptikusnak ítélik meg eme közvetett részvétel országépítési erőfeszítéseiben és amerikai testvéreiket „tartásdíj-zsidóknak” nevezik, akik fizetni hajlandók, de egyúttel nem. A kemény, modern makkabeusok állama azonban világszerte megerősítette a zsidó morált, tekintélyt és büszkeséget. „A jövő évben Jeruzsálemben” húsz évszázadon át a zsidó imáknak csak halvány reménye volt. Ez ma valóság, politikai tényező.

Házasság és válás

A nem-zsidókkal való házasság, amely évszázadokon át tabu volt, a legtöbb zsidó szülő, de főleg nagyszülő szemében még ma is katasztrófával azonos. Mind amellet a vegyes házasságok statisztikája azt mutatja, hogy az újonnan bevándorolt rétegnek csupán 14 százaléka köt vegyes házasságot. De az Amerikában született első generáció 10,2 százaléka, a második generáció 17,9 százaléka és az egyetemet végzeteknek 37 százaléka lép házasságra nem-zsidó partnerrel. Megjegyzendő, hogy az elmúlt 40 év során a zsidók születési arányszáma stabil maradt Amerikában, miközben az általános születési arányszám fokozatosan emelkedett. Fokozatosan emelkedett a házasság, a reform zsidó hitközségek arra az optimista álláspontra helyezkednek, hogy a vegyes házasságok értékes új vért ömlesztnek a zsidó közösségbe. Érdekes egyes szociológusok megállapítása is, mely szerint az antiszemita multban a vegyes házasságok közt zsidó alkalmasság társadalmi státuszát kívánta megalapoz-

ni; manapság viszont a keresztény az, aki a vegyes házassággal felfelé törekszik és „a zsidó izlés, kultúra, életmód egyre nagyobb számu nem-zsidóknak lesz az ideálja”. Számos intelligens keresztény lány azért vonzódik a zsidó férfiakhoz, mert intellektuális és liberális magatartásuk imponál nekik. A házasság előtt, vagy után egyre több keresztény tér át a zsidó hitre és, mint a legtöbb áttért, szigorúbban tartja be a vallás előírásait. Los Angelesben például két állandó tanfolyam működik, ahol az áttérni szándékozók a vallás alapszabáira oktatják. A judaizmus hagyományosan nem rajong a térítési munkáért, de a modern zsidó vezetők felfogása az, hogy egy kis térítési propaganda nem ártana, mert az áttérésekkel pótolni lehetne a veszteségeket.

Az u. n. zsidó életmód korántsem egységes, de egyik alapvető tényezője a tanulás hagyományos tisztelete, amely még a Tóra korából ered. A többi amerikaihoz viszonyítva több, mint kétszer annyi zsidó jár egyetemre. Viszont más, ismert zsidó szokások letűnőben vannak. Bár a zsidók kevesebbet isznak, mint a keresztények, már korántsem olyan „józanok”, mint azelőtt. A zsidó klubokban többet költenek élelemre, mint itatra (a keresztény klubokban fordítva), de a szociológusok kimutatják, hogy a zsidók mértékletessége arányban csökken az orthodox törvények meglazulásával és a nem-zsidókkal való társadalmi kapcsolatok növekedésével. A zsidó hivalkodás, amely az alacsony rendűségi komplexumból ered és amelynek Miami Beach a klasszikus példája még létezik, de a biztonságérzés és az izlés kifejlődésével fokozatosan alább hagy. A zsidó vallási arány szám viszonylag még alacsony, de emelkedőfélben van és a modern zsidó családi élet már korántsem olyan meleg, mint a multban volt. És a híres „jiddise máme” figurája is kiment már a divatból.

Gettók és gójok

Amerika sohasem kényeszerítette gettókba a zsidókat, de a zsidók gyakran önszántukból vontak gettót maguk köré. Csaknem minden nagy amerikai városnak megvan a zsidó környéke és villanegyede. Ennek a tünevénynek részben a még fennálló antiszemita diszkrimináció a magyarázata. Mint hogy távollattarták őket a vidéki klubokból, megszerették saját klubjaikat; miután az exkluzív társaságok háljain a zsidó lányok nem debütálhattak, az előkelő fiatal zsidó lányok az izráeli nagykövet fogadóestjén kezdik meg társadalmi karrierüket. Ez a védekezésszerű szoros ösztartás manapság nagyrészt felesleges már. Egy középnegyati előkelő negyedben lefolytatott közvéleménykutatás azt bizonyítja, hogy a lakosság 80 százaléka nincs kifogása a zsidók ellen.

A sors iróniája, hogy bár a zsidó intellektuelek a néger jogok vezető harcosai az alacsonyabb régiókban nagy a feszültség a zsidók és a négerek között. A nyomornegyedek néger lakossága bizalmatlan a zsidókkal szemben. És minden jel arra mutat, hogy a zsidók többsége nem nézne jószemmel a néger behatolását az exkluzív zsidó szakszervezetbe, üz-

leti világba, környékekre és iskolákba és a néger-zsidó vegyesházasságok ritkák, mint a fehér holló. Mindamellet, a felekezettek közötti kapcsolatokat új szellem frissítette fel. Ez a szellem nem tagadja a különbségeket a zsidó és a keresztény között, (mint azt az előbbi idők liberálisizmusa tette), hanem kölcsönös respektussal elfogadja ezeket a különbségeket.

Ennek az új szellemnek az egyházak az úttörői. A keresztények fokozottabban érdeklődése az Otestamentum iránt, a náci borzalmak okozta büntudat közelebb hozta a keresztényeket a zsidósághoz.

A zsidóság sokkal több, mint vallás: A zsidóság egy hit, egy nép és egy kultúra elválaszthatatlan keveréke. Mert a zsidó a csontjaiban érzi a múltját. Zsidónak lenni az Jób chupája és Isten iránti engedelmsége egyaránt; fennmarad melankólia, amelyet a XII. századbeli Juda Hálévi „nemzetek fájo szívének” nevezett; édes-késér humor, mely gyakran önmaga ellen irányul. Annak ellnére, hogy az amerikai zsidó lélekben változások álltak be, alapvető tulajdonságait nem veszítette el; ámde kvalitásait most bőkezűen megosztja az egész világgal.

(Reprinted by permission from TIME, The Weekly Newsmagazine, copyright TIME Inc., 1965.)

Reichard Rózsika

Halálának 1. évfordulójára

Az Alba-Juliáról elszármazottak nehezen tudnak beletörődni a gondolatba: Egy éve már annak, hogy elment közülük Reichard Rózsika. Fogalom volt ez a név és fogalomvá vált ez az örökké mozgásban lévő, örökké valamiért és valakiért dolgozó, kis, törékeny alak. Aki a sors csapásaira és kegyetlenségére sohasem zugolódással, lázadással, hanem — tettekkel felelt.

Aktív tagja a cionista mozgalomnak, több szervezetnek vezetőségi tagja, a sikel-eladásiért aranyérmét kap.

A második világháború alatt, mint négyzeti társelnök, a zsidó aggenház vezetésében a legnehezebb feladatokat: Az öregek ápolását, a konyha felügyeletét ő végzi el.

Közvetlenül a háború után megszervezte az „O.S.E.”-t, melynek nemcsak legaktívabb vezetőségi tagja, hanem szerény otthonában az egyesületnek helyet is ad; sok rászorult csecsemő hiányos ételmészét, ruházatát pótolja.

A Cionista Szervezet beállítás után aktív tagja a Zsidó Demokrata Bizottságnak, ahol tovább működik a zsidó közönség érdekében.

Alijázása után zugolódás nélkül küzd a kezdeti nehézségeivel de rövid idő múlva már itt is tud másokhoz segíteni, az újabb érkezettek hamar megtalálják és Rózsika megint erején felül segít, tanácsot és vigasztal.

Bámulatos volt, hogy az a kis, törékeny test hogy birta a sok fáradságot, az oly sokoldalú aktivitást. És közben, állandóan képezte magát: olvasott, olvasott és tanult.

Egy igaz, ritka értékű ember távozott elvele, akit hozzátartozóin kívül az országban és a galutban egyaránt, számtalan barátja, tisztelője és volt támogatója gyászol.

Mélyen vallásos életmódjához méltóan, Zichron-Méirben temették el, pár lépésre imádozott édesanyja sírjától.

Legyen emléke áldott!

Az Alba-Juliáról származók köre.

LEVÉL A SZERKESZTŐHÖZ

Héber dátumot is kérünk!

Szeretném arra kérni az Uj Kelet szerkesztőségét, hogy ne csak a polgári időszámítás szerint közölje az újság címlapján a dátumot, hanem írja mellé a héber időszámítás szerint is.

Kereskedő vagyok, általában elég nekem a polgári dátum is, viszont elég sokszor előfordul, hogy

egy-egy hivatalos beadvány nál fel kell tüntetni a héber dátumot. Hová fordul ilyenkor az ember? A zsebnaplár nincs mindig kéznél, elővesszük hát az Uj Kelet friss számát. Ha egy mód van, tüntessék fel rajta a héber dátumot is.

Hollaender Méir
Tel-Aviv

A SZERKESZTŐSÉG MEGJEGYZÉSE:

Teljesen egyetértünk a levél tartalmával, de megjegyezzük, hogy az Uj Kelet naponta közli a héber dátumot. Az évek folyamán az a gyakorlat alakult ki, hogy a lap fejlécén jelöljük meg a polgári időszámítás szerinti dá-

tumot és a rádióműsor felett adjuk - együtt - a héber és a polgári dátumot. Azt hisszük, ezt a gyakorlatot a jövőben is közmegeledésre fenn tarthatjuk.

A szerkesztőség.

UJ KELET
közli natanjai előfizetőivel,
hogy új
megbizottja
Natanján
a
Braun és Schwartz
cég
WEIZMANN-UTCA 8.
Felvesz
HIRDETÉSEKET
és előfizetéseket.

A PART NEM KU-KLUX-KLAN

Irta: Kármel Jochánán

Az izraeli politikai életben nagyjelentőségű változásoknak vagyunk szemtanúi. A fennálló pártok recsegnek, ropognak, nagy részükben egyaránt. A nagyközönség jelentős része, sőt sokan a politikai aktivisták és a saját munkatársai közül is teljes értelmességgel állnak szemben ezekkel a jelenségekkel és sokszor azt a benyomást keltik, hogy a pártok belüli első küzdelmeket valami árnyék, vagy földrengéshez hasonló természeti katasztrófának tekintik.

Nem véletlen, hogy hazánkban az emberek többségének téves fogalmaik vannak egy demokratikus párt mibenlétéről és éppen helytelenül ítélik ezért a pártok belüli harcokat is. Izrael lakosságának túlnyomó többsége olyan országokból jött, amelyekben sohasem volt többpárt rendszerű parlamentaris demokrácia, hanem vagy egypárt-diktatúra, vagy régimódi feudálpatriarchális uralom.

Különösen azoknál, akik a kommunista államokból alijáztak, gyakori, hogy nem tudnak megszabadulni a párt nevének hallatára attól a beidegződött fogalomtól, amely ott az egyeduralmú pártokhoz kapcsolódott. Holott a kétfajta párt között a nevéken kívül csak kevés közönség van. A kommunista pártelméletet Lenin alkotta meg. Ebben a pártot valami mítikus magaslatra emelte, amely felfogása szerint a munkásosztály élcsapata és harcának irányítója. E felfogás szerint kitüntetett, ha valaki a párt tagja lehet. A párt ellen tevékenykedni büncselekmény, amelyet a törvény üldöz. A párttagi könyv is valami misztikus varázst kapott. A sztálini időkben még film is készült a tagsági könyv fontosságának dicsőítésére.

A demokratikus munkáspártok és a polgári pártok ezt a felfogást a pártokról azonban sohasem tették magukévá. Egy többpárt-rendszerű szabad országban a párt mindenfajta misztikumtól távolról prózávalami. Az ilyen párt — és így az Izraelben működő pártok is — szabad polgárok egyesülése közös céljaik megvalósítására a politikai életben és a társadalomban.

A párt nem Ku Klux Klan és nem is szabadkőműves-páholy. Amikor valaki elhatározza magát, hogy az egyik politikai párt tagja lesz, semmifajta ünnepélyes fogadalmat nem tesz és nem is kötelezi magát egész életére. A párt hoz való csatlakozás ki nyilvánítsa annak, hogy melyik, a politikai hatalomért küzdő csoportok közül az, amely legközelebb áll az illetőhöz és egyben kifejezése annak, hogy valaki több-kevesebb aktivitással hajlandó maga is segítséget nyújtani ehhez a küzdelemhez.

A szabad polgár, amikor egy politikai pártot csatlakozik, vagy akár részt vesz egy új párt megalakításában és abban vezető szerepet játszik, azért nem adta fel azon jogát, hogy saját véleményét nyilvánítsa, még az esetben is, ha az nem egyezik az egész párt véleményével. Egy demokratikus politikai párt sohasem homogén, még az esetben sem, ha annak kíván látszani, hanem minden esetben egymáshoz közelálló, de nem azonos véleményű és érdekek szövetsége.

Miután a politikai párt nem szentség, tehát nem követ el senki sem szentségtörést, vagy büncselekményt, ha elhagy egy politikai pártot. Minden közönség — így a párt is — élő

organizmus, amely állandóan változik és évek múltán sohasem azonos azzal a szervezettel, amelyhez az egyén csatlakozott. Ha valaki úgy látja, hogy az illető szervezet az idők folyamán olyan mértékben változott meg, hogy annak programja és politikája az ő nézeteivel már nem összeegyeztethető, joga, sőt csak nem erkölcsi kötelessége levonni ebből a felismerésből a tanulságot.

Ugyanez a helyzet az esetben is, ha nem a párt változott meg, hanem a párttag változtatta meg az idők folyamán felfogását és eltávolodott azoktól az elvektől, amelyekben eddig hitt. Senki sem köteles egy életen keresztül ugyanazokat a politikai elveket vallani, és a modern politikai történetben számos példa van arra, hogy államférfiak is megváltoztatták pártállásukat.

Ami vonatkozik az egyénre, az érvényes az egyének sokaságára, a csoportra, vagy ha úgy tetszik, a frakcióra is. Bár a legtöbb párt alapszabálya tiltja a pártban frakciók (elvi csoportosulások) alapítását, azonban ha ezt a tilalmat a demokratikus pártokban komolyan vennék és az összes frakciózókat eltávolítanák a pártokból, akkor ezen pártok egyike sem létezne már. Minél nagyobb egy párt és minél régebben van hatalmon, annál inkább ki jegecsednek benne különböző csoportok és érdekképviseletek. A különböző felfogások mellett az tartja mégis össze és óvja meg a felbomlástól a pártokat, hogy a különböző csoportoknak több a közös érdeke, mint az ellentéte, több írti össze őket, mint ami eltávolítja. Amennyiben azonban valamely okból ez megszűnik és a széthúzó erők erősebbek lesznek, mint az összetartók, egy párt egységét alig lehet már megmenteni. Azt pedig, hogy az egyének, vagy csoportnak meddig van helye a pártban, vagy mikor jön arra a meggyőződésre, hogy el kell hagynia azt, minden esetben csak az illető csoport, vagy egyén maga állapíthatja meg, és a szemlélők, a kibicék véleménye ezen a téren nem lehet döntő.

Egy párt szakadása nem vétek, nem árulás, de kétségelmentül igen sok esetben tragikus esemény. Számos embert évtizedek közös küzdelme és barátsága fűz össze és nem könnyű dolgot ezeket a közös élményeken alapuló kapcsolatokat megszakítani. Sokak számára az életük tragédiája, ha egyszerre csak két élesen harcban álló táborban találja magát, szemben régi barátjával, vezérével, vagy esetleg tanítványával.

Ez a jogos szentimentalizmus egyik legfontosabb összetartó eleme a pártnak, a közös érdekek mellett, még akkor is, ha az ellentétek kiélesedtek, de szakadás esetén éppen emiatt a harc még elkezeredtebb és fájóbb, mint egyébként politikai ellenfelek között.

Egy párt szakadása nem vétek, nem árulás, de kétségelmentül igen sok esetben tragikus esemény. Számos embert évtizedek közös küzdelme és barátsága fűz össze és nem könnyű dolgot ezeket a közös élményeken alapuló kapcsolatokat megszakítani. Sokak számára az életük tragédiája, ha egyszerre csak két élesen harcban álló táborban találja magát, szemben régi barátjával, vezérével, vagy esetleg tanítványával.

Ez a jogos szentimentalizmus egyik legfontosabb összetartó eleme a pártnak, a közös érdekek mellett, még akkor is, ha az ellentétek kiélesedtek, de szakadás esetén éppen emiatt a harc még elkezeredtebb és fájóbb, mint egyébként politikai ellenfelek között.

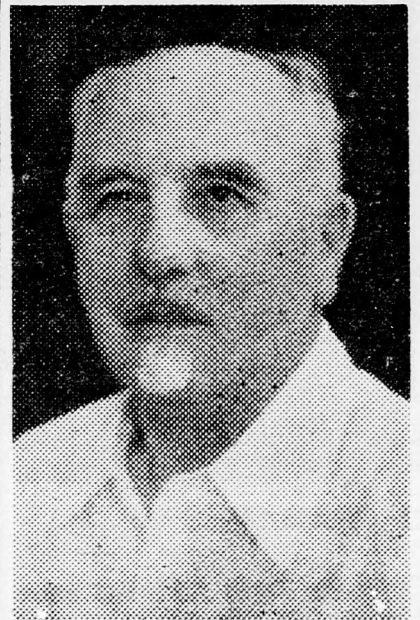
És mondta...

- ... egy italszerető autós a társának:
 - Egészen összezavarják az embert. Aki autót vezet, annak nem szabad innia, aki iszik annak nem szabad autót vezetni. Komolyan mondom, már azt se tudom, mit csináljak!
- ... egy anyagi gondolkodású lány az udvarlójának:
 - Ha csak egy kicsit jobb állásod lenne, akkor egymásba szerethetnénk.

Löwenkopf Kálmán 75 éves

Irta: Kaufheil Ernő

Löwenkopf Kálmán az első világháború után Erdélybe került, ahol résztvesz a Weissburg Chájim által szervezett első héber ulpánon Kolozsváron, kettős minőségben. Az alsó fokozaton tanít, mint tanár és a legfelső fokozaton, mint hallgató, e sorok írójával együtt. Az ulpán elvégzése után dr. Jordán Sándor

szatmári főrabbi — aki maga is lelkes cionista volt — meghívja az egyetlen és első nyelvű elemiiskola és óvoda igazgatójának, ahol nyolc évig működött. 1928-ban Orsova meghívta rabbinak, ahol 17 évig fejtette ki áldásos munkásságát.

Különösen a második világháború alatt mutatkozott meg Löwenkopf nagy emberi kvalitásai. A dunai kikötőben fogadta és segítette Orsova zsidóságának az élén a különböző menekült csoportokat. A zsidó katonák, akik az orsovai 94-ik gyalogezredben szolgáltak, állandóan igénybe vették a Löwenkopf házaspár vendégszeretét. A második világháború után, az aradi nyugati szertartású hitközség hívta meg hitoktatónak és főrabbi helyettesnek. Aradról 1948 végén alijázott, de csak öt hónapi ciprusi rabaskodás után került Izraelbe.

Izraelben három évig működött a tibériási „Táchkomeni” vallásos irányzatú iskola igazgatójaként, majd

— Tudja, ki ir és beszél tökéletesen magyarul? Löwenkopf Kálmán!

Életének több, mint felét Erdélyben élte le. Részt vett az összes erdélyi cionista konferenciákban, azoknak jellegzetes és népszerű alakja volt. Beszédeit, felkészülését mindig héberül kezdte, ezzel is dokumentálni akarta, hogy a héber élő nyelv és csak azután folytatta jiddisül, „tájere Brier”, vagy „zisse Brier” megszólítással és utána magyarul.

Egyik konferencián a pártok szenvedélyes ideológiai vitát folytattak. A hangulat nagyon feszült volt. Dr. Nobel Sándor, a konferencia elnöke, az ő szelletes módján és diplomáciai készségével sem tudta a konferenciát lecsendesíteni. A vita hevében Löwenkopf Kálmán szót kért és ezt mondta:

— Zsidó testvéreim! Minden párt megtarthatja a saját ideológiáját és mi megis közös platformra tudunk jutni. Nem lesz semmi különbség közöttünk és közös nevezőre fogunk jutni. Mindenki kíváncsian figyelt és Löwenkopf a világ legtermészetesebb hangján javasolta:

— Alakítsuk meg Semiszborach pártját. Hatalmas tapsvihar volt a válasz, a feszültség feloldódott és a kedélyek megnyugodtak.

Büszke volt rá mindig, hogy ott született, ahol Czukor Adolf, a híres film-magnás: Zemplénricsén. Az akkori szokásoknak megfelelően már 3 éves korában beiratják a „chéder”-be. Az elemiiskolát az ev. református iskolában végzi. Ezután híres jesivákat látogat: Gál szécs, majd Kisvárd, mely abban az időben egyik legjobb jesivának számított. Háromszáz böcher tanult a híres Rosenbaum főrabbi z.l. vezetés alatt. Világi tanulmányait magánúton végezte a békéscsabai Rudolf-gimnáziumban, illetve a budapesti Orsz. Izr. Tanítóképzőben. Az első világháború idején bevonult a 10. honvéd gyalogezredhez Miskolcra.

annan a saját kérésére az akkori „Rámbám” iskolába helyezték át. Az állam pár év előtt nyugdíjazta, azóta szabaddidejét az írásnak és előadásoknak szenteli.

Szélesskálájú írásművészete az élet minden ágát felöleli. Novellákat, elbeszéléseket, karcolatokat, meséket, méltatásokat, bírálatokat, könyvismertetőket, nekrológokat írt. Feldolgozta történelmünk napjait, ismertette ünnepeinket, lefordította a leghíresebb jididírók műveit magyarra. Korunk minden nevesebb személyiségéről, zsidóról és nemzsidóról — chászidé umot háolám — egyaránt írt. Lírikus, epikus és realista egy személyben.

Első írásai, héber-magyar műfordításai a budapesti Zsidó Szemlében (később „Jövők”), a Békésmegyeri Közönségekben, a kolozsvári Uj Keletben, a nagyváradi Népközlönyben, a szatmári Zsidó Jövőben, a temesvári Uj Korban, az ungvári Zsidó Néplapban, az aradi Hazatérésben jelentek meg.

Első novelláskötete (Bodrogközi lápvirágok) 1918-ban jelent meg. Lefordította Avigdor Háméiri: „Hásigáon hágádol” (A nagy örület) c. háborús regényét, Dnyov szindarabjait, Ben Gurion írásait, Achád Hámám tanulmányait, Sálom Aléchem humoreszkjeit, Sálom Asch, Juda Leb Perec, stb. novelláit.

Amióta Izraelben él — 17 éve — írásai az Uj Keletben, a tel-avivi Népközlönyben (közben megszűnt), a Hétben, a Haifai Szemlében, a Buenos Aires-i Hatikvában, stb. jelentek meg.

Írásai több értékes pályadíjat nyertek. Ha nem magyarul, hanem valamelyik világnyelven ír, úgy ma szélesebb körben és nagyobb keretben között ünnepelnék hetvenötödik születésnapját.

Ünnepi csokorként, az olvasók és barátok nevében azt kívánjuk Löwenkopf Kálmánnak, hogy még sok-sok éven át fejtsse ki áldásos működését, erőben, egészségben és teljes szellemi frissességben.

Ketten beszélnek

- Megint egy nagyon komoly problémán töröm a fejem.
- Már elég jól ismerem ahhoz, hogy biztosan számítsak rá: elcsélli.
- El. Bár nem hiszek abban, hogy a megoldást is megtaláljuk.
- Mi ketten?
- Sem mi ketten, sem mások... A probléma nem egy felszínes egyszerű ügy. Mélyreható, átfogó nagy kérdés.
- Tetszik nekem, hogy ilyen körülményes bevezetés után adja tudtomra. Már ebből is sejtenem engedi, hogy nem akármilyen témakörrel választott ezen a forró júniusi napon.
- Ennek semmi köze a meleghez... Azaz, várjon csak, lehet, hogy ez a Kolombusz tojása.
- Mi? A meleg?
- Igen, igen... a probléma: miért sietnek az emberek.
- Hogy-hogy, miért sietnek?
- Igen. Miért sietnek? Az általános világstatisztikában is, a közlekedési bal-esetekben „előkelő” helyet foglalunk el. Nem ismerem a pontos adatokat, hiszen minden hányadik lakosnak van nálunk autója, sok más technikai adatot is titokban tartanak előttem. Csúpn azt tudom, hogy nálunk is, mint mindenütt, sietnek az emberek, de nálunk: egy kicsivel jobban sietnek.
- Dolguk van.
- Ha dolguk van, sietnek, ha szórakozni mennek, vagy onnan jönnek, sietnek... Sietnek a munkába, sietnek hazafelé... Egy rohanás az ember élete... Remélem, nem tagadja, hogy ennek a száguldásnak döntő szerepe van a közlekedési balesetekben?
- Ha nem is döntő, de minden bizonnyal hozzájárul.
- Nos, maga mondott valamit erről a melegről... Vajon a meleg nem készíti-e nagyobb száguldásra a járművek vezetőit?
- Mindenesetre, ha gyorsabban hajt, szelösebb a kocsi.
- En a magam részéről kormányrendelettel lelassítanám a tempót.
- A járművek vezetői ellen akar maga kormányrendeletet hozni?
- Dehogyan is, én tudom, hogy az teljesen reménytelen... Mindent lelassítanék: megszavaztatnám a Knezelben, hogy mondjuk, mástól kezdve az élet tempója lassabbá válik... Jelszavakat dobunk a közutakba, melyeket vezelve, a régi, jólbevált mottó volna: „Lassan járj, tovább érsz...”, módosítva: „Lassan hajtj, tovább élsz!” Ugy próbálnám átvenni a közutakba, hogy senkit sem okolnék némi kis késésért... Idegenek rácsóznának egymásra az utcákon: „Uram, ne siessen...”

NEW-YORKI EGYVELEG

A 8000 lakosú Herzogenrath nevű német városkának képviselőtestülete elhatározta, hogy a város főtérén lévő Mozes szobrot a világiállítás tartamára felajánlja az Amerika—Izrael pavilonnak. A pavilon vezetője szép gesztusnak minősítette az eljárást és elfogadta a szobrot, annál is inkább, mert a város a szállítási költségeket is magára vállalta. Mivel azonban nem akartak zsákbamacskát, kértek egy fényképet a szoborról. Amikor a képet megkapták, megdöbbenve látták, hogy a szobor Mózes elszánt, vad arckifejezéssel, félmeztelenül, lágyékövvel a fején egy tövises koronával ábrázolta. A pavilon vezetőjének megítélése szerint a Kurt Wolf von Borries német szobrász által 1962-ben készített szobornak, enyhén szólva, antiszemita beütése van. Nem akarták azonban a városka képviselőtestületét megsérteni, ezért egyszerűen csak ezt választották: „Kedves ajánlatukat kénytelenek vagyunk visszautasítani, mert a szobor nem úgy jelképezi Mózes, ahogyan azt mi elképzeltük”.

Francis Sheppard, a kaliforniai Oceanografiai Intézet tanára megállapította, hogy az Antarktiszban és Grönland közelében lévő gleccserek oldódása folytán az óceánok évente egy milliméterrel emelkednek, az utolsó hater ezer évben ezek a milliméterek 6 métert tesznek ki.

Barnett Torfield 65 éves gépészt elütötte egy autó. Beszállították a Cumberland kórházba, ahol azonnal megröntgenézték s mivel a felvétel negatív volt, hazaküldték. Másnap reggel a kórház főorvosi vizsgálata végzte az előző napi felvételeken és megállapította, hogy Mr. Torfield képe medencetörést mutat ki. Azonnal táviratoztak neki, hogy jöjjön be a kórházba, de mire a szerencsétlen ember a táviratot megkapta, már halott volt. A boncolás megállapította, hogy a halált súlyos belső vérzés okozta. Azonnal a legszigorúbb vizsgálatot rendelték el az ügyben, majd utána Ray Trussel, a városi kórházak felügyelője kijelentette, hogy a felvétel készítő orvos — akinek nevét nem hozták nyilvánosságra — nyolc éve a legnagyobb megelégedésre végzi kötelességét a kórházban, alapos körültekintő röntgenológus hírében áll és hibás, vézetes diagnózisa egy jóhiszemű tévedés volt. Dr. Trussel megjegyezte, hogy évi egy millió 450.000 elsősegélynyújtással „tévedések előfordulhatnak és elő is fordulnak”.

Askenázi Ervin

Az irodákban, munkahelyeken kis késés, ami a lassabban való közlekedésből fakad; nem vonná maga után a felettessé, munkaadók haragját... Nem találja, hogy korszakalkotó dolog volna?

— Azt hiszem, mégis a meleg az oka.

— Ugy találja?

— Természetesen. A meleg az agyban bizonyos elváltozásokat okozhat netán, mely ilyen ötletekre ragadtatja el magát...

— Uram, ön engem sértetget... ennek következményei lehetnek!

— Mondja már, legfeljebb két pártra szakadunk... nem leszünk az elsők az országban...

Bérczi György

Zenebona Európában

III. BUDAPEST

Múlt évben jártam Budapesten, s most, inkább átutazóban, szintén csak néhány nagyon rövid napot töltöttem ott, túlrövid időt ahhoz, hogy a gazdagon pezsgő, dinamikus, rendkívül változatos zeleletbe mélyebb bepillantást nyerhessek.

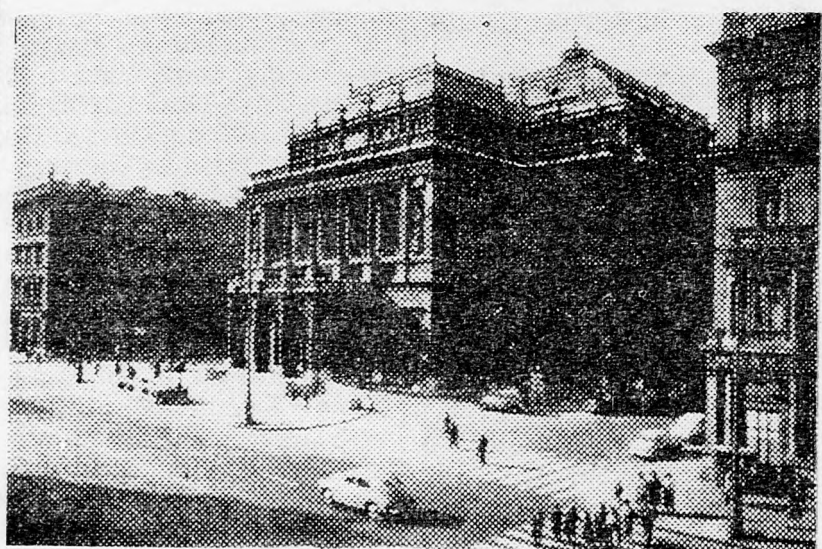
Még a zenetudomány magas fellegvárába, a Bartók-archívumba se jutottam ki, Szabolcsi Bence professzor és kiváló munkatársai nagy szerű kutatásainak újabb eredményeit megtekinteni. De magábanvéve az a tény, hogy három zenei folyóirat: a „Magyar Zene”, a „Muzsika”, valamint az „Országos Filharmonia műsorfüzete” (szerkesztője: Pándi Marianne) szinte teljesen a zeneéletnek szentelik magukat, több más magas-színvonalú zenével és művészettel foglalkozó népies és tudományos heti, vagy időszaki lapon kívül, mutatja, hogy milyen rendkívül nagy súlyt fektetnek a közönség zenei nevelésére, s a zenetudomány fejlesztésére.

A Nemzetközi Hangversenyiroda és az Országos Filharmonia rendezésében naponta általában több külföldi és hazai művész, zenekar, vagy kamarazene-együttes ad koncertet, eltekintve a két operaház heti összesen 14 előadásától. Feltűnően kevés neves külföldi karmester nevét láthatjuk azonban, s kissé meglepett, hogy Kletzki és Horenstein az elitet képviselik közöttük... A másik szembeálló jelenség a zenei életnek bizonyos konzervatívizmusa. Sztravinszkij — a jelenkornak ezt a legizgalmasabb, legproblematikusabb és legtöbbször vitatott ragyogó vezéregényiségét — alighanem némi féltékenységgel — még mindig némi lenézéssel kezelik, s újabb műveit kiagyaltnak és mesterkéltnak tartják... De igen kevés művet láttam a koncertműsorán a legutóbbi évtizedek progresszív zenei alkotásai közül is, talán Alban Bergnek immár klasszikussá avatott „Wozzeck” című operájától eltekintve. A nyugati zenei áramlatoktól való évtizedes izoláltság csak nagyon lassan lazul meg Magyarországon. éles ellentétben a zeneileg sokkalta progresszívabb Lengyel- és Csehországgal.

Mindenesetre öröndtem, hogy a jelen zenei évadban bemutatott, feltűnően keltő újdonsággal, Szokolay Sándor „Vérnász” című három felvonásos dalművével megismerkedhettem az Operaházban, Kórody András vezényletével, Mikó rendezésében. A fiatal Szokolay Sándor, aki Farkas Ferenc növendéke volt, Federico Garcia Lorca drámáját zenésítette meg, Illyés Gyula fordításában és feldolgozásában. Hét évvel ezelőtt Wolfgang Fortner német zeneszerző is erre a szövegtől nyújt arát. Az újdonság nagy nyilvános vitát váltott ki, melyben Pernye András kontra, Kovács János pro foglalt állást érdekes tanulmányában.

Lorca parasztrámája, amelyben a régi szerető a menyegzői ünnepségről szökteti meg szerelmest, spanyol milióban játszódik, de a szerző olykor megfellelkezik arról és egy-egy szép magyaros folklor-idézetek lepi meg a hallgatót. Szokolay komoly drámai tehetség, ha első operájának nyelvezete még erősen retrospektív is, és a századforduló romantikus nemzeties irányát követi. Erőteljesen aknázz ki egy-egy helyzetet, drámai jelenetet, sokkal szerencsésbben, mint egyes személyek jellemzését. Szokolay dalműve egyfelvonásos opera benyomását tette rám, szélesen

kidolgozott előjattékkal (1. felvonás), a drámai csúcspontot (2. felvonás) követő, erősen lankadó utójattékkal (3. felvonás). Másszóval: a drámai kibontakozás a 2-ik felvonással kezdődik és azzal is fejeződik be, mindvégig izgalmas feszültségével kiemelkedő értékű képezzé a műnek. Az utolsó felvonás első képében fellépő szimbolikus alakok erősen megingatják a cselekmény drámai menetét és

A BUDAPESTI OPERAHÁZ

sajnálatos, hogy a szövegfeldolgozó és a zeneszerző — Lorca iránti tiszteletből — nem törölték ezt a böcklini pseudo-romantikát.

A Hold véleménye aligha befolyásolta a „végzet hatalmát”, a menekülő szerelmek pusztulását az erdőben. A második felvonás nagyszerű zenei klimaxa után az a fordulat már csak gyenge visszhangra talált a zenei feldolgozásban. A második szereposztásban láttott dalmű előadása, rendezése, zenei kivitele megfellelt az Allami Operaház magas színvonalának.

Két koncertet hallottam a Zeneművészeti Főiskolán, két nagytehetségű zongoristával (általában pazarbőség uralkodik Magyarországon mindenfajta zenei tehetségben!). Szegedi Anikó Beethoven-estjét és a Magyar Allami Hangversenyzenekar szólistájaként Tusa Erzsébetet, aki Prokofjev 3-ik versenytét játszotta — kitűnően. A remekül hangzó zenekart az egykori olasz csodagyerek-dirigens, a kiváló tehetségű Roberto Benzi vezényelte, Ravel, Honegger és Roussel művekkel keltve nagy benyomást.

Ugyanazon a héten adta elő a Pécsi Filharmonia Antal György vezényletével Händel „Az idő és igazság diadala” című oratóriumát, a MAV Szimfonikus Zenekara Lukács Miklós vezény letével koncertezett, azonkívül a Tátraí vonósnégyes, egy bolgár kamarazene-est, ének-, hegedű- és zongorakoncert zajlott le egyetlen héten belül.

Rövid otlétem alatt csak kevés zenei személyiséggel találkoztam: a nagyszerű Szabolcsi Bence professzor, akit indiai útjáról hazatérve újabb magas Kossuth-díjjal tüntettek ki, ismét megkezdte előadásait az Akadémián. Legújabb Bartók-könyvéről legközelebb számolok be, több más értékes újabb zenetudományos művel együtt, melyek között helyet foglal a fiatal tudósgárda egyik kimagasló értékének, Bonis Ferencnek Bartók-fotógyűjteménye is. Szabolcsi Bence a „Magyar Zene”-ben az ottani zenetudomány húsz esztendejéről írott tanulmánya áttekintést nyújt arról a hatalmas, nagyértékű munkáról, amelyet a fiatal muzikológusok állami támogatással kifejtettek.

Felsorolásukra nincs is hely ennek a cikknek a keretében, de a rendkívül sokoldalú Bonis Ferencen kívül Kroó György, Pernye András, Kárpáti János, Solyom György, Demény János, Ujfalussy József, Szélnyi István — és Molnár Antal neve emelhető ki. Bámulusat frissességgel

hazudtolja meg a drága Molnár Antal professor, nemzedékek nevelője, 75-ik életévét: ír, felolvasásokat tart, régi harci kedvében polemizál és minden zenei akcióban élénk részt vesz. A Filharmonia Műsorfüzetét szerkesztő Pándi Marianne is több értékes könyvet adott ki az utóbbi években (Az olasz zene története, Monteverdi), s a régi kritikugárdának talán még egyetlen aktív tagja,

Molnár Jenő Antal a zenekritika történetéről írt szemlekes könyvecskét. A Szabolcsi-Tóth féle zenei lexikon (1932—35) után most készül Bartha Dénes szerkesztésében az új, háromkötetes kiadás, részben a régi anyag feldolgozásával. Kún Imre, a nemzetközi kulturkapcsolatok páratlanul agilis éltető szelleme, a zenei fesztiválok és zenei ver-

senyek szervezésében szerez elévülhetetlen érdemeket.

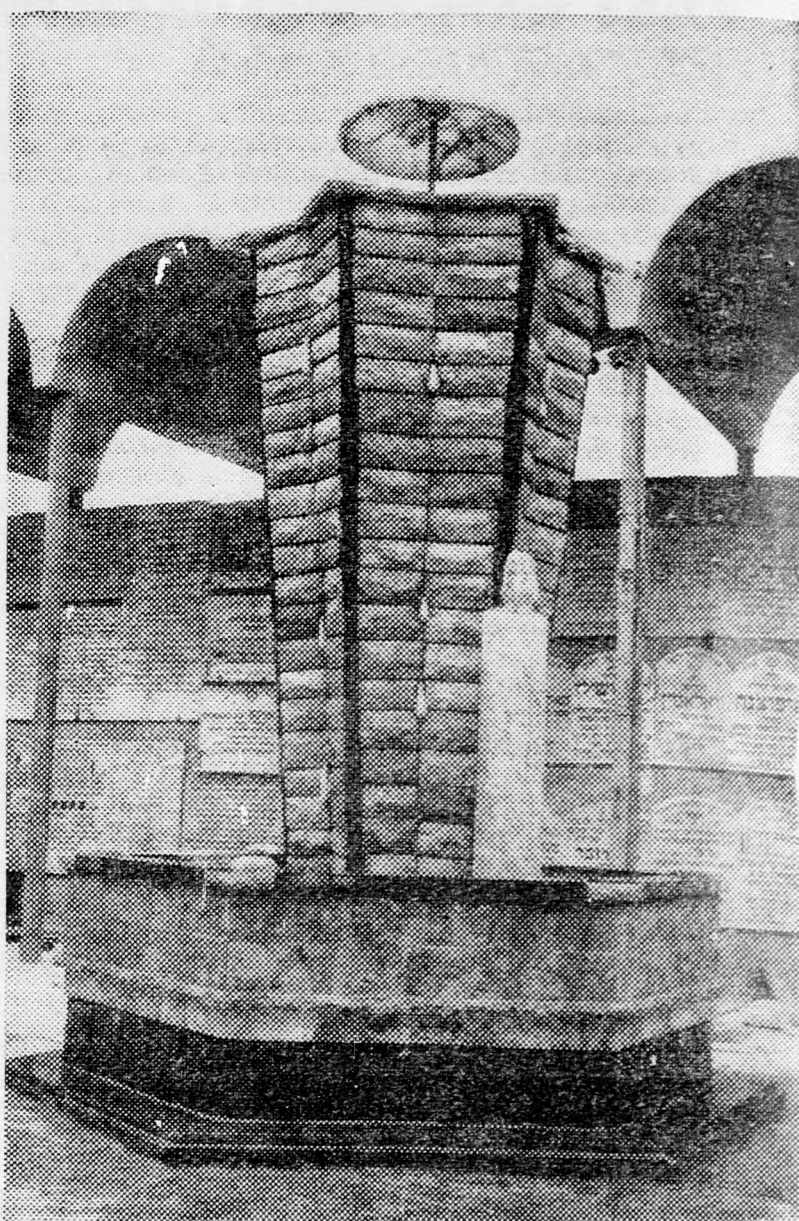
Szeptemberben nemzetközi énekes- és fúvós-versenyt tartanak, melyben 32 illetve 36 éves korig vehetnek részt a jelentkezők. A fúvós-verseny zsűrijének egyik vezetője Rudas Imre, a nálunk is jólismert fagottista, aki a operházi zenekarnál tölt be magas tisztséget. — Egyidejűleg budapesti zenei heteket tartanak — hazaiakon kívül —, érdekes módon, a nyugatnémet frankfurti, helsinki és szlovák zenekarok részvételével. Ansermet, Do ráti, Dixon, Markevics és mások vezényletével. A szolisták között látjuk Földes Andor, Gertler André és Morini Erica nevét.

Statisztikai adatok szerint a naponta játszó két budapesti operaház műsorán 80 dalmű és balett szerepel, közöttük több korszerű mű. A Vigadó újraépítik, de fájdalommal halom, koncert-terem nélkül. Így a hangversenyek túlnyomó részét a Zeneművészeti Főiskola nagytermében és az Országos Filharmonia gyönyörű barokk Semmelweis-utcai termében tartják. Ez utóbbiban adta Lengyel Vera is zongoraestjét, korszerű műveknek szentelt műsorral, felerészben — Magyarországon először hallott — izráeli szerzeményekkel.

Rómában lenni és nem látni a pápát? Nem, az örökifjú „pápa”, Kodály Zoltán és bájos felesége éppen amerikai meghívásnak tettek eleget és nem voltak otthon. Pedig a zenélő Budapest szinte alig képzelhető már el nélkülük...

Pataki László

A vézskorszakban elpusztult gyermekek emlékoszlopa a Cion hegyen

Az emlékoszlop története: A jeruzsálemi kőből készült emlékmű a Mágén Dávidot jelképezi. Az emlékoszlop felállításának költségeit Dr. M. Frauenglas kölni ügyvéd viselte. Az adakozó galíciai származású, és a vézskorszakát egy táborban élte át.

Mivaló előbbre?

A napisajtóból:

Dr. Dov Jozsef igazságügyminiszter bejelentette, hogy rövidesen törvényjavaslatot terjeszt a Ház elé, a homoszexualitás és az öngyilkosság kísérlet büntetlenségéről...

Az igazságügyminisztérium törvényelőkészítő osztálya, a jelek szerint, nem látja a fától az erdőt!

Az ország társadalma, minden sajtóorgánuma — nyelve, pártállásra való tekintet nélkül — állandóan felszinnen tartja, ki-tartóan követeli az ország-utak száguldó gyilkosainak megfékezését, a büntető-tételek megszigorítását, elrettentést célzó súlyos büntetések kiszabását, ennek ellenére, a törvényjavaslatokat előkészítő agytröszt a legsürgősebb teendőik közé sorolja a homoszexualis üzelmek büntetlenségének biztosítását!

Nem lehet még távolról sem elfogadható magyarázatot találni arra, hogy a feszült nemzetközi helyzetben, a politikai pártok — mégcsak nem is egymás belől dülő — ádáz tusakodásainak közepette, a megoldásra váró társadalmi és gazdasági problémák tengerében, miért, kinek érdekében volna sürgős ezt a törvényjavaslatot letenni a Kneszet asztalára?

A polgári- és büntető-perrendtartás megalkotása, a tisztességtelen verseny üldözése, mindennapi életünkre már-már katasztrófálisan kiható — indokolt, vagy indokolatlan — sztrájkok, a meglazult hitelviszonyok szabályozása, stb. stb., mind-mind fontosabb kérdések a nemlélet tévelygői jogállásának tisztázásánál!

Am, tévedés ne essék, a fenti felsorolás csak példázatul szolgál, távolról sem kívánja elterelni a figyelmet, a halaszthatatlanul legsürgősebb problémáról: a közlekedés megrendszabályozásáról!

Erre pedig számos lehetőség kínálkozik. A végrehajtó hatalomnak jogában áll többek között, egyes bűncselekmények gyakori ismétlődése esetén: statá-

A vámhatóságok harca a televízió-csempészekkel

Írta: Laer József

Az ipar és kereskedelemügyi minisztérium rádió-osztályának hivatalos adatai szerint az ország területén jelenleg legalább 15 ezer televíziós készülék működik. Ez azonban komránsem jelenti azt, hogy ténylegesen sokkal nagyobb ne lenne a televíziós készülékek száma, különösen ha tekintetbe vesszük, hogy az utóbbi évek során az arab országokból számos televíziós készüléket csempészték be Izrael területére. A televíziós készülékek száma akkor is magas, ha a hivatalos adatokhoz tartjuk magunkat és nem vesszük tekintetbe a tényleges helyzetet, tehát a csempész-uton hozott készülékeket. Ez annál is meglepőbb, mivel az illetékes hatóságok részint adminisztratív, részint pénzügyi intézkedésekkel igyekeztek — nem utolsósorban politikai megfontolások alapján, — megfékezni a televíziós készülékek számának növekedését.

A különböző illetékek, büntetések és egyéb intézkedések ellenére mind több és több televíziós készülék érkezett az országba. Legnagyobb részük Nyugatnémetországból, mégpedig légi uton.

Az egyik készülék csomagolása felkeltette a luddi repülőterén működő vám hivatal egyik közegének a gyanúját. Tüzetes vizsgá-

lat alá vették a készüléket borító gondos csomagolást és hamarosan megállapították, hogy a televíziós készüléket kettős fenékű csomagolással látták el. A rejtett kettős aljból több száz darab nagyértékű precíziós készülék került elő.

A vámtisztviselők átvilágították a televíziós készülékek csomagolását és hamarosan felfedezték, hogy többet szintén kettős csomagolással láttak el feladási helyén. Kisméretű precíziós készülékeken kívül zseblámpaelemeket, kisméretű villanykörtéket, borotvapengét és számos más könnyen értékesíthető és ugyanakkor nagy vámtételű tárgyat rejtgetett a kettős csomagolás.

A vámhatóságok, a rendőrséggel karöltve működve, beidéztek a címzettek a készülékek átvételére. Már az elején feltűnő volt, hogy valamennyi kettős csomagolású televíziós készülék címzettje Haifán lakik. A beidézettek nyilatkozatot adtak, hogy sejtelmük sem volt arról, hogy a címükre érkező televíziós készülékek kettős csomagolásúak és, hogy a kettős csomagolásban csempészárú rejtőztek.

A további hetek során még számos ilyen kettős csomagolású televíziós készüléket fedeztek fel a vámőrök. Karkötőrák, tape-rekorder alkatrészek, kova-

kó és egyéb kis helyen el-férő csempészárú került ki a kettős csomagolásból. Vé-gül megérkezett a készülékek küldője, egy ismert haifai nagykereskedő személyében, aki Nyugatnémetországból tért vissza „üzleti ügyeinek” elintézésé után.

A rajtavesztett kereskedőt letartóztatták, de a csempészes tovább folyt. Számos esetben a határrendőrség fedezett fel az arab országokból becsmpésztett televíziós készülékeket.

Az állami föellenőr legutóbbi jelentésében megállapította, hogy annak ellenére, hogy az ipar és kereskedelemügyi minisztérium óvatosságot becslesse szerint is 15 ezer televíziós készülék működik az országban, csupán 2000 készülék tulajdonosa jelentette be készülékét és váltotta ki az erre szóló engedélyt.

A jelentés elmarasztalja az ipar és kereskedelemügyi minisztériumot, mivel nem tett meg mindent arra vonatkozólag, hogy az engedély nélkül működő televíziós készülékek tulajdonosait, számszerint 13 ezret, rászorítsa az állam iránti fizetési kötelezettségeik teljesítésére.

Jelenleg tehát két ezer izráeli polgár fizeti a televíziós illetéket, 13 ezer pedig illeték nélkül élvezi, legnagyobb részben az arab televíziós adók Izrael-ellenes műsorát.

פנסיון אנטוס

PENSION ANTOS

NATANJA Dávid Hámelech-u. 11., telefon: 2647.
NYARALJON NATANJAN!
 Hosszú évek vendéglátó tapasztalatának birtokában látjuk önt vendégül, összkomfortos, tengerre nyíló szobákban, (minden szobához külön fürdőszoba és mellékhelyiség).
Szigoruan kóser!
 Kérjük gondoskodjon időben szoba rendeléséről.

A jubiláló Maurois judaizmusa

Nincs abban semmi különös, hogy a modern értelemben vett tárcaszerűen dramatizált biográfiának legszívósabb műve-lői a zsidóság soraiból kerültek ki.

A műfajt a görög Plutarch indította el, akinek 46 kötetből álló életrajz-gyűjteménye, — közte a Shakespeare által átvett Julius Caesar alakját mintázó tanulmány, — az ókor szemléletmódját és közlésigényét jelképezi. A meddő középkor elnyelt minden kultúrtörékvést, de Boccaccio és a florenci történetírók felelevenítették ezt a színes műfajt, amelynek fennmaradását adatszéri tények és képzelet-értelt cselekmények ötvö-zete biztosította.

A legújabbkori szétele-mző kiértékelésnek nagymes-tető, Stefan Zweig oknyo-mozó alaposággal közeli-tette meg a témáját, a-melynek kortörténeti há-térét és tapintható élet-közvetlenségét freskoszerű mozzanatok színezik. Mig Dickens, Dosztojevskij, Fouché, Maria Antoniette, Erasmus és még egy-néhány epikus sodrású bio-grafiáját az irodalmi finom mechanikával tökéletesi-tett ábrázolási bravur jel-lemzi, addig „Balzac” cí-mű „magnum opus”-ának tartott befejezetlen regé-nyén, (amelyen 10 évig dolgozott) kozmogonikus

Irta: Naschitz Frigyes

szárnyalású világrejtély-fejtési szándék ömlik el.

És most, 20 és egy-néhány évvel Zweig halála után egy másik zsidó író: André Maurois, függetle-nül minden hasonló tárgy-kört taglaló elődjétől, ki-adta: „Prométhée ou la vie de Balzac” című oeuvre-jét, amely a szinte áttekin-tetetlenül gigászi anyag cífrázatlan, társadalmi és etikai szempontok szerinti feldolgozása révén az ed-digi tanulmányok szövet-tani kiegészítését képezi.

Az a kivételes termé-kenység, amely a „Comé-die humaine” látnoki erő-vel megáldott íróját állandó rohamunkára hajszol-ta, nemcsak értelmetlen pazarlását követő eladósó-dásának volt a követke-zménye, hanem démoniku-san viharzó életkörülmé-nyeinek is és ebben rejlett az az erőrend, amelynek ihletteremtő érvényére a két zsidó biográfusnak analitikus megfigyelőké-pességével és kritikai kö-vetkezetességgel sikerült rámutatnia. Ez a képessé-gük faji rátermettségük rezonáló megnyilatkozása.

Amíg Maurois eljutott odáig, hogy Balzac zakla-

tott életének, 74 regényé-nek és aszkétikus arccal viselt dolgainak kiértéke-lésére vállalkozzék, sok más egyéniség lelki vér-képének, létharcának, si-kerének és törésének ki-kémlésével kísérletezett. George Sandról, Byronról, Voltaire-ről és Proust-ról írt esszéi egy méretek és küldetések iránt fogékony, gúnyos, de lényegtudatú író valóság-költészetének egy-egy mérföldkövét jelzik. Persze Balzac, minden író arca-mintázó ideálja, nem hiányozhatott a díszes so-rozathoz. Ezért érthető, hogy az Emile Herzognak született André Maurois, a francia Akadémia tagja, Flaubert-i munkaszene-vedéllyel és Stendhal-i ille-tékességgel 600 oldalon ke-resztül végigkíséri a csak 50 évet élt Balzacot ábránd kergető életútján.

Rodin egy darabból vajt márványba inkarnálta a megszállott romantikus a-lakját, Maurois viszont élet re keltette a 19-ik század-nak önmagában is regény-hőst ábrázoló Dantéját.

Melyek azok a tulajdon-ságok, amelyek arra képi-sítik a zsidó írókat, hogy a Balzachoz hasonló bonyo-lult témákkal sikeresen megbirkózzanak? Milyen tudatalatti akarat termeli ki azt az árnyalatkülönb-séget, amely elhatárolja őket a többi népek teljesít-ményeitől? Mi kölcsönöz különös ízt az írásainak, mi-teszi jellegzetessé az ön-

kéntesen vállalt feladathoz való hozzáállásukat?

Valószínűleg a zsidó faj-nak az a sajátossága, hogy érzelmi és értelmi össze-függéseket talál az egyén és multivalens lehetőségei között. A zsidó író látókö-rét tárgyi ismeretével ösz-szekötő folyamat fényérzé-kény lelkének gravitációs körzetében játszódnak le és ez az adottság szinte kizár-ja az ingatlag hangulati tük-rözés által kiváltott tév-ítéletet. Biztos, hogy az al-kotó művész emberi értéké-nek fokmérője az őszinte-ség és a jószándék, de en-nek a örökölt arányzettel exponált egyéni véle-ményvilvánítás nem mond ellent.

A fentiek alátámasztják a francia-zsidó André Mau-rois diagnózisát, amelyet a zsidóknak a francia iroda-lomra gyakorolt hatásáról alkotott.

Maurois két csoportra osztja a jelentőségre szert tett zsidó írókat. Az elsőbe azokat iktatja, akik olyan országokból származtak el, amelyek elzárkóztak a zsi-dók egyenjogúsítása elől és az ebből támadt konfliktus-anyag képezi műveik alap-hangulatát. Ilyen André Schwarz-Bart, Manes Sper-ber és más keletről Párizs-ba szakadt új-gall. A másik csoportba Maurois — ön-magát sorolja, mint mind-azok reprezentánsát, akik tisztá francia nevelést kap-tak és anélkül, hogy vér-ségüket megtagadták vol-na, tökéletesen hozzáido-multak a francia szellem-hez és legalább annyi nem-zsidó barátjuk van, mint zsidó. Ennek a ténynek a felismerése mellett bizo-nyos, hogy az asszimiláns

hajlamúak rendszerint tud-tuk nélkül őseik judaizmu-sának jellegzetességeit tá-rólják, amire kritikai vá-lasztóvíz-vegyészek csaha-tatlan pártatlansággal mu-tatnak rá. Így „kiszere-lték” a félzsidó Montaigne és Proust zsidóanya-öröksé-gét, amely mindenre fel-figyelő kíváncsiságban, csa-pongó reflexiók kifejezés-módjában és a cselekmé-nyek képtarkaságában nyi-ltatkozott meg. A zsidó nyo-mokat viselő bergsoni böi-cselet időfogalma: a belső és a műszerekkel mérhető külső, valamint a tervsze-rű és önkénytelen emléke-zés közti különbség Proust és Bergson szellemi affini-tása és kettőjüknek a szin-tén zsidó Freuddal való eszmei rokonsága mellett szól.

Velük kapcsolatban talá-lóan jegyzi meg Maurois, hogy minden zsidó ereiben egy csöppnyi Jób-vér csör-gedez... Valami hasonla-tot önmagára is vonatkoz-tat. Bár fenntartás és meg-különböztetés nélküli em-berbarát, lelke legmélyén ezredéves szomorúság lap-pang. Valószínűleg az álta-l kiérlelt esengő sóvárgás inspirálta arra, hogy már 12 éves korában franciára fordítsa Salamon zsoltárait.

A Biblia költészetének tropusi bujasága megejtet-te az európai irodalom mű-velőit. A metaforákból ki-lépő alakok, képek és tör-ténetek időtlen jelképeket örökítenek meg, amelyek mentesek a rögtönzés sze-szélyétől. Értelmük ó-héber és formai megoldásuknál fogva az Enekek Enekeiből sarjadnak. Persze a késői epigonok nem rendelkez-nek a metaforák alkalma-zásának kizárólagossági jo-gával és Victor Hugo, vagy Paul Claudel éppúgy meri-tettek a Bibliából, mint a

zsidó André Spire, vagy Edmond Fleg, bár irályuk elűtő fényjátéka szembe-ötöl.

Hasonló következtetésre jut az olvasó a modern francia regényírás kiváló-ságának, Nathalie Sarraute műveivel szemben is. A ne-gyed-zsidó Anatole France, de még kifejezőbbben a száz-százalékos Tristan Bernard finom, támadva-védekező, szinte félszeg ironiája első-sorban önmaga ellen írá-nyul, de a görbe tükörről visszavivogó torzkép in-kább incselkedő, mint ne-vetséges.

Az elmondottak, Maurois helyes ítéllete szerint, a színműírókra is vonatkoz-nak, nevezetesen a világhi-rű Henry Bernsteint, sőt a mindkéntembeli színmű-vezékre (Sarah Bern-hardt, Robert Hirsch, stb.) egyaránt. Ezeknek a fran-cia kulturára gyakorolt be-folyása intellektuális és ér-telmi szempontokból eredeti, színes és életteljes. Mind ebből az következik, hogy a két nép megtermékenyítő kölcsönhatása az odaadó, türelmes alkotószellem ta-pasztalat-közeli példaada-sa.

André Maurois 80 éves születésnapjára ajándéka az volt, hogy meglepte a vilá-got Balzac életével foglal-kozó ragyogó oeuvre-jével. Revansként a „Prix des Ambassadeurs” nagydíjat kapta, amelynek jövedelmét irodalmi pályadíj részére ajánlotta fel.

A jubiláns lelkében a zsi-dó és a francia jól megfér-nek egymás mellett. Azért nekem az az érzésem, hogy a zsoltárfordító zsenge kis-fiú belső ritmusát semmi, még a robusztus Balzac alakja sem volt képes le-tompítani az első ihlet óta lepergett hét évtized for-gatagában.

Egy költő feljegyzései

Irta: Szenes Erzsébet

Azok az igazi könyvek, amelyekén át, mint tárt ablakon kiláthatunk az életre, s olyan érzelmeket és gondolatokat ébresztenek bennünk, amelyek kapcsolatban állnak belső és külső világunkkal.

E napokban írtam egy régi barátomnak, pályatárs-nak: A kéziratok elveszté-sét sohasem tudtam egészen kiheverni, mintha lel-kem egy része is elégett volna velük. Amit azóta csinálók, úgy érzem, nem alkotás, csak reflex.

„Elomlanék a kezdben mint fehér lilomvirág, szemcimet hozzá emelném végtelen megadásban, ha te akarnád...”

Az első verssel, az első szerelem ragyogó kapun vitt át, színek és zene kísérték lépteit. Írtam, vagy a szívem énekelt? A líra jelentkezése megrendítő és finnpélyes volt, csak aztár ébredtem rá, milyen kínok-ra és fájdalmakra szom-jas, hogy igaz is legyen.

Csak azokra hat igazán az irodalom, akik egyéni élményeiket át tudják szólni vele, akik azonosít-tani tudják magukat az író elképzelésével... Ele-tem sok eseményét, élmé-

„Az élet egyre dülja a bomlott rendet mint eszeveszett szélvihar. Már csak a halál kuszája simítja rendbe, csak a halál keze köti kérébe lelkem kalászeit.”

„Az életen majd csak keresztül megyek valahogy. Nem is olyan hosszú ez a híd, utolsó pillérei már idelátszanak. Es akkor nem marad semmi, csak a Te szemed, kitágulnak és megnőnek, mint két nagy tenger, melyeken a halálig eveztem.”

Az üldöztetés hosszú évei alatt, a halál riasztó közelségében, az életvágy felülkerekedett, elemi erő-vel tört fel, mint valami gejzir. Egész valóm az éle-tet igenelte.

Tizenkét éves voltam, mikor az első novellát ír-tam és felolvastam a csa-ládban. Azontúl már csak szerkesztők olvasták a ké-zirataimat, persze jóval később, és valami furcsa szemérem végleg vissza-tartott attól, hogy a csa-lád elé teregessem, amit érzélemből és képzeletből formálok. Az első írás kezdetleges dadogás volt, a „szürke” próza évek múlva álomba lendült, és a mondanivaló szinte ön-tudatlanul versebe tört fel-

nyét, alig tudom felidézni, az abban az időben olva-sott könyvek atmoszférája nélkül. A nevelés eszközei közül, talán semminek sincs olyan átalakító hatá-sa a fogékony, zsenge lé-lekre, mint az irodalom-nak.

Régi verseim telítve vol-tak halálvágygal. Ha most felidézem őket, szinte elré-mülök, milyen keskeny mesgye vitt szerelemtől-halálig. Fiatalon könnyebb lett volna meghalni? A versek ezt énekeltek:

„Oh boldogok, kik vesz-tét megérik (Hitler vesz-tét) ezerszer boldogok!” — énekeltem a többi közt akkoriban. Az életigenlés, az életvágy vitt át a pok-lon, s nem akarok azóta se barátokozni a halállal. Csak élni, élni, élni!

AZ EGÉSZ CSALÁD KEDVELI...

ELITE
INSTANT COFFEE

100% PURE

always ready - always good!

By every Test - Elite is Best

Dr. Jacobsohn Adv.

Smuel Katz mosolya

A számár makacsodott, nem akart megmozdulni. Azt hitte magáról, hogy ő Bileám számára, aki előtt angyal állja el az utat, hogy ne mozduljon.

Erre két markos férfi Noé családjából nekigyűr-között. Tolták a konok csacsit erővel, be a bárkába. De a többi testvér sem új

tétlen. Az egyik kölyök egereket csalogatott az egérfogóba. A másik a legyeket fogdosta hálóval. A harmadik boldogan cipelt a hóna alatt egy galambházaspárt a kalitkában. Egy raj izmos férfi meg nem volt rest és egyesült erővel vonszolt be egy cápát a bárkába.

Nem volt idő lustálkodásra: a Mindenható kiadta a parancsot Noénak, hogy minden állatfajtából vigyen be egy diszpéldányt a bárkába, mert jön a nagy özönvíz. Aki kívül rekedt, azt a haragos hullámok magukkal sodorják a pusztulásba.

Ez a kép-magyarázat egy része annak a deris könyvnek, amelyet Smuel Katz Mózes tanítómesterünk Előszó Könyvének a hatása alatt rajzolt.

Kötetnek címe: „Acháráj Hámábul” (Utánam az özönvíz). A Teremtés Könyve humoros rajzokban elbeszélve.

A művész meglátása szerint a Biblia Istene nem komor, bosszúra szomjazó, haragos Fenség, hanem barátságos, deris nagyapó, aki vidám jövedvében sok-sok mulatságos lényt teremtett.

Smuel Katz Noéja esernyővel a markában, mentőövvel a karján baktat a bárka felé. De a galamb szájából nem hiányzik az olajág.

A Bibliához való hűség és a mai gyerekek képzeletvilágának visszatükrözése adja meg e rajzoknak az elvi alapot. E kettőt aztán a művész megfürdeti a humor forrásában. Szívet simogató, kacajt fakasztó humor ez. Nem a gyűlölködés adja az ízet. Nem az emberekben való csalódás forralja. Ez a művész szereti a népet, az emberiséget, az egész világot. Nem hasonlott meg önmagával, a harmonikus világszemlélet képviselője.

Smuel Katz az Isten és az emberek kedveltje volt a multban is, ma is.

Sikereiben gazdag az élete, olvasmányának is érdekes lehet:

1926-ban született Bécsben. 1936-ban Miskolcon tanult a katolikus gimnáziumban. Humor és ambíció futi a gyermekét, „ha nem lehet német író, ami nyolcéves korában a terve volt, akkor magyar költő lesz, legalább olyan, mint Petőfi”.

1945-ben azonban nem az egyetem bölcsészeti fakultására, hanem a műegyetem építészeti karára iratkozott be.

Egy évvel később illegális bevándorlás, de a palesztinai angol rendőrség „jóvoltából” egy évre Ciprusra került. 1948-ban Gááton kibuc alapító tagjai között szerepel, s a mai napig ott lakik. 1950 óta az „Al Há-

Katz mosolya

Irta: Gervai Sándor

mismár” héber napilap karikatúristája és grafikai szerkesztője. 1953-ban Párizsban az „Ecole des Baux Arts”-ban tanult. 1958-ban tanulmányútra indul Kelet-Afrikába. Elményeiből született meg „Kelet-Afrika” című albuma.

Kiállításai nyomában — amint lapunk minden alkalommal hírül adta — díjak, kitüntetések özöne lepi el.

1959-ben a lipcsei nemzetközi könyvkiállításon bronzéremmel tüntették ki.

1960-ban neki ítéltek oda Olaszországban a „Palma di Bronzo” díjat, amelyet a legjobb humorista festőnek adnak évente.

1961-ben a párizsi biennale „Grand Prix”-ját nyerte akvarelljeivel.

1962-ben újra Párizsban töltött hat hónapot, a francia állam stipendiumából.

Az „Acháráj Hámábul” már a negyedik albuma. megelőzték a „Bööháló Kédár”, „Mászá Láerec Kus” és „Szináj” kötetei. Aki ezeket nézegeti, lapozgatja, annak a könny kicsordul a

szeméből. De nem a sírástól, hanem a nevetéstől.

Smuel Katz rajzai révén Gááton kibuc neve ott sze-

reper mindenütt, ahol grafikai munkákat értékelnek.

Erich Kästner, a világhírű író zürichi kiadójától, az „Atrium Verlag” igazgatójától azt kérte, hogy új műveit Smuel Katz-cal ilusztráltassa.

Az UNICEFF 1966-ban megjelentet egy művészi

értékű nemzetközi gyermeknapnaptárt. Minden országból egy művészt kérnek fel a részvételre. Izráélból — Smuel Katzot. (Ez még ezek után panaszok jönnek a kibuci mozgalom, hogy háttérbe szorítják!)

Ez év május havában Zürichben az izraeli külügyminisztérium és a Szochnut harminc kibuci festőművész részvételével kiállítást rendezett. Itt már pártszempontok is közrejelezték — de Smuel Katzot nem hagyták ki. A japán külügyminisztérium meghívta a tokiói „humor kiállításon” való részvételre. A kanadai külügyminisztérium felkérte, küldje el műveit a nemzetközi karikatúra kiállításra.

Smuel Katz tehetsége Izráélban bontakozott ki, amelynek földje, derűje művészetének kimeríthetetlen forrása. Mindenkihez szól. Mindenki megérti őket.

Smuel Katz: Bevonulás Noé bárkájába

47 SZIN

kápráztatja el szemét az új, legdivatosabb színekből összeállított Emulsin szinkartján. Szín-tanácsadóink igen büszkék az ország legnagyobb színskálájára, a háztartások számára. Ön is el lesz ragadtatva. Az új, csodás színválaszték további okot szolgáltat arra, hogy Emulsin festékeket használjon otthonában. Különösen, ha tudja, hogy az Emulsin nem kopik le, mutatósabb a falon minden más festéknél, tovább tart és 100%-osan mosható.

AZ OTTHON SZÉPSÉGÉRE — TAMBOUR FESTÉK

Emulsin színek: Réz • Wedgwood kék • Bambusz • Arktikus kék • Egyszínkék • Citromsárga • Világos krém • Matt fehér • Hajnal-rózsaszín • Pezsgő • Pasztel-sárga • Répa • Kávé • Smaragd-zöld • Közép-zöld • Rózsaszín • Világoskék • Verbena piros • Napsárga • Pasztel-szürke • Erdő-zöld • Drapp • Platina • Sötétlila • Acélkék • Ciklámen • Marcipán • Citromzöld • Balti szürke • Kék • Világos lila • Nílus • Ezüst-szürke • Világos ősziarack • Világos zöld • Sötét türkiz • Lila • Gomba • Oxid sárga • Hűdés zöld • Citrom • Zöld • Tangerine • Vadrózsa • Kakaó • Fekete • Fehér

Bölcs mondások

Zseni az olyan ember, aki meg tudja győzni a feleségét, hogy az ékszer elnyitása számára és a szörme kövéríti.

A vándormadár szereti hazáit.

Aki közismert fogalmakat, közismerten érthetetlen szavakkal igyekszik megmagyarázni, azt általánosságban élesesűnek tartják.

Agglegény az a szerencsés ember, aki az ágy mindkét oldalán felkelhet.

A hírnév mulandó, de az ismeretlenség maradó.

A diplomata olyan ember, aki kétszer is meggondolja, mielőtt nem mond semmit.

Cipészről és szabótól ritkán kérdezik, hogy jelenleg min dolgozik.

A nagy világcirкусz

ALTALANOS A KÉTSEG-BEESÉS Angliában a pénzügyminisztérium egy határozata nyomán. Az úgynevezett reprezentatív költségek ezentúl nem adómentesek. Az angol vendéglátóipar a teljes tönkremenéstől tart. Hírügynökségi jelentések szerint már a rendelkezés életbeléptetését követő első napokban egyes éttermekben és mulatókban 75 százalékkal csökkentek a bevételek.

Az egyik sohoi mulató tulajdonosa azt panaszolja, hogy a szokásos és átlagos ötven esti vendég helyett már csak három látogatja a helyiséget. Minden jel arra mutat, hogy az angol üzletemberek csak addig ingyenecenek és szórakozásra vágyók, míg az állam fedezi a költségeket.

SZOVJET HARCIREPÜ-LŐGÉPEK szomorú sorsra jutottak Jemenben. 1958-ban a nagylelkű oroszok ötven repülőgépet szállítottak ennek az arab államnak. Miután szakszerűtlen kezelés folytán a gépek használhatatlanná váltak most beolvastották azokat és az így nyert fémből rendszám táblákkal látták el a jemeni autót.

ANGOL FELSŐHAZ megszavazott egy törvényjavaslatot, amelynek értelmében a nagykorúak közötti homoszexuális kapcsolat ezentúl nem számít

Botbüntetés Sophia Loren miatt

Az angliai Tiverton középiskolás diákjai között elterjedt annak a híre, hogy a városban bemutatott „Tegnap, ma, holnap” című filmben Sophia Loren fátyoltáncot mutat be.

Harminc diák, az igazgatói tilalom ellenére, elment a moziba és végignézték a fátyoltáncot.

Nem sok örömeük származott belőle. Tanárok észrevették a renitens diákokat és az iskola ősi fejelemmi szabályzata szerint a fiukat a tanári konferencia — hogy úgy mondjuk — fejenként 6-6 botütésre ítélte, amit a pedellus nyomban végre is hajtott.

Törvény az törvény, az ítéletet végre kellett hajtani, de az iskola igazgatója kárpótlásul meghívta Sophia Lorent az iskolába

Sophia Loren elfogadta a meghívást.

— Szegény fiúk igazán megérdemlik, hogy meglátogassam őket, elvégre szenvedtek miattam — mondta.

büncselekménynek. Az alsóház ezúttal kevésbé bizonyult liberálisnak. Még munkáspárti képviselők is a javaslat ellen szavaztak. Magyarázat: az alsóház tagjai a szavazók kezétől függenek és nem engedhetik meg maguknak, hogy népszerűtlen, esetleg erkölcstelennek nyilvánított rendszabályokat szavazzanak meg. A felsőházban egyébként a vén Montgomery marsall kelt ki a terv ellen, mondván, hogy a törvény „romba döntené azok munkáját, akik az ifjúság erkölcsi nevelésén fáradoznak”.

OSWALD PUSKÁJA, amellyel (a hivatalos sajtó szerint) meggyilkolta Kennedy elnököt, bonyolult per tárgya. Egy coloradói műgyűjtő árverésen megvásárolta ugyanis a gyilkos összes hátrahagyott ingóságait. Oswald özvegye viszont tízezer dollárért opciót adott egy másik gyűjtőnek férje fegyvereire. A bíróság fog dönteni arról, kié legyen a műtárgy.

EGY NEMET HARCIPILÓTÁT a lojális amerikaiak Verney temetőjében, a második világháború végén az ismeretlen katona műemléke alatt temettek el. Némi félreértések voltak a katona azonosítása körül. A pilóta újján egy gyűrű volt, amely a „D.H. von Deineringe” felírást viselte. Legalábbis ezt böngésztek ki az amerikaiak. Utólag azonban kiderült, hogy a pilóta neve nem „von Deineringe”, hanem a felírás valójában ezt jelenti: M.H.-nak az ő Ingéjétől (von Deiner Inge).

A VÖRÖS KINA, mint ismeretes, újítást vezetett be hadseregében. A tiszték és altisztek ezentúl semmiféle rangjelzést sem viselnek, hogy ezáltal is kihangsúlyozzák a teljes egyenlőséget. Miután azonban bizonyos esetekben a parancsok kiadására és végrehajtására még egy vörös hadseregben is szükség van, a külföldi katonai szakértők kíváncsian találgatják, hogyan fogják megkülönböztetni a tábornokokat a bakáktól.

A NAGYKÖVETEK FÜLET megenni még Tunéziában is tilos. Erre a szomorú tapasztalatra kellett jutnia az ott székülő szengáli diplomata, Madame Sy soforjének. Amikor a nagykövet közölte vele, hogy felmondja állását, a dühös gépkocsivezető nekirohant és laharapta a fület. Pillanatilag börtönben van és várja, hogy milyen büntetés jár egy leharapott fületért.

NEVET A VILÁG

PONTOS MEGHATÁROZÁS

— A férjem benn van a dolgozószobájában

ROBOT

Egy előkelő indiai Párizsban járt és egyik ismerőse meghívta egy éjjeli lokálba, ahol a vendégsereg tiszteletét táncolt. A hindu nézte a táncot, majd csodálkozva kérdezte:
— Nehéz munka ez. Mi az ilyesmihez a szolgálókat használjuk.

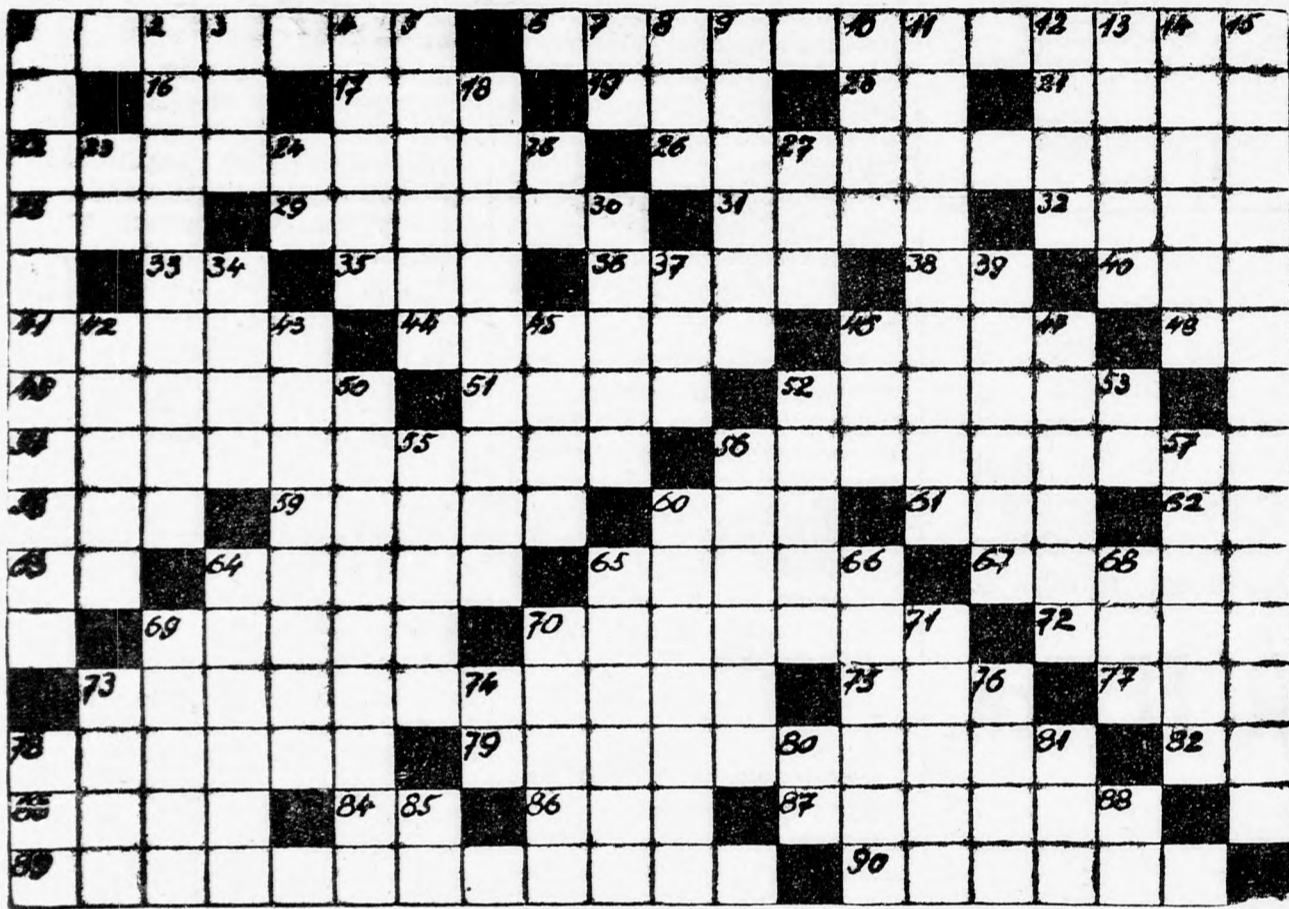

FÉRJHEZMENÉS

— Rövidesen eljön az idő, amikor lányunk már a férjhezmenésre fog gondolni. — mondja az asszony a férjének.
— Várjon csak nyugodtan, amíg megtalálja az igazit — feleli a férj.
— Ugyan, drágám, én talán vártam!

Keresztrejtvény

1470

Vízszintes: 1. Európai ország fővárosa. 6. Amerikai zsidó költő, 1848—1887. A szabadságszobor talapzatára egyik verse van bevéve, teljes név. 16. Azonos betűk. 17. ...ra, mérgekig. 19. Görög törzs. 20. Tiltószó. 21. Az amerikai ötó egyike. 22. Bitorlás, jogbitorlás. 26. A jeruzsálemi egyetem tanára, Nordau-díjat nyert, teljes név. 28. Nővény. 29. Okori nép, amely a rendes időszámítás előtti első évezredben a Földközi-tenger nyugati mellékét lakták. 31. Német vége. 32. Falu betűi keverve. 33. Szintére. 35. Fejetlen harcok. 36. Női név. 38. Nóta színomanájának mássalhangzó. 40. ...ilis, nemes. 41. Vissza: az önálló magyar törzsszövetség első állandó fejedelme. 44. Brazíliai kikötőváros és híres labdarúgócsapat. 46. A tizenhárom vértanu városa. 48. Kicsinyítő képző. 49. Behozatal. 51. O.I.A.P. 52. Európai ország honi nevé. 54. Két szó: 1) a görög mitológiában a szerelmet megszemélyesítő ifjú, szárnyas isten, 2) ipari növény. — 56. Vidék Észak-Franciaországban. Hírét pezsgőgyártásának köszönheti. 58. Betűvel az elején tanonc. 59. Lesbosi dithyrambus költő a

hetedik és a hatodik század határán. 60. Orosz-zsidó sakkmeister. 61. Oda betűi keverve. 62. Távolodást fejez ki. 63. Nem beszél magánhangzólanul. 64. M.N. M.M.N. 65. A fényerősségszámítás (N=M). 67. Fűszernövény. 69. Héber estély, ünnepség. 70. Vakbuzgók. 72. Becézett férfinév. 73. Két szó: 1) Abesszíniai zsidó szekta, 2) a szervezet motorja. 75. Kontra ellentéte. 77. Német szegénység. 78. Szónoki hév. 79. E sziget kétharmadát foglalja el a Dominikai Köztársaság. 82. Izlés eleje. 83. Pat. ...gyógyszerész. 84. Házörz. 86. G.E.A. 87. Az üzlet lelke. 89. Két szó: 1) Franciaországhoz tartozó sziget a Földközi-tengerben, 2) magyar-zsidó asztaliteniszező, sokszoros világbajnok volt. 90. A gránitmagma vulkanikus kiömlésével keletkezett újkőkori, nagyon elterjedt kőzet.

Függőleges: 1. Algéria új ura. 2. Görög filozófus, a rendes időszámítás előtt 500 körül. Tanítványa volt Demokritos, az atomtan feltalálója. 3. Héber idegen. 4. Kikötőváros Jordániában. 5. Főiskolai, vagy egyetemi tanár. 7. En megte. 8. Házimunkát végez. 9. A görög mitológiában a tenger istenének és a föld

istenjének a fia, ha ereje csökkenőben volt, a földet megérintve visszakapta erejét. 10. Vissza: Jákob egyetlen lánya. 11. Opera. 12. Régi spanyol pénz. 13. Milo. 14. Balatonmenti nyaralóhely Magyarországon. 15. Két szó: 1) a babilóniai fogságból hazaengedett zsidók élén állott, 2) vallási szertartás. — 18. Két szó: 1) hasznos háziállat, 2) nagyon régi. 23. Futó eső eleje. 24. A Ludolf-féle szám. 25. O.E. 27. E.N.S. 30. Szélesre nyit. 34. Vissza: végzet. 37. Megszegi a nyolcadik parancsolatot. — 38. Vissza: nincs mit ennie. 42. Mose Rábénu apja volt. 43. A Mississippinál harmadik legnagyobb mellékfolyója. 45. Vissza: német tagadás. 46. Izraeli textilgyár. 47. Döntő győzelem. 50. A rágcsáló rovarok egyik alrendje. Tropicus és szubtropus államalkotó rovarok. — 52. Inspiráció. 53. Kutyafejta fele. 55. Vizi tündér. — 56. Olasz szobrász, 1757—1822. 57. A reform-zsidó magyarországi elnevezése volt. 60. A liliumfélek családjába tartozó hagymás növény. 64. Dallam, ének görög eredetű szóval. 65. Francia könnyed, felületes fonetikus. 66. Angol matematikus. A logaritmus felfedezője, 1550—1617. 68. Szláv úr. 69. Természetes szín. 70. Becézett férfinév. — 71. Rövid tréfás cikk vagy karcolat, vázlat. 73. Színhagyott. 74. Vissza: feltételes kötőszó. 76. Szabószerszám. 78. ...tor, festő. 80. Szám rövidítve. 81. Alá betűi keverve. 85. Dupláza játékszer. 88. Személyes névmás.

Nyereménykönyv:
GEORGE C. PAYNE:
MIRE MEGVIRRAD

UI KELET

REJTVEJNYPALYAZAT
SZELVÉNY 1470

Név:

Cím:

AZ 1467 SZÁMÚ KERESZTREJTVEJNY MEGFEJTÉSE
Vízszintes: 1. Akad, 2. Jigál Mossisohn, 3. Martin Buber, 43. Hörőség, 61. Drake, 69. Szorító, 72. Holbein, 74. Toynbee.

Függőleges: 1. Ajak, 7. Zsargon, Schiller, 12. Ohrana, 19. Potroh, 32. Joseph Kessel, 48. Bérlő, 62. Kórea.

16 Uj Kelet 1965 VII 2

DEFINICIÓK

Orvos: Aki olykor képtelen megakadályozni, hogy meggyógyulj.

Színész: Aki játszva dolgozik.

Szabó: Aki segíti embertársaidat, hogy felfedezzék testi fogyatékoságaidat.

Architekt: Aki lakásokat jőpéért jellegtelenné teszi.

Autodidakta: Aki meglepő, hogy milyen dolgokat tud és még meglepőbb, hogy milyeneket nem tud.

AZ ORVOS BETEG

A híres orvos betegeskedik. Egyre rosszabb az állapota. A felesége unszolja:
— Miért nem csinál szonyar valamit?
Igy felel:
— A kollégáimban nem bízom. En meg nagyon drága vagyok.

RIVALIS

A LÁTHATÁRON

Bíró: Huszonöt évi házasság után válni akar?
Asszony: Igenis, bíró úr.
Bíró: No, de miért?
Asszony: Mert huszonöt év alatt mindig én mostam meg a férjem hátát.
Bíró: És ez ok a válásra?
Asszony: Igen. Mert az utóbbi hetekben mindig tisztá.

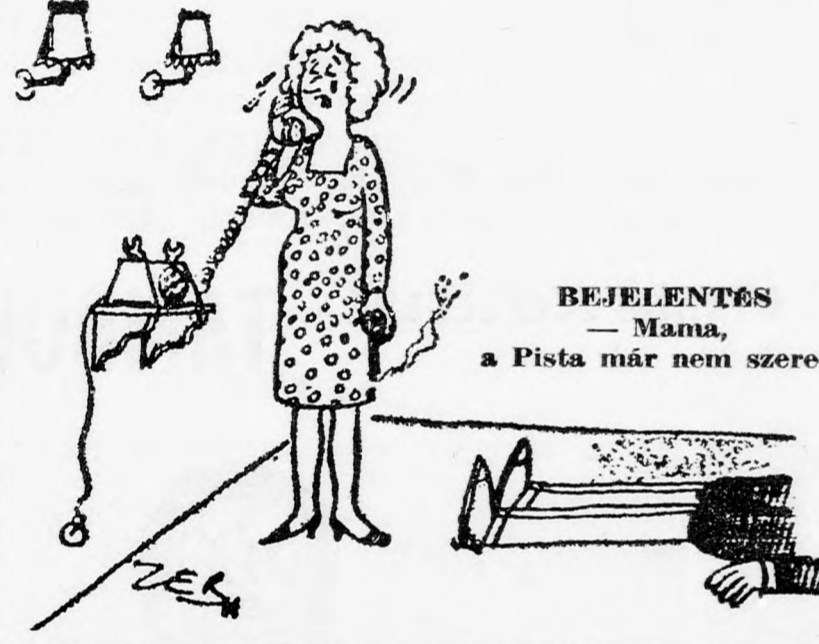
A CSODAGYEREK

A csodagyerek hazajön az iskolából. Nagy nevetve meséli anyjának:
— Képzeld el, a tanító néni azt mesélte, hogy várja a golyát, amely gyermeket hoz majd neki. És közben a kis buta azt sem tudja, hogy ő maga is állapotos.

PRECIZ EMBER

Az újgazdag Párizsba utazik és fényképet küld a feleségének, amelyen a Milói Vénusz mellett van lefotografálva. A kép hátán a felirat: „Itt vagyok a múzeumban. Lefényképeztettem magamat a Milói Vénusszal. A hiányzókarú, meztelen nő, a Vénusz.”

BEJELENTÉS

— Mama,
a Pista már nem szeret!

A TÖZSDÉS BETEG

Az öreg tőzsdés beteg. Nagyon elkeseredett, a barátait vigasztalják:
— Meg fogsz gyógyulni, kilencven évig fogsz élni.
Szomorúan feleli az öreg:
— Miért venne engem az az Isten kilencvenéret magához, amikor megkaphat hetvennyolc és félért?

AZ ÖRÖK KÉRDÉS

A bécsi kávéházban beszélget egy zsidó és egy gój. Kérdi a gój:
— Tulajdonképpen mi az oka annak, hogy a zsidók a kérdésre mindig kérdéssel felelnek?
A zsidó megvonja a vállát:
— És mi van abban?

FUTOLÉPESBEN

Két barát találkozik az utcán.
— Szervusz.
— Szervusz.
— Hová futsz?
— Rohanok az orvoshoz.
— Miért?
— A feleségem nem tesz nekem.
— Azért?
— Igen.
— Akkor én is rohanok veled.

TAPASZTALT ANYA

— Miért nem megy hozzá a lányod ahhoz a fiúhoz, aki már tíz éve udvarol neki?
— Megmondom őszintén. Mi nem erőtetjük. Hadd legyen még néhány évig boldog.

JÓ TANACS

— Mennyi sört ad el naponta?
— Tíz hordóval.
— Van egy ötletem, amivel megkettőzheti az eladást.
— Mi az?
— Ha teletölti a poharokat.

LEGUJABB PESTI

— Mikor lesz Amerikában szocializmus?
— Amikor minden Európába utazónak hetven dollárt utálnak ki.

HAZATÉRÉS

— Nagyon összeveszttem a férjemmel. Képzeld, azt mondta, hogy menjek a pokolba.
— És mit tettél?
— Nyomban összecsomagoltam és hazamentem a mamához.

SZÓJÁTÉKOK

Kubai űrrepülő = CASTRONAUTA
Köszörüs = ELMUNKAS
Vallásos Bandi = SZENTENDRE
Halóti tor = BUTOR
Lengyel földalatti = METROPOLIS
Örökbefogadott gyermek = MÜKINCS

Bender Sándor, Cholon

Képeslap

Philippe-Léo Smet sláger énekes, a francia fiatalság kedvence engedélyt kért és kapott névváltoztatásra és a jövőben művésznevét használja majd polgári névként. Kérését azzal indokolta, hogy művészneve, nemcsak Franciaországban, hanem annak határain túl is közismert.

E napokban jelent meg a párizsi „Journal Officiel”-ben a hivatalos közlemény, mely lehetővé teszi Philippe-Léo Smet-nek, hogy a jövőben Johnny Halliday legyen a neve.
(Hollywood Reporter)

A Cote d'Azur egyik nagyon elegáns szállodájában olvasható ez a figyelmeztető tábla:

„Hölgyeim és uraim, Önök most nagyon exkluzív társaságban vannak. Értéktárgyaikat szívesen megőrizzük trezorjainkban!”
(Paris Match)

Az egyik párizsi adóhivatal az Impasse des Misérables-ben (Nyomorultak zsákutcája) található. A hivatal dolgozói most erőlyesen azt követelik, hogy vagy az utca nevét változtassák meg, vagy az adóhivatalt helyezték más utcába.

— Elegünk van az ügyfelek állandó viccelődéséből — mondotta a hivatalnokok képviselője és bejelentette, hogy kívánságuk teljesítését akár sztrájkjal is alá fogják támasztani.
(Paris Match)

Stephen Clusky amerikai forgalomügyi szakértőt megkérdezték, milyen tanácsot adhat az autózestőknek. Így szól a tanács:

— Az autózestők mindig csak olyan gyorsan vezessék kocsijukat, mintha a fogorvosukhoz igyekeznének.
(Time, Chicago)

Dr. Ernest Dichter, híres Bécsből származó amerikai „szervezési pszichológus és motívum-kutató” jelenleg Európában tartózkodik és az egyik most Münchenben tartott előadásán többek között ezt mondta:
— Ha kutyaeledelt akarok eladni, akkor először is a kutya szerepére kell beleélnem magam, mert csak a kutya tudja igazán, hogy mi kell a kutyanak.
(Schweizer Illustrierte Zeitung)

Egy müncheni könyvkereskedésbe kőborkutya hatolt be. Rövid ideig szaglászott, majd egy könyvvel a szájában elrohant. Mikor hosszas üldözés után sikerült a kutya utolérni és a könyvet visszaszerezni, kint, hogy az Günther Grass „Kutyaévek” című műve volt.
(Stern, Hamburg)

APRÓ BÖLCSESEGEK

Sokan mondják, hogy letűnik valóságos regény, de sokkal többet számít, ha egy regényre mondják, hogy valóságos élet.

Nem jelent semmit, ha valakinek sok pénze van. Az a lényeges, hogy elég pénze legyen az embernek.

A fiatalok mindenért telkesednek, amiről azt hiszik, hogy új.

Előítélet ellen nincs felbuzzás.

A formabontáshoz első sorban a formát kell ismereni.

A turista olyan ember, aki több ezer kilométert is hajlandó utazni, hogy az autójával lefényképeztesse magát.

A jó kritikus mindent valóságosan lát és homályosan ír meg.

LÁTOGATÁS

a 10 éves születésnapját ünneplő Láchisban

...és Levanából átment Jehosua és vele együtt egész Izrael Láchisba és kezére adta az Ur Izraelnek Láchist... (Jehosua 10. 14.)

Az egész vidék zászlódiszben: Nemzeti lobogók a falvak bejáratánál, az utak mentén, a házakon. Zászlóerdő a „fővárosban”, Kirját-Gát-on és a legelődök faluban is. Esténként fényárban úszik a körköt: Villanykörtekből font fénycsokorok övezik a középületek, gyárak, üzemek homlokzatát, ünnepi ra-

Irta: Boros György

vés köze, a mai születésnaphoz...

A „Szu-Gát”-ban kezdődik a körutak. A Kirját-Gát-i cukorgyárban most van a főszó: szünet nélkül érkeznek a cukorréppal meg rakott teherautó-sorok a gyárhoz, amely július végéig feldolgozza a Láchis és a Negev termésének hatvan százalékát.

fényördői, borítják a dombokat, zöldde várzsolva a judeai hegyek, Láchisba benyúló, kopár, sziklás végéi...

A „Sam Gotlin”, losangelesi filantrop nevét viselő kilátó (és egyben tűzfigyelő-állomás is) az erdővel körülfutó dombtetőn emelkedik. Uralja az egész vidéket. Tornyából pompás kilátás adódik Láchis keleti végeire, a Jordán határra, amelynek barna kopársága, sivársága, szembetűnő a határon inneni vidék, zöld foltjai mellett...

A kilátóból letekintve nyugatra Kirját-Gát háza, az örökké füstölő cukorgyárral — játékdoboznak tűnnek. Keleten Gál-On, Láchis-mosáv, Nöchusa, Amácia, mint előretolt bástyák örködnek a határvidéken. És Bét-Govrin kibuc, amelyet nem látni a toronyból: Megbújik a domb hajlata mögött...

Az a sötét folt, a hegy oldalában, az már Jordán terület — mutat újával keletre „Ráci”, a Szochnut egyik oktatója. — Azok Gus-Ecjon olajfa erdői... A chalucok faluja romokban, felvázolva hever, de az általuk ültetett facsemeték felnőttek és emléküket hirdetik...

Napkeletről napnyugati irányban szeljük át a Láchis körzetet. Náhóra, az ünnepi díszit öltött, fellobogózt

Eszkol miniszterelnök a láchisi ünnepségen.

gyógást árasztva. És mindenütt a 10-es szám: Transzpereseken, táblákon, emerkében és zászlórudakon. Láchis 10 éves születésnapját ünnepli...

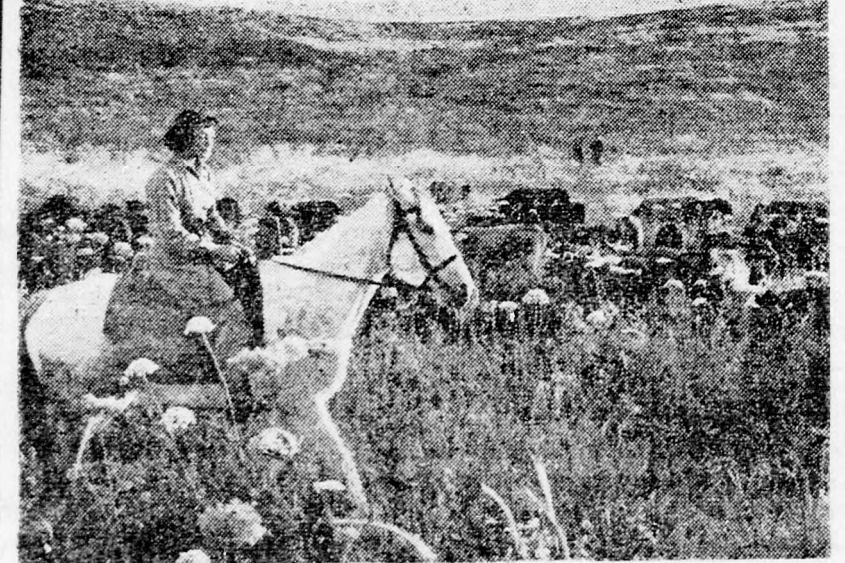
A Szochnut embereivel látogattuk meg az ünneplő Láchist: A jubileumra két autóbussznyi Szochnut-tisztviselőt látott vendégül a körzet igazgatója, Tel-Avivból és Jeruzsálemből. „Hogy ismerjétek meg és lássátok saját szemetekkel azt a vidéket, amelynek ügyeit intézik nap-mint-nap, a távoli irodákban, az íróasztalok mögött. Ismerkedjétek!” — mondja Bognár István, a Szochnut Láchis-körzetének igazgatója a vendégeknek.

De mielőtt utjukra bocsátja őket a Kirját-Gát-i Wizo-otthonban, a falra akasztott térkép előtt, ismerteti „birodalmát”: A 900 ezer dunám területű Láchis, amelynek határa keleten a Jordán határ, nyugaton a tenger és észak-déli irányban Kfár Warburgtól, az északkeleti Sderot-Dorot-Amácia települések vonaláig terjed.

16 ezer lélek él a körzet 60 településén (36 mosáv, 16 kibuc és farmok mezőgazdasági állomások, iskolák, intézetek stb.). A Láchis-terv keretében 30 település létesült az elmúlt tíz év alatt. 460 ezer dunám mezőgazdaságilag kihasználható földje van. Az ország zöldszükségletének 12 százalékát termeli. Évi 1700 tonna szárnyashúst, 30 millió darab tojást visz a piacra és összesen 37 millió fontos forgalmat bonyolít le — mondja. roppogós, magyaros akcentussal. (Már bevezetésében elnézést kért hallgatóságától kiejtéséért: „Hét éve vagyok az országban — Láchis születésénél nem voltam jelen, csak akkor érkeztem, amikor botladozva jártam kezdett — és ha nyelvtanilag nem jól fejezem ki magam — bocsássatok meg érte”).

Befejezésül megemlíti, hogy az újságok, Láchis születésnapjának méltatásánál, megfedkeztek a „báborról”: Nem dicsőítet, nem elismerést várunk, hanem csak annyit, hogy említsek meg ezt is: A Szochnutnak is van valami ke-

Az előzetes becslés szerint, az idén, 380 ezer tonna cukorréppára van kilátás, a Délvidéken. Ebből 223 ezer tonnát a „Szu-Gát”, 159 ezer tonnát pedig az afulai cukorgyár vesz át. Az előirányzott mennyiség fele már befutott a gyárba és ha a 16 százalékos cukrot tartalmazó „nyersanyagot” átszámítjuk, már eddig 20 ezer tonna cukrot állított elő.

Modern parasztleány a Láchis-övezetben

A villanykörte-girlandokkal feldíszített homlokzatu nagyüzem — a laikus szemével nézve — „szalámigyárhoz” hasonlít („elől bemegy az élő állat, hátul kijön a kész szalámi”). Nagyjából ez a folyamat játszódik le előttünk — csak a feldolgozásra váró nyersanyag más: A gyár udvarán tornyosuló réphegy futószalagon benyomul a gyár déli oldalán és a másik végén, már zsákolva jön ki, egyenesen a tehervagonba...

Természetesen, közben történik még „egy- és más”, odabent, a gőzölgő, nehéz levegőjű, terhes szagokat árasztó gyárban is: A répat „megmosdatják” vékony csikokra szeletelik, préselik, főzik, melasszá sűrítik és a szárítás, finomítás után, a kikristályosított fehér anyag — cukorként ömlik le, a csövekben keresztül, a zsákokba. „Születési testsúlya” 50 kiló 450 gram: A 45 deka a zsákra megy... Az egész folyamat 3 óra 18 perccel véget ér...

A cukorgyár éremlyítő szaga után jól esik leszállni, az autóbusszba beáramló, balzsamos fényáram: Az út a sáchariai kilátóhoz, fényerdők között vezet. A K. K. L., fiatal (8-10 éves)

faluközpont után (ahol a körülötte csoportosuló mosávok — Ocem, Noga, Sáhár, Nir-Chén, Zoár — minden fontos intézménye, szerve összpontosul „Irák-Szudán” tömör, barna tömbjéhez érünk.

A golyóverte, romos rendőrségi erőd, a felszabadító háború harcát idézi: A sok száz golyó s lövedék becsapódásának helyeit, a mély sebeket, lyukakat mutatja. Mintha ragya verte volna az épületek... A Pálmák-katonák golyószóráinak, puszkáinak nyomai...

Mint ismeretes, hat rohamot vertek vissza védői, az erődbe befészkeltek arabok, miután az angolok, a kezükre játszották át a fontos stratégiai pontot jelentő rendőrségi épületet. Ellenőrzésük alatt tartották a Migdál-Jeruzsálem közötti utat. Az erődöt csak a hetedik rohamnál foglalták el, 1948 november 9-én, Jicchák Száde bátor harcossal — kettévágva az egyiptomi erők elől, a felvonulási s utánpótlási vonalat...

A golyóütötte sebek, becsapódások frisseknek látszanak. Az erőd tetején homokzsák mellvédek tornyosulnak és lent, a falak tövében, drótkadályok húzódnak. Az udvaron ki-

égett tank áll. Mintha csak tegnapi ért volna véget a háború...

A filmesek „restaurálták” át az épületet — mondja a mindentudó „Ráci”. — Egy héttel ezelőtt filmfelvételek folytak: Itt vették fel a Marcus ezredes életéről szóló filmnek — az „Oriás árnyékában” — egy epizódját. A becsapódások nyomait, a falakon, szürkével festették be, hogy plasztikusabban látszódnak és drótkadályokat is ök állították fel és ök hozták magukkal azt a kimustrált, vízözönelő heryőtalpast is — mondja, a látogatók nagy gaudiumára. Sic transit gloria mundi. Így mulik el a világ dicsősége — és így lesz történelmi ereklyéből, maradványból — filmstatiszta...

Negba-kibuc ágyúgolyó lyukasztotta víztornya is a harcok nyomait viseli. (Eredeti: Nem végeztek „plasztikai műtétet” rajta, mint a szomszédos Irák-Szudán és nem „kozmetikáltak” át mély sebeit). Használaton kívül áll, ro-

mosan, lyukasan: Emlékmű.

Szántsándékkal nem építették újja: Azt akartuk, hogy gyermekeink ne feledjék el apáik harcát az ostromló ellenséggel — mondja a magyarajku Jicchák Marmorstein, aki 18 évvel ezelőtt érkezett a kibucba és gyerekefjével részt vett Negba védőinek harcában, a sokszoros túlerővel szemben.

Negba nem adta meg magát. Az egyiptomi erők nem tudták elfoglalni — és nem nyit meg előttük az út Tel-Aviv felé. 47 fiatal harcos nyugszik a kibuc temetőjében, az emlékmű tövében, akik elesetek a kibuc védelmében.

Az emlékmű Nátán Rappaport szobrászművész alkotása, az ápolott, gondozott díszkerten áll. Az impozáns, zöld patinával bevont bronzszoborcsoport, három, egymás kezét fogó egy tömböt alkotó, alakot ábrázol: Markáns tekintetű kibuc-chávér áll központjában, baloldalán fiatal katoná.

A szoborcsoportot 1953-ban állították fel az elesett hősök emlékére — meséli Sálom Számet, a veterán kibuc-chávér. — Az emlékmű hűen fejezi ki a 48-as harcokban, ostromgyűrűben álló Negba, védőt. A három alak: A kibucnyik, a fiatal asszony, akinek mentőláda lóg válláról és a fiatal, álmodozó

tekintetű katoná, aki iskola padjából ment a harcba — egy tömbbe öszszeforrva állanak. Ilyenek voltak Negba védői a valóságban: Elő falat képeztek az ellenség előtt...

Milyen a mai Negba? A földalatti bunkerek nyomát sem lelmi: A kibuc nyugati oldalán, a lombos fák alatt, modern lakóházak épültek. Pázsit, virágoskertek. 250 tagja van.

Sajnos ez nem elég: Kevés a munkáskéz — folytatta „Icu” Marmorstein. — Emiatt több ágat le kellett építenünk. Teljesen a mezőgazdaságra vagyunk alapozva. 10 ezer dunám földünk van, főként cukorréppát termelünk. És van 500 dunám alma, körtefa gyümölcsösünk és 500 dunám citrusunk. Ebből élünk. Negba az egyetlen kibuc, amelynek nincs parlüzeme...

A kibucba vezető út bejáratánál, egy rozsdás, szétlőtt egyiptomi tank is visszaidézi a harcok emlékét. Valahogy ártalmatlan játékszernek tűnik és megmosolyogtatja a látogatókat. De 17 évvel ezelőtt véresen komoly valóság volt — mint amilyen valóság volt, az „élő fal”, az emlékműn is.

Es nagy kérdés, hogy vajon sor kerülhetett volna-e, a tíz éves évfordulóját ünneplő Láchis jubileumára, ha akkor, a „fal”, — összeomlik...

Az Izrael-Múzeum szoborparkjában

Irta: Gábrí Fischer

lenére is „izraelit” alkotott Izraelnek. A természet és a művészet csodálatos egybehangeléséből, a célszerűségi és esztétikai elvek érvényesítésével, a kiellen sziklavilág és az Eg-háttér örökkévalóság olyan szimfóniáját komponálta, amelynek a szobrok öröktékű hangjegyei.

Eredeti Billy Rose indokolása, hogy miért pont

kiragadunk néhányat: Epstein, Lipschitz, Nadelman, Zadkine, Zorach, Chajim Gross stb. Külön figyelmet kelt a Henry Moore (szül. 1898) műveiből álló kollektió, Charlotte Bergman adományára New Yorkból.

A modern szobrok kedvelői sem csalódnak: Jean Arp bronztorzója nemesvonalú, dekoratív kuglibabrára emlékeztet. A többi modern közül a magyar Hajdú István „Anitá”-ja látható.

A 7-es számú katalógus, amely sokban segíthetne

H. Daumier: KÉT ÜGYVÉD

Izraelnek adta a vagyont érő gyűjteményét. Allitása szerint „Izrael éhesebb a művészetre bármely más országnál.” Egyébként az ő gyűjteményén kívül más adományok is részesei a szoborparknak. Például Sir Jacob Epstein, a világhírű angol-zsidó szobrász gyűjteményét özvegye az Izrael Múzeumnak ajándékozta.

Az anyagból és a szobrázók közül csak néhányat sorolhatunk fel. Alexander Archipenkoval kezdjük, a „Haját fésülő” bronzszoborral. Ez az orosz-zsidó művész (1887-1964) a modern skulptúra óriásai közé tartozott. Honoré Daumier, a francia karikatúrista (1808-1879) gazdagon van képviselve. Aristide Maillol (1861-1944) a leegyszerűsített formák fenomenális francia mestere. A francia Auguste Rodin (1840-1917) az ember-test domborulatának és mélyedéseinek a művésze. Legkiválóbb francia tanítványai közül Emil Bourdelle művei is láthatók.

az elmélyüléshez és a nálunk kevésbé ismert szobrász nagyságok népszerűsítéséhez, bizony mindezt elmulasztja. Feltételezi hogy minden izraeli látogató eleve művészettörténész és a Moore-kollektió kivételével a művek évszámát sem közli, a szobrászokról sem hoz ismertetést.

Nehezen szakadunk el a szoborpark szépségétől. — Távozáskor vissza-vissza tekintünk oda, ahol az ember önmagánál maradóbb testcsodákat faragott az Idő számára. Elhiszszük, amit a régi görögök Polignotosszal és Pheidiszszal kapcsolatban mondotak, hogy a szobrászok közelebb jutnak az istenekhez, mint más halandók.

Aki látta e szoborparkot, szintén közelebb jut az Urhoz, aki az Elgondolást és az Ihletet adta a teremtő embernek. „Leborulni” tilos, de „meghajtani” magunkat lelki kényser ennyi Isten-sugallta emberi szépség előtt.

ZENEÉLET

VERDI: „OTHELLO”-ja

A Filharmonikus Zenekar színpadi bemutatás előadása
Vezényel: Kertész István

TIZENHAT ÉV UTÁN...

A nagy drámák sorozata, mely 1859-ben az „Alarcosbál”-al kezdődött, „A végzet hatalma”, „Macbeth” átdolgozott kiadása és „Don Carlos” után a páratlan visszhangot keltett „Aida”-val zárult. Verdi visszavonult falusi birtokára és úgy látszott, mintha végképp elfordult volna a színpadtól. Távolról sem alkotóereje csökkent, még kevésbé zenei invenciója, hanem alighanem más tartotta vissza az írástól, népszerűségének csúcspontjára érve: éspedig a nagy német rivális, Richard Wagner sikere. Nem holmi kicsinyes féltékenység bénította meg

démoniségében, ördögi gonoszságában, féktelen bosszúvágyában ily hatalmas vonalakban felelevenítette. Mert hiszen mintegy tíz évvel e szövegkönyv megírása előtt mutatta be — saját szövegével és zenéjével — „Mefisztófele”-jét (1868) mely később nagyszerű mintaképp szolgált Jágó profiljának és megrajzolásához. — Verdit, a nagyon lassan előrehaladó komponálás közben legerősebben Jágó jelleme izgatta. Őt is tette az opera valódi hajtóerőjévé, központi alakjává és neki szánta zeneileg legrefináltabb, legfrappánsabb, legerősebb erejű számaikat.

OTHELLO — Albert da Costa és Pilar Lorengar

Verdit, hanem a mardosó kétely, hogy vajon eddig a helyes úton járt-e? Nem szerette ezt a wagneri zenét, szinte félt tőle, de monumentális eszközeivel, pártoszával, az ének-beszéd újdonságával, megrendítette. Németországban járva, tanuja volt több Wagner-előadásnak, de bármennyire is védekezett hatásuk ellen, nem tudta magát kivonni befolyásuk alól.

Nem véletlen tehát, miért éppen egy évvel a nagy német rivális halála után fog hozzá egy operához, nagyon óvatosan, vonakodva, önmagában kételkedve, — „Othello” megzenésítéséhez. Felszabadult egy nagy nyomás, egy gátlás, egy szorongó érzés alól, mely jóval több, mint egy évtizeden át, a még rendkívül népszerű „számokkal” zsúfolt „Aida” után, ránehezedett. Wagner meghalt, nem állt már útjában többé. Ismét ő lett a zenés színpad egyeduralmódója...

BOITO SZEREPE

Nem csupán Boito rendkívül erélyes unszolásának engedett, hogy Shakespeare színművéből írott és átdolgozott operaszöveget megzenésítse, hanem ellenállhatatlan vonzalmat érzett Jágó alakjának zenei megrajzolásához is. Nem véletlen, miért sikerült Boitonak éppen Jágót oly shakespearai

Othellot csupán egyetlen primitív szenvedély hajtja: a Jágó által megdöbbentő céltudatossággal kifejlesztett féltékenység érzése. Desdemona szerepe passzív: nem ellenpólusa Othello féltelmes szenvedélyének, vad dühkitöréseinek: inkább csak szenvedő, semmint szemérmes harcoló asszony típusa. Védekezik, de ő is, akárcsak férje, a velencei mór, csak játékszere Jágó elemi gyűlölettel fűtött intrikájának. Verdi eleinte „Jágó”-nak akarta nevezni operáját, csak később sikerült rábeszélni, hogy ez Shakespeare eredeti címével lásson napvilágot. Az a mefisztói vonás, mely Jágót jellemzi, az elvetemültség, kiméletlenség, a nyers erővel megszólalottsága, csaknem egy vonás Verdi színpadán. A 72 éves aggyastján új utakat keresett és új jellemekre is volt szüksége hozzá. Mindössze három személy játszik szerepet operájában: Jágó, Othello és némiképp, inkább csak mint fehér fényugár egy komor, sőtét kulissza-falon, Desdemona. Mindenki más csak statisztika a szenvedélyeknek ebben az elsőről viharában.

UJASZULETES

Es csodálatra méltó ebben az újjászületett Verdiben, hogy „Othello”-ja sokkalta gazdaságosabb, tömörebb, de takarékosabb eszközökkel dolgozik, mint a hőmpolygó dallamhullámok-

tól elárasztott „Aida”. Alig néhány igazi áriát írt csak, s nagyszerű kórusok is ritkábban fakasztanak vihart és zenekarának páratlanul finom aláfestő háttéréből is ritkán csapnak ki viharos kitörések. A drámai kifejezés lefojtott ereje végzetes feszültségben huzódik meg a hangszerek világában.

A törekvés most inkább a pszichológiai mozzanatok jellemzése: a legremekebb példa erre a 3-ik felvonásban Othellonak az őrzőgégis fokozott féltékenységéig, mikor Jágó csalfa módon csikarja ki Cassionak — nem is Desdemonára vonatkozó, de Othello által félremagyarázott — vallomását. Es hasonló remekbeöntött lélekábrázolásokban roppantul gazdag ez az új Verdi-dráma: így a második felvonás finaljában Jágó és Othello bosszú-kettőse, melybe a szenvedélyek féktelen tombolását sűríti. A 4-ik felvonásban, mintegy végkielégítésül, Desdemonának két gyönyörű áriát ajánlunk a szerző: az első egy szomorú halálsejtelmes, népies dal, sikolyoszerű refrénekekkel, és aztán megrázó „Ave Mariá”-ja. Jágónak a 2-ik felvonásban előadott „Credo”-ja valójában a sántán nihilista vallomástétele.

AZ ELŐADÁS

A Filharmonikus Zenekar nagyszabású kivitelben és előkészítésben hozta színre a Mann-auditoriumban Verdi négyfelvonásos zenedramáját. Nagystílusú bármely operaszínpadnak kiszere válhatna.

A szereplőket az előadást betanító és vezényelő Kertész István, a kölni Operaház főzeneigazgatója állította össze, túlnyomó részben neves külföldi énekesekből, sőt a diszleteket és kosztümöket is, tervezőjükkel együtt, külföldről hozta magával. Így ez a kiváló tehetségű fiatal dirigens ezúttal is a főzeneigazgató szerepét tölti be, nálunk első ízben — de remélhetőleg nem utoljára! — állva operaelőadás élén. Gyakran kifogásoltuk zenekarunk operai „vadorzásait”, — de most erősen megíngott bennünk ez az ellenállás és — a hasonló produkciók gyakori megismétlése iránti vágyat ébresztette bennünk.

Holott: a híres Jágó-bariton, Robert Merrill az előadás előtt betegsége miatt lemondott és hazautazott és a címszerepben fellepő James McCracken is szenvedett a klímaváltozás miatt, inkább csak markirozva szerepét. De valljuk be, így is nagy formát mutatott: mindenekelőtt remek színész, aki tulzán nélkül olyan megrázóan futja végig lelki átalakulásának és vergődésének hatalmas skáláját. A szerep nem nagyon alkalmas elhittetni velünk az 1. felvonás szerelmi kettősségében, hogy ez az érzelme Othello szíve mélyéből fakad és nagyon messzire távolodva p. o. Tra viatájának gyöngéd lírájától. McCracken deklamációjából kiérzőni a kiváló muzsikust, aki jobb diszpozícióban kétségtelenül hangilag is nagyszerűen beválik majd.

Az előadás fénypontját Pilar Lorengar, híres spanyol szoprán-énekesnő képviselte, Desdemona szerepében: ragyogóan szép a színpadon, szárnyaló fényű érzelmién lág hangja, előadásának természetes bája, alakító-készsége — bizonyos kisebb intonálási ingadozások ellenére is — nagyszerű benyomást keltett. Pilar Lorengar, ma vezető operaházak első szopránja, nálunk az elmúlt évben „Don Giovanni”-ban Donna Annával tűnt ki.

Védelmembe kell vennem tulzásokkal szemben a Meriril helyett tulajdonképpen a második szereposztáshoz kizsármelt Camillo Meghor-t, mint Jágót. Ha hangja nélkül is az érces fényt, melyet p. o. Credoja és duettjei megkövetelnek, rendkívül muzikális deklamációja,

HETI FILMLEVÉL

CHEYENNE ŐSZ — Peér mozi

A bűvös körből nem lehet kilépni. Az amerikai filmgyártás már hat évtizede ott kering az indián történeteknél, hol gyűlöletes szörnyetegekként mutatja be őket, akik ellen irtóhadjáratot kell folytatni, hol a humanizmus indítékával, sorsüldözött emberekként ábrázolja. Ezt teszi a fenti című film is, mely 1878-ban játszódik le és egy szerencsétlen indián törzs, a Cheyenne sorsáról ad megrázó képet.

A Cheyenne törzs egy rezervátumban él, de nincs megelégedve a katonaság bánásmódjával és felkerekedik, hogy elhagyja a rezervátó kijelölt helyét. Útközben folytonos harcot vív az őket üldöző katonasággal, míg végülis az egyik nemesen gondolkodó katona tiszt a lincolni hagyományokat folytató belügyminiszterhez fordul és személyesen interviál nála. A belügyminiszter kiegyezik a sorsüldözött Cheyenne törzs vezetőjével és a béke helyreáll, visszatérnek a részükre kijelölt helyre.

Egy darab amerikai történelem a film, bár nyilvánvalóan hamisított történelem. A cél kétségtelen: olyan produkciót nyújtani, melyet a tömegek szeretnek és kívánnak. John Ford rendezte a filmet. Ez a nagynevű rendező, aki iskolát teremtett a látványos, mozgalmas, nagy tömegeket mozgó filmjével, ezúttal kifáradásról tett tanúságot. Unalmas filmet készített, melynek expozíciója olyan lassu, hogy szinte a film derekáig tart. Aki odáig kibírta, elalvás nélkül, az már a további látványokkal úgy, ahogy, megbékél. Sokan azonban nem bírák, kívánni és pánikszerűen elhagyják a nézőteret.

Nyilvánvalóan minden felnőtt ember halálosan unja már a lovasbravurokat, a kasírozott szirtket, a misztikus indián szokásokat, a törzsfőnök kuluszát, a vadnyugatot. És a sok évtizede moziba járó néző unja már azokat a pionirkorszakbeli yenki hőseket, akik szemrebbetés nélkül eresztik golyóikat a másikba, akik oly ügyesen kezelik a bicskát, mint amilyen gyakorlatlan keverik a kártyát és állandó viszkimorban élnek.

Alig elképzelhető, hogyan térül meg annyi millió befektetett dollár, mint aminek jelenléte e filmnél is megmutatkozik. Nemcsak rengeteg lovas statisza látható, de sok világhírű sztár is, akiknek nagy gázsit fizetnek. Ezek a sztárok verődnek szerepeikben. Ez elsősorban Richard Widmarkra vonatkozik, a fő-

szereplőre, aki olykor-olykor nem tudja, mihez kezdjen magával, a folytonos aggodalom ül az arcán, népe becsületéért és az indiánok jósorsáért, miközben ostoba és vérszomjas tisztársait igyekszik megfélemlíteni. Romantikus emberbrázolásra kényszerült, bár kitűnő színész, aki távolodni szeretne a sablontól és egyé nitett figurával akarja meg szolgálni a gázsit. Rendezője nem engedi. Hálás szerep jut Edward G. Robinsonra, ő játssza a belügyminisztert, aki a szeméből sugárzó rokonszenvet átvetíti filmbeli szerepére.

Carroll Baker, a nagyon felkapott amerikai szexbomba ezúttal is lenyűgözi

NŐI CELESZÖVÉS — Gordon mozi

Egy évvel ezelőtt nyitotta meg kapuit a Gordon filmszínház és dicséretére váljkél, hogy azóta szinte kivétel nélkül kitűnő filmeket mutat be. A kiérdemelt bizalom vezet a nézőt arra, hogy betérjen a fenti filmhez, de sajnos, családás kövtezik. Szabványos bűnügyi történetet lát a néző, mely nem is elég fordulatos és ötletes és a feszültség alkotóelemei is csak gyéren lehetők fel benne. Nem mondjuk el a történetet, nehogy a nézőt még attól a kevés meglepetéstől, melyet a film nyújtani képes, megfosszunk.

szépségével a nézőt, annak ellenére, hogy nem dobja le magáról minduntalan a ruháit, mint a modern, napjainkban lejátszódo filmekben. Egy önfeláldozó tanító nőt alakít, aki hátat fordít saját népének, hogy a szenvedő indiánok segítségére legyen. Karl Malden fontos szerepében ismételtelen be igazolja kitűnő színészi képességeit, míg a 30 év óta oly híres és körülrajongott James Stewart ezúttal semmilyen dicsérő jelzőt nem érdemel.

Mindent egybevetve, még azok is, akik kedvelői e filmműfajának, csalódással nézik végig a filmet, mert igen vonatott és egyhangú a nagyobb része. Nagy érdeme viszont e költséges filmek, hogy fényképezés szempontjából feledhetetlen szépségű felvételeket ad. A romantikus festészet megirigyelhetné ezeket a tablóbombát ezúttal is lenyűgözi

A tüneményes Annie Girardot játssza a főszerepet. Az ő neve az utóbbi időben különös vonzerőt képvisel, hiszen a francia film- és színházművészet legnagyobb erőssége. Kár, hogy az ostoba szerep nem ihlette meg különös teljesítményre.

Az a gyanunk, hogy a film már néhány évvel ezelőtt elkészült és ebben az uborkaszezonban csak azért esett rá a választás, mert időközben Annie Girardot neve olyan kitűnő fémjelzést kapott.

Zoltán Dezső

Akvarellkiállítás (szépséghibákkal) a choloni Galériában

Itt állók a choloni Művészeti Galéria kiállítótermében. A terem a városháza égisze alá tartozik és falai, dicséretes módon, gyakran visszhangzanak a város művészeti életének eseményeitől. Hetente működik a művészek és művészbárok köre, előadások, viták hangzanak, zizzennek a külföldi művészeti folyóiratok legújabb számainak lapjai és nem hever parlagon a kicsi, de nagyon értékes, képzőművészeti könyvtár. Feljőhet ide bárki emberfia az utcáról, minden este, vagy szombat délelőtt, megismerkedhet a könyvpolcon O. Kokoschka, a híres osztrák rajzoló stílusával, böngészheti a Modern Festészet drága albumának ábráit és sok mást. Havonta rendez új kiállításokat a Galéria.

Mikor beléptem a legfrissebb, városközi művészek vízfestményeiből összeállított tárlatra, nem volt egy lélek sem a teremben, hosszú ideig. Aztán megjelent három kamazs, nevetgélve vonultak végig

a képek előtt, csufondáros szavakkal illették a falon látható „irka-firkákat” és gyorsan elvonultak. Az átlagos (jóértelmenben vett átlagos) kiállítási szemlélő szemével nézve, valóban igen sok a „modern” irka-firka és kétesértékű tákolmány a Galéria falain. Az a legbosszantóbb, hogy nem csak ezen a kiállításon, az előzőkön is.

Az ember talán nem is tenné szóvá a dolgot, ha egy nagyvárosban tévedne be efféle tárlatra. Ott van nagyon sok galéria, akadhat többféle izlésű is. De itt Cholonról van szó, a kisvárosból éppen kinőni készülő, élénken nyújtózó városról, aminek egyetlen galériája van. Ettől az egytől pedig természetesen azt várna el az ember, hogy a képzőművészet terén javarészt járatlan nagyközönség részére egészen mást mutasson be. Olyat, ami tetszik, ami gyönyörködött, ami művészetileg nevelhető, és főleg olyat, ami értető...

Kellemes felfedezni, hogy elszórtan akadnak azért ilyen festmények is. Erdekessé például J. Koszonogi Csónakok és Hangok c. képei, egészen elmagyolt, de kifejező, szimmetriás formáikkal, vibráló színeikkel. Vagy Ráchel Cegla impresszionista „Kamaramuzsiká”-ja. A többiúcat „nem-tetsző” kép közül is szinte kötelező kiemelni az egyik pacnidus vízfestményt, ami abban különbözik a többi-től, hogy közepén (meghökentően izléstelen módon) a festőnő fényképe diszeleg.

Kifelémenet csak az nyújt sovány vigaszt, hogy igen szép kerámiaátgyark és különleges kerámiaékszerek díszítik még a jobb sorsra érdemes kiállítótermet.

(jávör)

T.A. „TCHELET” mozi
4-7.30-9.30
Léghűtés
LOUIS ARMSTRONG
és BABY JONES
a zenés, színes, németül
beszélő filmben:
LA PALOMA

Jánkele Alperin
a zenés komédiában
JAJNE DON JUAN

Péntek, júl. 2.,
GIVATAJIM
„Hadar”, 8.45

Szombat, júl. 3.,
RAMAT-GAN
„Keszem”, 7.15-9.15

Kedd, júl. 6.,
HAIFA
Bát-Gálim, 8.45

Szerda, júl. 7.,
RAANANA
„Orot”, 8.45

Csüt., júl. 8.,
ASDOD
„Dagon”, 8.45

LICA AVRON
bemutatja

Zalman Kolesnikov
TUVIA
A TEIESEMBER

Péntek, júl. 2.,
BEER-SEVA
„Keren”, 8.45

Szombat, júl. 3.,
TEL-AVIV
„Ohel-Sém”, 7.30-9.30

Vas., júl. 4.,
PARDESZ CHANA
„Amfi”, 8.30

Kedd, júl. 6.,
TEL-AVIV
„Ohel-Sém”, 8.30

Szerda, júl. 7.,
KFAR-ATA
„Shavit”, 9-kor

Csüt., júl. 8.,
RAMATAJIM
„Bét Hápoálim”, 8.30

P. GORENSTEIN
bemutatja

MAX PERLMAN

és
GITA GALINA
hírneves művészeket
a nagy két felvonásos
zenés komédiában
SLAJME ZALMEN
LAKODALMA

Vezényel:
MARCEL KREISLER

Péntek, júl. 2.,
GIVATAJIM
„Noga”, 8.45

Szombat, júl. 3.,
GIVAT ALIJA
„Gal-Ron”, 8.30

Hétfő, júl. 5.,
HERZLIA
„Héjchál”, 8.30

Kedd, júl. 6.,
RISON-LECION
„Tiferet”, 8.30

Nagy műsoros est július 7-én

este 8 órai kezdettel a

„Moádon Hámesuchrárim”

összes helyiségeiben

AZOR, a Géhá. és jeruzsálemi főúton.
Telefon: 941697, 944152.

Fellépnek:

GRÖH JULIA énekművész, **LEICHTNER ELI** kómikus és a **RÓZSA-GAAL** művészcsoport.
Polgári árak — Nyitva reggelig.
Jegyek a helyszínen, minden nap d. e. 10 órától.

„TCHÉLET” T. A.

Léghűtés.

Zenés, színes film
az egész családnak
6-ik hét.

4 — 7.30 — 9.30

LOUIS ARMSTRONG és
GABRIELLA, a csodagyerek

Jiddis Komédia Színház

Igazgató:
I. LIPMAN

ENY LITON

SOMERSET MAUGHAM
színművében:

A SZENT LANG

Rendező: **I. HERSKOVITS**
Diszletek: **A. MARDOCH**

Péntek, júl. 2.,
TEL-CHANAN
8.45

Szombat, júl. 3.,
JERUZSALEM
„Binjáné Háumá”
kisterme, 8.30

Vasárnap, júl. 4., 8.30 **EVEN JEHUDA**

A zenés, színes, németül beszélő film, amely
meghódította az országot:

RAMONA

Főszerepben:

SENTA BERGER és
JOACHIM HANSEN

a **HAIFAI RON** MOZIBAN
július 3., szombattól, 4 — 6.45 — 9 órakor
Teljes léghűtés.

HABIMAH

Tel-Aviv, júl. 3., szombat

NEM FELUNK
WIRGINIA WOLFETOL
A kisteremben
A VERSENYFUTÁS VÉGE

A TEL-AVIVI MOZIK
HETI MŰSORA

Előadások kezdete:
4 — 7.30 — 9.30

ALLENBY: Beckel
ARMON DAVID: Bube lánya
BEN JEHUDA: Angélique
CAFON: Fialatok valkációja
CHEN: Az egyedülálló lány
GAT: A valószínűleg utazás
GORDON: Női gondolat
ESZTER: A Grimm fivérek
csodálatos világa
HOD: Zorba, a görög
MAXIM: Ninocska
MUGRABI: Dzsingisz Kán
OPHIR: Patsy
ORION: A 633-as repülőgép
SDEROT: Aki lejtette Liberty
Valancet
TAMAR: A keskeny vörös vonal
TEL-AVIV: Fiú a delfinen
YARON: Furesa barátok
ZAMIR: A saint tropei csendő
AVIV: - JAFFA: A titokzatos
megmenő

A világ legnagyobb
revüje, 100 szereplő,
a tel-avivi kosárlabda
stadionban.

Közkívánatra
további előadások:
Holnap, júl. 3., szombat
este 2 előadás, 6.45-9.30.
Vasárnap, júl. 4-én, 8.30.
Hétfő, júl. 5-től, vas. jul.
18-ig bezárólag, napon-
ta 2 előadás, 6.45-9.30.

A jegyek iránti nagy
kereslet miatt, júl. 8.,
csütörtökön és júli-
us 11-én, vasárnap,
még egy előadás,
6.45 és 9.30 órakor.
A fenti két napon
este 8.30-ra eladott
jegyek, mindkét nap-
on, a 9.30-kor tart-
andó előadásra ér-
vényesek. — A
közönség bocsánatát
kérjük.

Július 20-án az együt-
tes összecsomagolja fel-
szerelését és elhagyja
az országot

JIDDIS OPERETT ÉS KOMÉDIA SZÍNHÁZ

J. LICHTENBERG

Az izraeli közönség kedvencei:

HENRY GERO
ROSITA LONDNER

és a „Lichtenberg” színház teljes együttese
a népoperettben:

„DOVIDL KLEZMER”

2 felvonás és 4 képből
15 sláger és tánc ★ Speciális diszletek ★ Eseménydús ★ Először Izraelben.

Péntek, júl. 2.,
CHOLON
„Armon”, 9-kor

Szombat, júl. 3.,
TEL-AVIV
„Mugrabi”, 7.15-9.30

Hétfő, júl. 5.,
AKKO
„Gan-Eden”, 8.30

Kedd, júl. 6.,
ASKELO
„Esster”, 8.30

A ROMAN JISUV ÜNNEPE

ION PRIBEAGU

SZÍN-MŰVÉSZ 50 ÉVES SZÍNÉSZI MŰKÖDÉSE

ALKALMABÓL.

A REVÜK REVÜJE, SZÍVHEZ SZÓLÓ MELÓ-
DIÁK, AKTUALIS IZRAELI SZATIRÁK:

MIC... SI AL DRACULUI

(„KICSI A BORS, DE ERŐS”)

Irták:

JON PRIBEAGU,
LICA BRAILOIU és
RELU CROITORU
Zene:
HARRY REININGER
Rendező:
JONA RODAN

2 felvonás és előjáték
Vezényel:
MICU GOLDSTEIN

Táncok:
J. KALUSKI
Diszletek:
A. MORDOCH
Kosztümök:
MADLAINE

Szereplők:

RADU LUCIAN
SZARA FELDMAN
MENDA CROITORU
ERIKA PFEIFER
MINELA BLOOM
HARRY SRAGA
és **PETER LEIST**

GALABEMUTATÓK:

Szombat, júl. 3., 8-kor
HAIFA — „Tamar”
Jegyek: „Nova”

Hétfő, júl. 5.,
KFAR-SZABA
„Amal”, 8.30

Kedd, júl. 6.,
BAT-JAM
„Bát-Jám”, 8.45

Szerda, júl. 7.,
RAMAT-GAN
„Keszem”, 8.30

Csütörtök, júl. 8., 8.30
TEL-AVIV, „Ohel-Sém”
Jegyek: Kánaf, Kártisz,
Séruon, Rokoko, Má-
szách, Union

Péntek, júl. 9.,
CHOLON
„Migdál”, 8.45
Jegyek: Kártiszron

JIDDIS KOMÉDIA SZÍNHÁZ

Igazgató: **H. LIPMAN**

BEMUTATJA A HIRNEVES MŰVESZNŐT:

ENY LITON

az

„Ártatlan bűnösök”

c. híres, 3 felvonásos színműben.

Irta: **A. N. OSTROVSKI**

Rendező: **A. HERSKOVITS**

Diszletek: **A. MARDOCH**

Fordította: **DAVID HART**

Zenekíséret: **SOSANA ZEITMAN**

Szereplők, ABC-sorrendben: **BELLA BLAU, ZIGU KAHANA, SIFRA GOLD,**
DAVID HART, MORDECHAJ HILSBERG, URI ILAN, ENY LITON,
SIMON OSOVIITZKI, SOSANA ZAN

ÜNNEPELYES BEMUTATÓK:

Kedd, júl. 6., 8.30
Szerda, júl. 7., 8.30
Tel-Aviv, Z.O.A.

Csütörtök, júl. 8.,
Haifa,
„Béjténu”, 8.30

Péntek, júl. 9.,
Givatájim,
„Noga”, 9-kor

Szombat, júl. 10.,

Rámát-Gán

„Keszem”, 7.15—9.15

Asszonyoknak és figyelmes férjeknek...

Befejeződött

a „Közéleti asszonyok” tanfolyama

Eppen egy éve, hogy hirdadtunk ezeken a hasábon a tel-avivi Munkásnők Tanácsa kezdeményezéséről: tanfolyamot indítottak olyan tehetséges nők számára, akik közéleti munkára alkalmasak, csak gazdagítani kell ismereteiket, s módszeresen kell felkészülniök a társadalom — elsősorban asszonytársai — érdekeinek képviselésére a különböző fórumokon.

Ötven asszony kezdte meg tanulmányait, s tegnap negyvenhétet vettek részt a záróünnepségen. Olyan arány ez, amelyre külön is büszke lehet, mind az előadói kar, mind a részt

vevők. Tudott dolog ugyanis, hogy a tanfolyamokon általában jóval magasabb a lemorzsolódási átlag. Azt bizonyítja az 50:47 arány, hogy az izraeli nőszervezetek valóban a legrátermettebb asszonyokat delegálták a tanfolyamra, s a résztvevők teljes képességüket bevetették az anyag feldolgozásába.

A tanfolyamon a jeruzsálemi és tel-avivi egyetem előadói társadalomtudományi áttekintést adtak. Egy-egy téma általános felvázolása után az izraeli valóság tükrében tanulmányozták a hallgatók a részletproblémákat.

Számos miniszter és több izraeli intézmény vezetője is elfogadta a tanfolyam vezetőinek meghívását és előadást tartott. Alttalán két részből állt egy előadás, mert szünet után élénk vita alakult ki a felmerült problémákról.

Az volt a viták leszűrt eredménye, hogy az izraeli asszony teljes szabadságot élvez ugyan társadalmunkban, mégis vannak olyan területek, ahol több figyelmet kell fordítani a nap után felmerülő kérdésekre speciális, női oldalra. Mindez nem valószínű, hogy eredményesen, ha a nők nem jutnak záros határidőn belül komolyabb szerephez a közélet valamennyi szintjén. A községi politikában, a szakszervezetekben, a gyárak munkásbizottságaiban — mindennél. Másrészt — meg kell erősíteni az izraeli nők valamennyi szervezetét és fokozni kell befolyásukat a közélet minden területén.

A tanfolyam hallgatóinak kor szerinti összetétele 30—45 év között volt, a lakóhely szerint pedig a falusi és városi asszonyok helyes arányban képviselték magukat.

A tanulás pedig nem ért véget a tanfolyam utolsó előadásán. A gyakorlati munka első esztendőjét hozzászámítják a tanuláshoz, s annak elteltével néhány napos szemináriumon találkozhatnak ismét a hallgatók. Megvitadják, hogy a különféle funkciókban milyen mértékben látták hasznát a tanult elméleti anyag-

nak. A Munkásnők Tanácsa sikeresnek értékelte az első tanfolyamot, s annak intézményesítését tervezik.

ÚJ MUZEUM A RIVIERÁN

Az olasz Rivierán megnyílt a világ talán legfurcsább múzeuma: Vincenzo Agnesi, az ismert spagetti-gyáros ötlete és anyagi segítsége nyomán berendeztek egy gyönyörű spagetti-múzeumot, amely bemutatja a látogatóknak az olasz nemzeti eledel ezernyi változatát, s kialakulásának történetét. A múzeum büféje viszont a napjainkban használatos spagetti-változatokat tálalja a kultúr-történet eme ága iránt érdeklődő turistáknak.

EGY ALÁÍRÁS — MÁS SEMMI

Therese Noir párizsi szobalány egész családjára kivándorolt Amerikába, ahol egyik nagybátyja meggazdagodott. Az öregúr — halálát közeledni érezvén — úgy határozott, hogy nem vár a végrendeletig, hanem még életében elosztja, amije van, mert szeretné látni, hogyan használják fel a földi javakat a rokonok. Összeírta a megajándékozandók címét, s nagyobb dollárküldeményt adott postára Párizsba is, unokahűgának, Theresének. A lány elámult, amikor a postás leolvasta kis kezébe a bankókat, s kezébe vette a golyóstollat, mert azt mondta a postás, hogy alá kell írni az átvételi elismervényt. — Hogy írjam alá? — kérdezte. — Hát úgy, ahogy a leveleket szokta. Mire a szobalány alákanyarította: Sírj hű Theresed.

„Seranit” kertibútor — külföldre is

Megkérdeztük Schwarz urat, a „Saran” kereskedelmi igazgatóját, hogyan alakul az utóbbi időben a rechovoti ipari üzem termelési programja. Megtudtuk, hogy a szerteágazó termelési profil keretében a többi között plasztik-fonalt, ipari kefék gyártásának alapanyagát, plasztikból való kárpitos-alapanyagokat, szintetikus kötelet, ablakhálókat és egyébeket gyártanak.

Ezenkívül fémbútor-konstruációkkal, citrusgyümölcs-tároló berendezések gyártásával, fémajtók előállításával ugyancsak foglalkoznak. Ezenkívül tudni kell, hogy a „Saran” a legnagyobb kerti és erkély-bútorgyár Izraelben, összecsukszó gyártmányait ország-szerte jól ismerik. Márkaja — „Seranit”. Az ország szükségleteit 70 százalékban a rechovoti gyár fedezi összecsukszó bútorok tekintetében. Minőségi értelemben valóban világszínvonalon állnak a „Saran” gyártmányai, amit nemcsak az bizonyít, hogy felveszik a gyártmányok a versenyt a külföldről behozott — csak jóval drágább — kertibútorokkal, hanem az a tény, hogy egyre többet exportálnak a rechovoti gyárból. Főleg Angliába és Amerikába küldünk sok „Seranit” összecsukszó bútor — fejezi be tájékoztatását Schwarz igazgató. (h.)

NAGY BALETT-EST
a Bét Cioné Amerikában
WIESNER RELLA
növendékei
ezúton hívják meg a magyar jüsvot a jül. 4-én, vasárnap este 8 órakor rendezendő
BALETT-ESTRE,
amelyen a modern és klasszikus táncok leg-szebb műsorszámái kerülnek bemutatásra.
Jegyek a pénztárnál

A PROFESSZOR UR ÉS A SZERELEM

Egy amerikai kisváros, Connecticut egyetemének tanára, Kelloway professzor Spanyolországban töltötte a szabadságát. Jövő évi előadásainak jegyzetét is magával vitte, de munka közben néha körülpillantott — s így esett meg a baj: feltűnt a láthatáron egy csodaszép asszony, s el is tűnt legott.

A professzor nagyon alapos ember, s megfelelő módszerekkel utánaézett, hogy ki is az a szépség, aki kizökkentette őt elmelkedéseiből. Megtudta, hogy egy dán asszony, aki néhány napra ruccant le barátjához Koppenhágából. Mire a megismerkedésre — megfelelő keretek között — kísérletet tett volna a professzor, a szép északi hölgy már vissza is utazott hűvös hazájába.

De a professzor nem az ember, aki egykönnyen letesz a szándékáról. Távirati úton bejelentette egyeteme rektorának, hogy egyelőre nem tér vissza, mert fontos kutatásokba kezdett Európában.

A kutatás színhelye Koppenhága, ahol hónapok óta figyel a nőket a professzor, mert az a feltevése, hogy egyszer csak megpillantja álmai asszonyát, s akkor bemutatkozik neki, s megkéri a kezét.

Még fiatal ember a professzor, eddig ötven tavaszt látott, s az ötvenegyediket már a dán szépség társaságában akarja eltölteni.

— Őszintén szeretem, s biztosan kölcsönös lesz a dolog, mert ha egy érzés komoly, akkor az nem maradhat viszonzatlan — mondta egy dán újságírónak.

VIRÁGILLAT A LAKÁSBAN...
MOUSON AVENDO SPRAY
MOUSON 150 ÉVE VILÁGMÁRKA

TAYADENT
Három csodacsepp a fogkefére...
és mossa meg vele fogát...
TAYADENT
150 ÉVE VILÁGMÁRKA

A biflex újdonságaiból

Fűzők és mell-tartók testszínű átlátszó anyagból, kitűnnek szépségükkel és könnyű voltak. — A „Biflex” újdonságai, gyártja a „Diva” fűzőruhágyár.

A fűző a csipőhöz rögzítve, a hátára varrott elasztikus nylon szíj ruganyos mozgást biztosít

MOUSON
megőrzi fiatalágát
150 ÉVE VILÁGMÁRKA!

Nóuralom!

Visszavonult a közéletől egy olasz kisváros férfi-lakossága

Rotzo egy kicsi olasz városka, amelyről legutóbb az első világháború idején írtak, mert egy nagy csata volt a határában. Most ismét az érdeklődés közepébe került, igaz, hogy ezúttal elsősorban az európai női magazinok juttattak komoly terjedelmet az ügynek.

Arról van szó, hogy Rotzo városában kizárólag asszonyok kerültek be a közéletbe. A férfiakat megvesztették talán a helyi nőigazgatók? Vagy valami rejtélyes politikai machináció van a dolog mögött? Szó sincs róla.

A legutóbbi választáson — mint emberemlékezet óta mindig — csak férfiakat választottak a tanácsba, s a jelöltek fűt-fát ígérték a lakosságnak megválasztásuk esetére. Az ígéretek persze nem lett semmi, ezért Rotzo férfi-polgárai a kocsmában és a kuglipályán elhatározták, hogy bojkotálni fogják az ideai választásokat. Még a jelölőlista összeállításában sem voltak hajlandók résztvenni.

A helyi asszonyok észbe kaptak és cselekedtek. Ösz-

szeállítottak egy jelölőlistát, amelyen kizárólag csak asszonyok szerepeltek. Clara Slaviero, az agilis tanítónő állt a kavargó események mögött, s a listára — az ő vezetésével — nyolc rotzói asszony neve került.

A férfiak először azt hitték, tréfáról van szó, s amikor meggyőződtek arról, hogy komoly a játék, akkor már legalább jó arcot vágtak hozzá. Nem vettek részt a szavazásban, csak asszonyaik járultak az urnákhoz. A nyolctagú, kizárólag nőkből álló tanács uralomra került.

Olaszországon belül nagy port vert fel az esemény. Újságírók, televíziós riporterek légiója jött el az északi kisvárosba, s megörökítették azt a pillanatot, amikor a nők kizárólagosságára épülő helyi tanács elfoglalta a város-házát.

A helyi férfiak kicsit restellik a dolgot, de azt még ők sem tagadhatják, hogy az asszonyok megállják a helyüket, s rendben mennek a dolgok. Egy újságíró szólásra bírta az

egyik polgárt, aki csak azt kötötte ki, hogy nevét ne írják meg az újságban — egyébként pedig azt mondta, hogy nem is hitték volna, hogy ilyen jól dolgoznak majd a nők a város-házán. Bürokrácia nélkül, a férfiaknál jóval kevesebb hibával állnak Rotzo kormányrúdjá mellett. De azért — tette hozzá a derék polgár — otthon mégis mi, férfiak vagyunk az urak. Legalábbis a következő választásig...

Házassági tanfolyam

Házassági tanfolyam nyit az angol fővárosban. Főbb fejezetek a tanrendből: mézeshetek, csábítás-elhárítás, főzés, öltözködés, szabadidő kihasználás, veszekedés, kibékülés, családtervezés, anyós-elhárítás. Ha a tanfolyam hallgatója a diploma megszerzésétől számított három éven belül elvállik, az intézet a tandíjat nem fizeti vissza...

A HELYES TELEFONSZÁM
Nir Eejon üdülő és kájtáná felkérésére, alább adjuk a helyes telefonszámot: 942078.

Teljes egyenjogúság jegyében

MERÉNYLET

A FRANCIA FÉRFIAK ELLEN

A közelmúltban elfogadta a francia törvényhozás azt a javaslatot, amely végre általános jogegyenlőséget biztosít a nőknek. Nem ment könnyen a dolog, de a javaslatból végre törvény lett.

Most viszont újabb vita előtt állnak a francia honatyák, mert egyik képviselőtársuk szólásra jelentkezett és így agitált:

— Tisztelt Ház! Van egy napoleoni törvény, amely máig is érvényes. A törvény szerint három hónaptól két évig terjedő elzárásra lehet ítélni a csapo-

dár feleségeket. Igaz, hogy a legkritikább esetben alkalmazták a törvényt, mert figyelemmel volt az igazságügyi apparátus börtöneink korlátolt befogadóképességére, de a törvény léte magában is igazságtalanság. Javasolom, hogy szavazzunk meg egy másik törvényt, amely súlyos büntetéssel fenyegeti a házastársi hűség eszménye ellen vétő férfiakat is...

E szavak elhangzása után a képviselő letette a parlament sztalára részletesen kidolgozott törvényjavaslatát, amely nem is olyan szigorú. Börtön helyett 300 frank pénzbüntetést helyez kilátásba a hűtlen férj és feleség számára.

A javaslat legfőbb érdekessége, hogy azonos büntetéssel fenyegeti a házasságtörés elkövetésének valamennyi segítőjét, a büntetői büntérszerek légióját.

A párizsi szaksajtó szerint, valójában nem erkölcsi védelmi, hanem pénzügyi javaslatról van szó, mert ha a képviselők törvényerőre emelik, s a kormányzat gondoskodik annak végrehajtásáról, meg van mentve az államkassza, s a bevétel évi sokmillió frankkal fog emelkedni...

Érdekes asszonyok

A katonai főrabbi felesége

A népszerű tábori főrabbi, Goren tábornok és felesége, Cfijá asszony között meglehetősen élénk vita folyik, a napokban a nyilvánosság is tudomást szerzett róla. Arról van szó, hogy a főrabbi úgy értelmezte magas tiszttségét: csak pártonkívüli alapon, elfogulatlanul, részrehajlás nélkül tölthető be, s felfogatását házanépére is kiter-

jeszti. Felesége ezzel szemben politikai szempontból teljesen önállóan tekint magat és aktiv tagja a Valásos Nemzeti Párt női tagozatának.

— Mély meggyőződésem — jelentette ki a rebecn — hogy a vallásos asszonyok problémáit megfelelő képviselőt igényelnek a különböző társadalmi és politikai fórumokon, s nekem nagy

kedvem van ezekkel a problémákkal foglalkozni.

Az interjú folyamán azt sem rejtette véka alá, hogy ha képviselőjelöltséggel kívánná meg pártja, hozzájárulását adná, hogy neve rákerüljön a listára. Másrészt viszont a szerinte legfontosabb kérdésben olyan álláspontot képvisel, amely eleve kizárja, hogy valaha is helyet foglaljon a Kneszet padsoraiban.

— En ugyanis a vallásos tábor összefogásának, a mai, divatos, héber szóhasználatával élve a máráchnak vagyok a híve. Vagyis, valamennyi vallásos párt blokkszerű összefogásának. Ebbe a blokkba természetesen beletartozik az Agudát Jiszráél is, amelynek nagytekintélyű vezetői ellenzik, hogy nők érdekeit nők képviseljék a parlamentben. Szerintem ez helytelen felfogás, de a vallásos tábor egysége olyan fontos lenne, hogy az érdekében, szerintem, érdemes lenne lemondani a mizrahista női jelöltek szerepeltetéséről a majdani közös, egységes vallásos listán.

— Ez pártjának a véleménye?

— Nem, ez a saját véleményem.

Ez a jellemző vonása a katonai főrabbi feleségének, Az önálló véleményalkotás igénye.

Szöke szépségverseny

„Szökek előnyben” jelszóval választották meg Európa szépségkirálynóját a nizzai kaszinóban. — A zsüri nem hirdette ugyan ki, de mégis világos volt, hogy ezúttal semmi keresnivalójuk a győzelmi dobogón a feketeeknek, barnáknak és vöröslőknek. A zsüri kizárólag szökekkel foglalkozott, s az első díjat Julianne Harm, 20 éves stuttgarti lánynak ítélte oda. Svéd lányok kapták a második és harmadik díjat.

A HÖLGYERNEK! Az üzlet átköltözése miatt, nyári anyagok végkiaristása. Divatos minták, engedély 50%-ig. Dús választékban virágos diolen, svájci hímzett shantung, gipír elegáns kosztümre, francia terylene, déutáni és estélyi ruhára. Selyem tergalmaradékok. Szenszáló! Selyem, tergal, virágos trevira maradékok. Cotton elegáns ruhára.

LEA Tel-Aviv Allenby-út 85., udvarban, Eckmann-ház **85.**

ORTOPÉD-SPECIALISTA V Á M O S
Betétek gipszmintára, minden cipőhöz hordható, gumiharisnyak
Ejjel-nappal viselhető sérvtökök • Fűzők
TEL-AVIV, DIZENGOFF 155 • TELEFON 227284.

EGYRE TÖBB ember jár a Dizengoffon
EGYRE TÖBB ember vásárol

SKANDINÁVIA
BUTORT
Tel-Aviv, Dizengoff-út 146. Tel. 231602
U: oléknak, diplomataknak, ideiglenes lakosoknak vámmentesen

Eredeti angol terylene szoknyák 21.— fontert
Terylene nadrág, és svájci ballonselyem anyag. — Kétrészes terylene kosztüm
Személyesen kiadjuk reptulapostán Romániába
BINDER
konfekció műhely
F. A., Nachlat Benjámin 21
Telefon 623081

Töltse szabadságát KÉSZARIÁN a מלון קיסריה

the caesarea
golf- és strand-szállóban...

Izráel legtökéletesebb üdülő hoteljében.
★ Hétvége 112.— IL (2 éjszaka)
★ 7 nap — 381.— IL teljes vendéglátás egy személynek (adókkal)
★
Minden este zene és tánc
★
Helyrendelés:
Nassau úrnál,
telefon: 063-8191.

MIBEN KÜLÖNBÖZNEK a „Koronás Szaránit” bútorok, minden más terasz-bútortól?

A keskeny, modern pántokban, amelyeknek fonata sűrűbb, az élénkebb színekben és az erősebb minőségben

Az eredeti, elegáns formában, amelyért a Szaránit ezen bútorai kiérdemelték a koronát

A Szaránit bútorok egyedülálló fényezéséért

סדרנית
בית

Nagybani lerakat: Tel-Aviv Rambam u. 22, tel. 621834 • Haifa, Katib u. 8., tel. 66342.

SZOMBATI NAPTÁR

5725. támu 2.
1965. július 2., péntek
5725. támu 3.
1965. július 3., szombat

GYERTYAGYÚJTÁS

Jeruzsálem	6.11
Tel Aviv	6.29
Haifa	6.24
Beér Séva	6.26
Ejlat	6.22
Szombat kimenetele:	
Jeruzsálem	7.32
Tel Aviv	7.32
Haifa	7.35
Beér Séva	7.24
Ejlat	7.28

HETI SZAKASZ

Heti szidra: Chukat
Haftara: Vö-Jiftach hágladi Perek 5.

ÜGYELETES GYÓGYSZERTÁRAK

Tel-Avivban
Péntek, 18-tól 23 óráig:
Frenkel, King George 28, tel. 223721, Kitebitz, Hajarkon 22, tel: 55566, Grosser, Shenkin 27, tel: 623685, „Kasztel”, Ibn Gvior 147, tel: 443716.
Szombat, 8-tól 19 óráig:
Grosser, Senkin-utca 27, tel: 623685, Basch, Frischman 66, tel: 224326, Dr. Schwartz, Allenby 17, tel: 55553, Schafel Jehuda Hamakkabi 42, tel: 440271, „Briut”, Jaffo, Hámered 6, tel: 57533.
Szombat, 19-től 23 óráig:
Moskovicz, Ging George-u. 25, tel: 612650, „Jehuda Halévi”, Jehuda Halévi 91, tel: 615159, Jaffa, Ben Jehuda-u. 172, tel: 224543, „Briut”, Jaffo, Hámered 6, tel: 57533.

Rámát Gán
Péntek: „Higá”, Arlozorov 81, tel: 721489.
Szombat: „Aljja”, Bialik 4, tel: 722840.
Herzlia
Péntek: Stein, Rothschild 47
Szombat: (nappal és este) Stein, Rothschild 47.
Bát Jám
Pntek: Bát Jám, Balfour 45.
SSzombat: Vita, Sd. Ácmaut-Rothschild sarok,
Petach-Tikva
Péntek: Aszuta, Rch. Baron Hirsch 21.
Szombat: Hirkon, Stampfer 24., Cholon.
Péntek-szombat: Dror, Hisztad rut 80.
Rehovot
Péntek-szombat: Szezá, Herz 134, tel: 95-1228.
Rison Lejon
Péntek-szombat: Malal, Kikó Hámszázad I, tel. 941-621.
Beér-Séva
Péntek-szombat: Aviv, Schinat Gimel merkáz, tel: 2692.
Chedera
Péntek-szombat: „Somron”, Weizmann 42.

ORVOSI SZOLGÁLAT

Dr. Eisen Fritz, Samson 5 tel: 225748, dr. Szimon Saul, Sd KKL 43, tel: 231374, dr. Hár Even Jakov, Rch. Epstein 6, tel: 443-281, dr. Segal D. Rch. Bloch 12., tel: 223-880

ADÁS - VÉTEL

• FAMEGMUNKALO GEPEK generátorok, transzformátorok.
A. Rosenberg, Tel-Aviv, Derech Petach-Tikva 8., tel. 611621.
• KITÜNÖ BUTOROK, OLCÓ ARAKON. Elegáns szép gumival, 10 évi jótállással, 360.-, 250.-, 150.- font. - Ruhaszekrények 250.-, 150.- font. - Fotelek 125.-, 80.- font. Szalonasztalok, búfák, beépített szekrények rendelkezésre. Kihúzható asztal formáival és 4 szék plasztikkal, 175.- font. FINGER bútor, Tel-Aviv, Allenby 6.

MINDENFELE nártartást- pári- és „Zig-Zag”
VARRÓGÉP
(„Singer”, „Pfaff”, „Mercedes” stb.)
Nagy választék, kényelmes részletfizetés

A. LEVY és I. FOGLEV
VARRÓGÉP KOZPONI
Tel-Aviv, Bét Lechem-utca 5.
Magyarul beszélünk
Telefon: 615232.

• EZUST PÉNZÉRMÉKET, érmeket, mundaumi érmeket keresek megvételre. A. Schneebaum, Tel Aviv, Allenby 94.
• Figyelem, PÜGGÖNYANYAGOK árusítása a gyári terakatóból közvetlenül a fogyasztónak. Dekorátor helyben. Tel-Aviv, Rothschild 137, (9-1, 5-7).

• EZUST PÉNZÉRMÉKET, érmeket, mundaumi érmeket keresek megvételre. A. Schneebaum, Tel Aviv, Allenby 94.
• Figyelem, PÜGGÖNYANYAGOK árusítása a gyári terakatóból közvetlenül a fogyasztónak. Dekorátor helyben. Tel-Aviv, Rothschild 137, (9-1, 5-7).

• EZUST PÉNZÉRMÉKET, érmeket, mundaumi érmeket keresek megvételre. A. Schneebaum, Tel Aviv, Allenby 94.
• Figyelem, PÜGGÖNYANYAGOK árusítása a gyári terakatóból közvetlenül a fogyasztónak. Dekorátor helyben. Tel-Aviv, Rothschild 137, (9-1, 5-7).

• EZUST PÉNZÉRMÉKET, érmeket, mundaumi érmeket keresek megvételre. A. Schneebaum, Tel Aviv, Allenby 94.
• Figyelem, PÜGGÖNYANYAGOK árusítása a gyári terakatóból közvetlenül a fogyasztónak. Dekorátor helyben. Tel-Aviv, Rothschild 137, (9-1, 5-7).

• EZUST PÉNZÉRMÉKET, érmeket, mundaumi érmeket keresek megvételre. A. Schneebaum, Tel Aviv, Allenby 94.
• Figyelem, PÜGGÖNYANYAGOK árusítása a gyári terakatóból közvetlenül a fogyasztónak. Dekorátor helyben. Tel-Aviv, Rothschild 137, (9-1, 5-7).

• EZUST PÉNZÉRMÉKET, érmeket, mundaumi érmeket keresek megvételre. A. Schneebaum, Tel Aviv, Allenby 94.
• Figyelem, PÜGGÖNYANYAGOK árusítása a gyári terakatóból közvetlenül a fogyasztónak. Dekorátor helyben. Tel-Aviv, Rothschild 137, (9-1, 5-7).

• EZUST PÉNZÉRMÉKET, érmeket, mundaumi érmeket keresek megvételre. A. Schneebaum, Tel Aviv, Allenby 94.
• Figyelem, PÜGGÖNYANYAGOK árusítása a gyári terakatóból közvetlenül a fogyasztónak. Dekorátor helyben. Tel-Aviv, Rothschild 137, (9-1, 5-7).

• EZUST PÉNZÉRMÉKET, érmeket, mundaumi érmeket keresek megvételre. A. Schneebaum, Tel Aviv, Allenby 94.
• Figyelem, PÜGGÖNYANYAGOK árusítása a gyári terakatóból közvetlenül a fogyasztónak. Dekorátor helyben. Tel-Aviv, Rothschild 137, (9-1, 5-7).

• EZUST PÉNZÉRMÉKET, érmeket, mundaumi érmeket keresek megvételre. A. Schneebaum, Tel Aviv, Allenby 94.
• Figyelem, PÜGGÖNYANYAGOK árusítása a gyári terakatóból közvetlenül a fogyasztónak. Dekorátor helyben. Tel-Aviv, Rothschild 137, (9-1, 5-7).

• EZUST PÉNZÉRMÉKET, érmeket, mundaumi érmeket keresek megvételre. A. Schneebaum, Tel Aviv, Allenby 94.
• Figyelem, PÜGGÖNYANYAGOK árusítása a gyári terakatóból közvetlenül a fogyasztónak. Dekorátor helyben. Tel-Aviv, Rothschild 137, (9-1, 5-7).

MINDENKINEK...

VÉTELEK. Havi részletfizetés

40-50 font. 6t éves garancia és biztosítási lehetőség. „Kirur Aviv, T. A., Hámelech George 29.sz.
• JÓKORBAN LÉVŐ, kisebb mérsáros frizidert vennék. Erdelkődni telefon: 825727 szombati kivételével.
• DUS VALASZTEK olcsó árakon: telefonpole 8.-től, telefonasztalok, tűkörkészetek pocekal 13.50-től (formaika 17.50-től) fémfogasok (anodizálva) 1.10-től, újság-, gyümölcs- és kenyés-kosarak, varródobozok 6.50-től, raffia falvédők 7.50-től, minden „eredeti Mikádó” gyártmány. Mikádó falvédők 50-60-70-80-100 cm. szélességen, mindig raktáron. L. Mendelsohn, Tel-Aviv, Sheinkin-u. 6. Az üzlet nyári szabadság miatt július 18-tól, aug. 3-ig zárva.
• FRIZSIDER „Amcor” motorral, olcsón eladó. - Lázár, T.-A., Jericho-u. 7. (Kasztelnél).
• JÓ FODRASZNÓT keres Szalon „Lea”, Tel-Aviv, Ben-Jehuda 156., tel. 220976.
• MOST VEGYEN PERZSA-SZÖNYEGET. Savan, Tel Aviv, Ben Jehuda 208.

KÖNYVTÁRAK

• JÓ ES OJ könyveket olvasna. HARTSTEIN (azelőtt jámbor) kölcsonkönyvtárból. T. A., Allenby 84. sz. udvarban. Könyveket a te magasabb áron veszek.

ÁLLÁS

• TENDEREMMEL MUNKAT VALLALOK a d. u. órákban 2 után. „Tel-Aviv és Rehovot körzetében” jelígre a kiadóba.
• VALLASOS ASSZONYT KERESUNK háztartás vezetésére és főzésre, lehetőleg dentalvással. Tel. 825941.

SZALON DALIA Natanja, Herzl u. 21., szakmabeli eladónőt és letűzni jól tudó VARRÓNÓT keres

• KERESUNK Beér Séva cukrászt. Erdelkődni: Ben-Gion Mol-sza, Ramat-Gan, Talpiot-u. 34.
• SZUG ALEF-ALEF VARRÓNÓKET keresünk finom női konfekcióhoz. Hollywood, T. A., Allenby 91., III. em.

Keresünk azonnalra pincéernőt

Munkaidő: 12-3-ig.
HAMMERMANN étterem T.A., Montefiore u. 48

• KERESUNK AZONNALRA gya korlott szabadszokat, borkabátokhoz. Állandó munka. Írásbeli ajánkozás, személyi adatok feltüntetésével: Tel-Aviv, POB. 51.
• ELSŐRANGU ELISMERT KÁRPITOS levelezőlap hívásra házhoz megy dolgozni. Weisz, Ramat-Gan, Boáz-utca 18.

JERUZSALEM

• JOHABZÓL VALÓ fiatal női munkalányt felvesz jeruzsálemi kozmetika. Tel. 24592.
Felelősségteljes munkást keresünk raktárba és áruszállításra. Könnyű, 5 óras munka, megfelelő idősebb emberek is. Ajánkozás: Adv. „Or”, Jeruzsálem, POB. 232, „RIOND” jelígre.

• ALKALMI ARON ELADÓK: könyvszekrény, sarokszekrény (biedermaier), új, gumavir sarok reklámki, fotelek, zongora, német zongora, friziderek, villanyvarrógép. Jeruzsálem, King George 16., udvarban, csak vasárnap, d. e. 9-től, d. u. 5-ig.
• GYERMEKGONDOZÓNÓT keresünk, 25 éven felül, ikrek mellet, bentavással. „Dachaf” Jeruzsálem, King George-utca 19., „402481” számon.
• JERUZSALEM, CAFON TALPIOTON kétszobás lakás mellett helyiségekkel, kulcspezér, minden elfogadható áron, - esetleg berendezéssel - sürgősen eladó. Ugyanott Lambretta eladó. Málkole, Cafon Talpiot.

ORVOSI SZOLGÁLAT

Péntek: Dr. Finkler, Rch. Borochov 51. Kirját Jovél, telefon 34581; Dr. Schorr Jechiel, Rch. Rási 45. Ejtán Saul, Sikun Hiszáchon, Bájit Vögán 3/4, tel: 31416, Moskovicz Ábrahám, Rch. Hápalmách 12. tel: 36997; Ráchámimov Rámi, Rch. Chizkijáhu 46. tel: 34318; Markovics Zálmán, Derech Bét Lechem 94, Baka, tel: 37785; Lichtenstein Jiszráél, Derech Bét Lechem 49, Baka, tel: 38140.
Szombat: Finkler Kálmán, Rch. Borochov 51. Kirját Jovél, tel: 34581; Schorr Jechiel, Rch. Rási 54. Mőkor Báruch, Ejtán Saul, Sikun Hiszáchon, Bájit Vögán 3/4 tel: 31416; Markovics Zálmán, Derech Bét Lechem 94, Baka, tel: 37785; Lichtenstein Jiszráél, Derech Bét Lechem 49, tel: 38140; Ráchámimov Rámi, Rch. Chizkijáhu Hámelech 46, tel: 34318; A. Mosko-vicz, Hápalmách 12, tel: 36997.

• KERESUNK Beér Séva cukrászt. Erdelkődni: Ben-Gion Mol-sza, Ramat-Gan, Talpiot-u. 34.
• SZUG ALEF-ALEF VARRÓNÓKET keresünk finom női konfekcióhoz. Hollywood, T. A., Allenby 91., III. em.

• KERESUNK Beér Séva cukrászt. Erdelkődni: Ben-Gion Mol-sza, Ramat-Gan, Talpiot-u. 34.
• SZUG ALEF-ALEF VARRÓNÓKET keresünk finom női konfekcióhoz. Hollywood, T. A., Allenby 91., III. em.

• KERESUNK Beér Séva cukrászt. Erdelkődni: Ben-Gion Mol-sza, Ramat-Gan, Talpiot-u. 34.
• SZUG ALEF-ALEF VARRÓNÓKET keresünk finom női konfekcióhoz. Hollywood, T. A., Allenby 91., III. em.

• KERESUNK Beér Séva cukrászt. Erdelkődni: Ben-Gion Mol-sza, Ramat-Gan, Talpiot-u. 34.
• SZUG ALEF-ALEF VARRÓNÓKET keresünk finom női konfekcióhoz. Hollywood, T. A., Allenby 91., III. em.

KERESÉS

• KERESÉK TANUKAT, akikkel együtt voltam a 109/42 százdában, 1942-től, 1943 végéig. Voronyezs-Don, Landau Lippe, Jeruzsálem, Bét Mėir Mosáv.
• TANUKAT KERESÉK, akik velem voltak munkaszolgálaton, 1941 májustól, 1945 májusig: Mátészalka, Bajmok-Tavankút, Mátészalka, Gyimes, Mátészalka, 108/88 százdában. Szege, Gommel, Bobrusk, Pinsk, visszavonulás Sevlus-gettó, Auschwitz, Bergen-Belsen, Buchen, itban Teresienstadt felé szabadtuntuk fel. Mose Goldenberg, Kibuc Gvat.
• KEREM GRIESHABERT Temesvárról, adja le címét az Uj Kelet kiadóhivatalába, Weinstein Dodó névre.

BIZTOS TALÁLAT...

HIRDESEN RENDSZERESEN az UJ KELET hasábjain!

• PAPA KÖRNYÉKIEK! 20 éve háiba kutatom apám és két rokonom utolsó útját. Pápateszéről 1941 május 4-én „sen-dőrik vitték el Krausz Jenőt. Kahan Jakabot és Schmidk Móricot a pápai járási bíróság épületébe. Onnan Sárvára internálták őket, azután nyomuk vesztett. Bármilyen felvilágosítástér hálás leszek. Mrs. E. Breuer, 858. Dollard Ave., Montreal 8. Canada, vagy Chájim Sharon, Ramat-Gan, Modíun-u. 181.

KERESÉS

• KERESÉK Gábor, Rothot, Bizanot, Groszt és Hászot, akiknek családját az aradi várban kivégezték. Saját érdekükben sürgősen keressenek fel. Jakubovits Mose, Kfir-Ata, Hánevium-u. 26.
• KERESEM UNOKATESTVÉREMET, Blum Iust, (férjhezett Löwinger), aki 10-15 évvel ez-előtt Budapesten, Cserhá-t u. 17 szám alatt lakott. - Friedmann Sándor szobafestő, Ráánáná, Sikun Perc 34/a.

KERESÉS

• FAJDALOMMENTES HAJ-ELTAVOLTAS a legmodernebb villamos módszerrel. Feljes garancia. Díjmentes tanácsadás. MIRIAM HARARI, Tel-Aviv, Geula-u. 11. tel. 56772.

ÜZLET

• KÜLÖNLEGES ALKALOM: mozi társrészt közreműködéssel a városban és környékén. Benzín- és karbantartó állomás, garázs, büffé. Cigaretta és csokoládé nagyban képviseltek. Cukrászda, sütőde, espresszó, magánlakás. 36 úgynökséggel 10.000 font befektetést keresnek. Nagyon jó jövedelem. Posta úgynökség és Mifal Hápajisz. Száloda a város központjában. Grün, T. A., Herzl-u. 3. tel: 56410.
• ELADÓ ÜZLET, Ben Jehuda 84., passzázs, 14.000 font.
• NAGYKERESKEDŐK, ÜZEMEK figyelmebe. Fejlesztési területen lévő városban, 80 m² üzlet áruellátására ajánlatokat kérek a ruházati-, bútor-, háztartási cikk szakmában. „Nyitás előtt” jelígre a kiadóba.
• ELADÓ EGÉSZSEGI OKOK MIATT miszda fele része. Jazuri gyárnegyedben. Erdelkődni: Braun Mihály, Azor, Hísztdar-utca 7.

Jeruzsálemi nőruha üzlet keres:

1. eladónőt
2. eldolózó varrónőt
Ajánkozás: SZALON ESZTER Jeruzsálem, Luncz u. 4.

ÜGYELETES GYÓGYSZERTÁRAK

Jeruzsálemben
Péntek: Aszuta, Rch. Hámelech George 12, tel: 24872.
Szombat: Batis, Rch. Strauss 10, tel: 22911.

Friedmann Hunárt

(anya neve Záli), Gálszecséről, vagy Uj-helyről származik,
KERESI közeli rokona, Friedmann Szerén Amerikából. Keresse fel, vagy értesítse Schwarz Miklóst, Tel-Aviv, Nachlat Benjámin 24., „Avnal”, vagy Schwarz Ernőt, Rehovot, Herzl u. 188.

• ABONYIAKAT (Pest megye), kérem, adják meg címüket: Klein Andor, Kirját-Motzkín, Száadja Gáon-u. 1.

• KERESÉK Beér Séva cukrászt. Erdelkődni: Ben-Gion Mol-sza, Ramat-Gan, Talpiot-u. 34.
• SZUG ALEF-ALEF VARRÓNÓKET keresünk finom női konfekcióhoz. Hollywood, T. A., Allenby 91., III. em.

KERESÉS

• KERESÉK Beér Séva cukrászt. Erdelkődni: Ben-Gion Mol-sza, Ramat-Gan, Talpiot-u. 34.
• SZUG ALEF-ALEF VARRÓNÓKET keresünk finom női konfekcióhoz. Hollywood, T. A., Allenby 91., III. em.

KERESÉS

• KERESÉK Beér Séva cukrászt. Erdelkődni: Ben-Gion Mol-sza, Ramat-Gan, Talpiot-u. 34.
• SZUG ALEF-ALEF VARRÓNÓKET keresünk finom női konfekcióhoz. Hollywood, T. A., Allenby 91., III. em.

KERESÉS

• KERESÉK Beér Séva cukrászt. Erdelkődni: Ben-Gion Mol-sza, Ramat-Gan, Talpiot-u. 34.
• SZUG ALEF-ALEF VARRÓNÓKET keresünk finom női konfekcióhoz. Hollywood, T. A., Allenby 91., III. em.

KERESÉS

• KERESÉK Beér Séva cukrászt. Erdelkődni: Ben-Gion Mol-sza, Ramat-Gan, Talpiot-u. 34.
• SZUG ALEF-ALEF VARRÓNÓKET keresünk finom női konfekcióhoz. Hollywood, T. A., Allenby 91., III. em.

KERESÉS

• KERESÉK Beér Séva cukrászt. Erdelkődni: Ben-Gion Mol-sza, Ramat-Gan, Talpiot-u. 34.
• SZUG ALEF-ALEF VARRÓNÓKET keresünk finom női konfekcióhoz. Hollywood, T. A., Allenby 91., III. em.

KERESÉS

• KERESÉK Beér Séva cukrászt. Erdelkődni: Ben-Gion Mol-sza, Ramat-Gan, Talpiot-u. 34.
• SZUG ALEF-ALEF VARRÓNÓKET keresünk finom női konfekcióhoz. Hollywood, T. A., Allenby 91., III. em.

KERESÉS

• KERESÉK Beér Séva cukrászt. Erdelkődni: Ben-Gion Mol-sza, Ramat-Gan, Talpiot-u. 34.
• SZUG ALEF-ALEF VARRÓNÓKET keresünk finom női konfekcióhoz. Hollywood, T. A., Allenby 91., III. em.

KERESÉS

• KERESÉK Beér Séva cukrászt. Erdelkődni: Ben-Gion Mol-sza, Ramat-Gan, Talpiot-u. 34.
• SZUG ALEF-ALEF VARRÓNÓKET keresünk finom női konfekcióhoz. Hollywood, T. A., Allenby 91., III. em.

KERESÉS

• KERESÉK Beér Séva cukrászt. Erdelkődni: Ben-Gion Mol-sza, Ramat-Gan, Talpiot-u. 34.
• SZUG ALEF-ALEF VARRÓNÓKET keresünk finom női konfekcióhoz. Hollywood, T. A., Allenby 91., III. em.

KERESÉS

LAKÁS

• LAKÁS, üzlethelyiség a közismert „EXPRESS” iroda útján. Tel-Aviv, Merkáz Báál Meláchó 5. sz. Tel. 615376 (10-1, 4-6)
• KIADÓ KÉTSZOBÁS LAKÁS Ramat-Gan központjában. Erdelkődni: Berla, Ramat-Gan, Hácheroset-u. 4., a Místárával szemben.
• CHOLON KÖZPONTJÁBAN, tiszta, bútorozott szoba, egyedülálló férfinak, esetleg házaspárnak kiadó. Megtekinthető d. u. 2-6-ig: Cholon, Sprinzák-u. 2., 3-as lakás.
• KULCSPEZÉRT 1 szobakonyhás lakás, minden melék-helyiség külön, júnyanos áron átdó. Berkovits, Tel-Aviv, Jordé Hászirá-u. 3. Megtekinthető d. u. 4-7-ig.
• ELADÓ KÉTSZOBÁS-ÁSSZKOM FORTOS lakás givátijmi bájit mesutáiban. Tel. 229921.
• KERESUNK 1½-2 SZOBÁS hávbéres, üres lakást Tel-Avivban. „Földszint, vagy 1. emelet” jelígre a kiadóba.
• ELSZERELNEM ÁSDOD-JAMI félkomfortos, kertes Szochnut lakószomat, bármely városban, hasonlóra. Ásdod-Jam 641/2.
• KULCSPEZÉRT különálló ház - 3 szoba, Tel-Aviv központjában. Megfelel minden célra. Glád, Balfour-u. 27.
Egyedülálló, 65 éves nő, hávbéres
ÜRES SZOBÁT KERES
Tel-Aviv környékén, konyha-és fürdőszoba használattal. „Tiszta” jelígre a kiadóba

• 3 SZOBÁS MÁSODIK EMELETI LAKÁS eladó, Sikun Hápoel Hámráchiban, (erdélyiek lakta környék). Hecht, Bné-Brák, Kirját Hárav Herzog, Nuruk-u. 36. (51-es autóbussz, Dan mozi megálló).
• KIADÓ KULCSPEZÉRT kom-plet kétszobás, utcai lakás, 6½ m. terasszal. Abramovitz, T. A., Dizengoff 251. II. em.

• VALLALJUR HASZNALT RUHA küldését Magyarországra - fertőtlenítéssel és csomagolással együtt. Transorient, Tel Aviv, Hár Szináj-u. 2.
• A ZUCKERMANN FOGASZA TI LABORATORIUM expressz javítások tel. ar. alatt. T. A. King George 5., tel. 612429.
• RAMAT-JOSZÉFBAH hirdetések, mozi-, színházjegy elővétel, ajándékok: DINA, virágüzletben. Merkáz 37. Telefon: 827862.
• MUFOSGOSOK ÉS JAVITASOK legolesőbban, 30 perc alatt garantálva, a legújabb módszerrel. Fogadók bármely órában. Tel-Aviv, Keren Kájemet harminckettő, Emil Zola-utca sarok. Tel. 222850. Autóbussz: 4, 5, 7, 1, 61, 62.
• EVESZKÖZÖK EZUSTOZESE és aranyozása. Késpengék át-cserélése rozsdamentesre. Ezüst tárgyak vétele és eladása. - „Sakum”, Tel Aviv, Nachlat Benjámin u. 8., Tel. 58581.
• NATANJAN KIADÓ SZOBA a fürdőszobára. Előzetes rendelés: Rch, Szimtat Hágállil 4.

• KERESÉK Beér Séva cukrászt. Erdelkődni: Ben-Gion Mol-sza, Ramat-Gan, Talpiot-u. 34.
• SZUG ALEF-ALEF VARRÓNÓKET keresünk finom női konfekcióhoz. Hollywood, T. A., Allenby 91., III. em.

• KERESÉK Beér Séva cukrászt. Erdelkődni: Ben-Gion Mol-sza, Ramat-Gan, Talpiot-u. 34.
• SZUG ALEF-ALEF VARRÓNÓKET keresünk finom női konfekcióhoz. Hollywood, T. A., Allenby 91., III. em.

• KERESÉK Beér Séva cukrászt. Erdelkődni: Ben-Gion Mol-sza, Ramat-Gan, Talpiot-u. 34.
• SZUG ALEF-ALEF VARRÓNÓKET keresünk finom női konfekcióhoz. Hollywood, T. A., Allenby 91., III. em.

• KERESÉK Beér Séva cukrászt. Erdelkődni: Ben-Gion Mol-sza, Ramat-Gan, Talpiot-u. 34.
• SZUG ALEF-ALEF VARRÓNÓKET keresünk finom női konfekcióhoz. Hollywood, T. A., Allenby 91., III. em.

• KERESÉK Beér Séva cukrászt. Erdelkődni: Ben-Gion Mol-sza, Ramat-Gan, Talpiot-u. 34.
• SZUG ALEF-ALEF VARRÓNÓKET keresünk finom női konfekcióhoz. Hollywood, T. A., Allenby 91., III. em.

• KERESÉK Beér Séva cukrászt. Erdelkődni: Ben-Gion Mol-sza, Ramat-Gan, Talpiot-u. 34.
• SZUG ALEF-ALEF VARRÓNÓKET keresünk finom női konfekcióhoz. Hollywood, T. A., Allenby 91., III. em.

• KERESÉK Beér Séva cukrászt. Erdelkődni: Ben-Gion Mol-sza, Ramat-Gan, Talpiot-u. 34.
• SZUG ALEF-ALEF VARRÓNÓKET keresünk finom női konfekcióhoz. Hollywood, T. A., Allenby 91., III. em.

• KERESÉK Beér Séva cukrászt. Erdelkődni: Ben-Gion Mol-sza, Ramat-Gan, Talpiot-u. 34.
• SZUG ALEF-ALEF VARRÓNÓKET keresünk finom női konfekcióhoz. Hollywood, T. A., Allenby 91., III. em.

• KERESÉK Beér Séva cukrászt. Erdelkődni: Ben-Gion Mol-sza, Ramat-Gan, Talpiot-u. 34.
• SZUG ALEF-ALEF VARRÓNÓKET keresünk finom női konfekcióhoz. Hollywood, T. A., Allenby 91., III. em.

• KERESÉK Beér Séva cukrászt. Erdelkődni: Ben-Gion Mol-sza, Ramat-Gan, Talpiot-u. 34.
• SZUG ALEF-ALEF VARRÓNÓKET keresünk finom női konfekcióhoz. Hollywood, T. A., Allenby 91., III. em.

• KERESÉK Beér Séva cukrászt. Erdelkődni: Ben-Gion Mol-sza, Ramat-Gan, Talpiot-u. 34.
• SZUG ALEF-ALEF VARR

HIREK

ELŐFIZETÉSI DÍJA HAVONTA 7.40 IL.
Tel-Aviv. POB. 831.
Fiókiadóhivatalok:

HAIFA:
Grünberger, Shapira 13. tel. 62453
Irodai órák után:
telefon: 527010.
JERUSALEM:
Landau Erdős
Javec 7. Tel. 26046.

ELŐFIZETŐINK SZÍVES FIGYELMÉBE! Ez-után hívjuk fel azoknak az előfizetőinknek a figyelmét, akik postán kapják a lapot, hogy az Izraeli Lapkiadó Szervezet a pézsiügyi minisztériummal egyetértésben július elsejétől felemelte a lapok árát és ennek kötetében az előfizetési díj havi 7 fontról 7.40-re emelkedett. Kérjük előfizetőinket, hogy a július elsejétől esedékes előfizetési díjüket ennek megfelelően küldjék be kiadóhivatalunkhoz. Azok az előfizetők, akik az előfizetési díjat erre az időre már befizették, a régi áron kapják a lapot.

Max Brod svájci szabadsága. Max Brod, a világhírű műfordító, író és zeneszerző tegnap Svájcba utazott. Ma Brod nyári szabadságát tölti Svájcban.

A LIBERÁLIS PÁRT magyar tagozatának jeruzsálemi kirándulásán résztvevők kedden, júli. 6-án reggel 7-kor találkoznak a tel-avivi Opera előtt. Vezető: Ciment Imre, tanár.

Uj postafiók nyílt Beér-Séván. A beér-sévai Dálet negyedben tegnap új postafiókot avattak, amelynek építése 60 ezer fontba került. M. Bár-Dávid beér-sévai postaigazgató az avatáson bejelentette, hogy a közeljövőben a szomszédos Hé negyedben is postafiókot nyitnak és ezzel ötre emelkedik a beér-sévai postahivatalok száma. A. Saron, aki a postaiügyi minisztérium jeruzsálemi déli körzetének igazgatója, közölte, hogy tervezték új fűtőház építését Beér-Séván a Hanesziim utcában.

Szebeniek találkozója július 21-én, szerda d. u. 5 órakor a tel-avivi HOH termében, Hájárkon-u. 61. — A Szebeniek Köre.

Tito hazautazott

Moskva. (Reuter). — Tito marsall jugoszláv államelnök tegnap visszatért hazájába a Szovjetunióban tett 12 napos látogatás után. Tito behatárolt tárgyalásokat folytatott a szovjet vezetőkkel. A jugoszláv vezető kijelentette, hogy a két állam közötti diplomáciai kapcsolatot felújítása óta ez volt a legsikeresebb látogatása a Szovjetunióban.

A moszkvai repülőtéren a szovjet elgárda teljes létszámban bucsuztatta Tito marsallt. Tiszteletére gépe indulása előtt megjelent Alexej Koszigin miniszterelnök, Leonid Breznyev, a kommunista párt főtáskara és Anasztasz Mikoján elnök.

KATZ ANDOR (ARI)
IZRAELI ÜGYVÉDDE AVATASAHOZ sok szerencsét kívánva gratulálnak,
Spitzer Turi és családja, Tel-Aviv és
Guttman Jóska és családja, Rámát-Joszf

A CHERUT ÉS A LIBERÁLIS PÁRT
MAGYAR TAGOZATAI
Júli. 6-án, kedd este 8-kor, Tel-Aviv, az Ibn Gvirol utca 68 sz. a. diszteremben szabad fórumot rendeznek
„MINDENKI, MINDENKI ELLEN”
címmel.
Szívesen látjuk tagjainkat és barátainkat.

Megválasztották az El Al tisztviselők üzemi bizottságát. Az El Al tisztviselői tegnap 9 tagú üzemi bizottságot választottak, amely két éven át fogja ellátni feladatát. Ez volt az első alkalom, hogy a Mápájhoz tartozó Neemáné Hámiflágá csoport nem indult külön listával a választásokon, amelyek egyénileg tartottak meg. Az El-Al-ban még 2 üzemi bizottság működik, az egyik a technikusoké, a másik pedig a légiszemélyzeté.

* „Exodus”, „Herz Biblia”, „Zsidó Lexikon”, „Hadash”-nál, Hájárkon-u. ötvenkilenc.

UJ OLE!
MINDENT behozhat vámentesen a tegalaacsonyabb
GYARI ARAKON
közvetítő nélkül
Rádió-patefon 110.— \$
ad Tel-Aviv.
Easy Import
Trading Ltd.
TEL-AVIV, Ben Jehuda 32.
EL-AI ház. 611. szoba. VI. em.
Telefon: 59370.
• Legnagyobb választék
• Tegalaacsonyabb árák.
MAGYARUL BESZELUNK
Nyitva 9-2. 6-8-ig.

Ujabb letartóztatások várhatóak a Szochnut építkezési botrányában. A tel-avivi bíróság további 10 nappal meghosszabbította Jákob Azájá és Náfáli Meír építési vállalkozók vizsgálati fogságát, akiket Szochnut tisztviselők megvesztetése miatt tartóztattak le. A rendőrség képviselője elmondta, hogy a nyomozás tovább folytatódik és további letartóztatások várhatóak. A rendőrség utalt arra, hogy a letartóztatottak között valószínűleg Szochnut alkalmazottak is lesznek, akik elősegítették az építési vállalkozóknak, hogy megnyerjék a verseny pályázatokat.

כשר למחרון
NAHARIAN, a
Margoában
minden jobb, mint otthon. —
Továbbra is Rosenfeldné,
Knöpfer Klára főz.
Tel.: 920-108.

Börtönben maradtak mert nincs pénzük óvadékot letenni. A haifai törvényszék egyenként 10 ezer font óvadék ellenében szabadlábra akarta helyezni a Káfr Szálem faluban lakó Váhábi Szálach, továbbá Cháled, Ibrahim és Abdul Káder Szavicha fivéreket, akik géppisztollyal megakarták ölni Fuad nevű rokonukat. A párdesz-chánai rendőrség, amely a merénylőket letartóztatta, nem ellenzte a szabadlábrahelyezést, de miután a fiatalemberek nem tudták letenni az óvadékot, a bíróság utasítására további 13 napra vizsgálati fogságban maradtak.

* Nem vitt magával olvasnivalót a nyaralás idejére? Rendeljen nálunk egy könyvsomagot! Közzölje pontos címét és érdeklődési körét, s azonnali ellátjuk színes olvasnivalóval! **TARBUT** könyvtár, Tel-Aviv, Hászfélá utca 4. (A táchnáná merkáztínál, a 4-es és 5-ös autóbussz végállomásánál).

DIVATOS NŐI RUHÁK
KOSZTUMOK
A LEGDIVATOSABB ANYAGOKBOL.
ACHYM CZOBEL
NŐI KONFEKCIÓGYÁR
T. A., Hácharose-u. 10
(Bét Hádár mellett)

A szállítványozó alkalmazottak szakszervezetet létesítettek. Húsz nagy szállítványozó vállalat alkalmazottai tegnap a Hisztrud kezdeményezésére országos szakszervezetet létesítettek. A szervezetet közgyűlés keretében alakították meg és felszólították az összes szállítványozókat a szakszervezethez való csatlakozásra. A célkitűzések között szerepel a sofőrök szakmai színvonalának emelése, a munkaszervezés felül vizsgálása és a bérszabályozás helyzetének általános megjavítása.

A Jeruzsálemi Aranykor Klub július 3-án, szombat este 8 órakor, a Bét Taylorban, Kirját-Hájóvél, Sikun Vatikim látványos, szép filmet vetít. Hűtött terem. Költség hozzájárulás 60 agora. Fontos bejelentések. Bevezető: Izrael Jenő. — A titkárság.

Megjelent magyarul a legjobb James Bond regény, a Goldfinger. 2.60-ért kapható mindenütt.

Uj pianok
nagy választékban részletekre is
Használt zongorákat megveszünk, v. becserejük ura.
Tel-Aviv Zongora Szalon
Dizengoff 81. (temelet)

Uj szárnyat építettek a rámlel arab iskolának. A rámlel arab állami elemi iskolában tegnap új épület szárnyat avattak, ahol öt tanterem és egy tágas előadóterem van. Az avató ünnepségen a polgármester és a köztisztviselők vezetőin kívül résztvettek az arab Kneszet képviselői is. A rámlel arab iskolában 330 diák tanul.

Legszébb női taskák Évától. Tel-Aviv, Allenby-út 90. — Készítői árák.

CHEVRÁT SÁPUT B.M.
a j a n l
luxuslakásokat
eladásra
Petách-Tikva központjában
példátlan árákon.
Achád Háám-u. Choféc Chájim-u. sarkon
2 szobás 15.500 IL.-től kp.-ben
+ 6,000 IL. jelzálogkölesön
2 1/2 szobás 18.000 IL.-től kp.-ben
+ 8,000 IL. jelzálogkölesön
Bár-Kochba-u. 42. sz. alatt
2 szobás 15.500 IL.-től kp.-ben
+ 6,000 IL. jelzálogkölesön
3 szobás 22.000 IL.-től kp.-ben
+ 6,000 IL. jelzálogkölesön
Erdelkődni: **CHEVRÁT SÁPUT B.M.**
Petách-Tikva, Pinsker-u. 19., tel. 911274
9.30—12, 4—6 óra közt

Záhárirá Chárifáj továbbképzésre Londonba utazott. Záhárirá Chárifáj, a haifai színház tagja tegnap Londonba utazott. A tehetséges fiatal színész két hónapig marad az angol fővárosban, ahol a színpadművészetben képezi tovább magát.

Olesó népi életbiztosítás (Chéc 1000). (Egy személy csak egy biztosítást köthet). **Hamburger**, iroda: Tel-Aviv, Sderot Rothschild 19. Tel. 52211. Lakás: Cholón, Sderot Kugel 34.

14 napos ürröpülés 9 óra alatt

Houston, Texas. (UPI). — Az amerikai űrkutatási hatóság tegnap nyilvánosságra hozta annak a két asztronautának a nevét, akik a Gemini-7 űrhajóban a jövő év elején Amerika eddigi leghosszabb világürröpülését, legalább 14 napot fognak tölteni a világűrben. Erre az ürröpülésre a hatóságok Frank Borman és James Lovell ürröpülőket jelölték ki, akik mindketten 37 évesek. A közlemény szerint valószínű, hogy Borman és Lovell ugyan-csak kísérletet tesznek majd, hogy „világűr-sétát” folytassanak, amint azt Edward White tette a múlt hónapban a Gemini-4 négy napos ürröpülése alatt.

Hazaérkezett Perc Gordon bombay konzul. — Perc Gordon, Izrael bombay konzulja szolgálati idejének lejártával tegnap hazaérkezett. Gordon elmondta, hogy az indiai kormány intézkedése, amely szerint letiltották Izrael függetlenségi napi ünnepségét, élénk visszatetszést keltett az indiai közéletben. A volt konzul hangzott, hogy az indiai kormány befogadásának már pozitív gyümölcsei mutatkoztak ugyan és további fejlemények várhatóak egyes indiai köztestületek és izraeli szervezetek közötti közlekedés terén. Perc Gordon befejezte szolgálátát a külügyminisztérium kötelékében.

Tálesz tilin. mezusa. Imakönyvek magyarul is. legolcsóbban Ungár Majse-nál, a tel-avivi nagytemplomnál. — Ügyeljen a néber feliratu Ungár névre.

UJ OLEK!
FIGYELEM!
RADIO-PATEFONNAL
110.- dollár, ab. Tel-Aviv
Az összes gyári árákból engedmény.
Azonnali szállítás.
WALLERSTEIN
Telefon 624916.
Tel-Aviv, Allenby 90. II. em.
6-os ajtó — 9-től 6 óráig.
(Iroda a vámvivalat mellett)

Jigál Alont meghívták Libéria függetlenségi ünnepére. Dr. Jaszi libériai nagy követ tegnap felkereste Jeruzsálemben Jigál Alon munkügyi minisztert, akinek átnyújtotta William Tubman libériai elnök személyes meghívóját az afrikai köztársaság 119-ik függetlenségi napjára, amely július 26-án lesz. A munkügyi miniszter a miniszterelnök jóváhagyásával elfogadta a meghívást. Mint emlékeztet, Tubman elnök három évvel ezelőtt Izraelben járt és akkor Ginoszár kibucban Jigál Alon vendége volt. Ezt követően a libériai elnök a becsületrendet adományozta a munkügyi miniszternek.

Tüzek a hőségtől Jordán völgyében. A tegnapi hőség több helyen tüzet okozott Tibériason és a Jordán-völgyi települések környékén. A legnagyobb tűz 24 órán át tombolt Menachemia környékén, ahol a lángok 4 ezer dunám természetes legelőt tettek tönkre. Sáár Hágolán kibuc banánültvényeiben is több ízben tört ki tűz. A tüzoltókat kihívták az Amud patak környéki mezőtüzek oltására és Migdál gállili oléváros zöldségekertjeiben keletkezett tüzek ctitásához.

WIZO — NATANJA
Július 17-én, szombat este
NAGY GARDEN-PARTY
Figyeljék erre vonatkozó hirdeteinket

Vendégek érkeztek Cholón ikervárosából. Cholón ikervárosából a franciaországi Suresne-ből 14 diák és két kísérő érkezett Izraelbe, hogy résztvegyenek az ikervárosok nemzetközi szervezetének ifjúsági kongresszusán, amely hétfőn nyílik meg. A surresnei vendégek Cholón város vendégei lesznek. Július közepén choloni ifjúsági csoport fogja viszonzni a látogatást.

A betörők elvitték a revolvert. A csütörtökre virradó éjszaka ismeretlen tettesek jártak Jozsef Kuzin beér-sévai Uzijáhu utca 12 alatti lakásán. A hivatalan látogatott Kuzin 9 milliméteres kaliberű revolverét vitték csak el, amelynek értéke 85 font.

A Kupát Cholim új rendelőkét nyit Cholónban. A Jaffán székelő tel-avivi körzeti Kupát Cholim igazgatósága rendelőkét létesítésére lakást vásárolt Cholónban a Náot Ráchel és Hádárom sikunokban. A körzeti igazgatóság szóvivője bejelentette még, hogy két éven belül a „blokonim” negyedben rendelőt nyitnak, továbbá 2 millió font befektetéssel Cholón központjában központi rendelőt építenek, ezen a helyen szakorvosok, laboratóriumok és röntgen intézet lesz.

Nyári nyelvkurzusok
délelőtt, délután és este
tanuljon Berlitznél
• Megkezdődött a beiratkozás a nyári angol, francia, német, arab és ivrit tanfolyamokra.
• Külön osztályok közép- és népiskolásoknak továbbá A. B. C. osztályok 10 éven felülieknek
TEL-AVIV, Náchlát Benjámin 2. Tel. 56347.
HAIFA, Hecháluc-utca, 27. sz. Telefon: 69265.

Az 55-ös autóbussz 40 percenként közlekedik vasárnaptól. A Givatájmot a tel-avivi tengerparttal összekötő 55-ös autóbusszjárat vasárnaptól, július 4-től kezdve 40 percenként fog közlekedni. Ez a járat, amelynek végállomása a Hájárkon utca és a Keren Kájijemet fasor sarkán van, eddig másfélóránként indult. A Dan kooperatíva igazgatósága ugyanakkor közölte, hogy naponta egy közvetlen járatot indít a kirját sauli temetőbe. Ez az autóbussz reggel 9 órakor indul a Trumpeldor utcából és 11 órakor tér vissza a temetőből a városba. Ennek a különjáratnak útvonalá egyezik a 22-es autóbusszával.

Ha EKSZERT és ORÁT vásárol forduljon bizalommal hozzám
SCHWARTZ E.
(Temessvár)
Tel-Aviv, King George 16.
SILVER COOPER

Sürgetik a segély folyósítását sokgyermekes családok számára. A szak szervezeti központ tegnap megsürgette a társadalombiztosító intézet által kiutalandó segélyt a sokgyermekes családok számára. Mint emlékeztet, még ez év elején bejelentés történt a munkügyi minisztérium részéről, amely szerint az első három gyerek után is pótlékot folyósítanak a családoknak a társadalombiztosító intézet útján. Az intézkedés eddig papíron maradt és a szakszervezeti központ tegnap felkérte a munkügyi minisztériumot az ügy megszüntetésére.

Lexikonok kaphatók: 1 kötetes, 2 kötetes, 6 kötetes, természettudományi, irodalmi, fotó, film, kertészeti, stb. Allenby könyvtár T.A., Allenby 11. Telefon 57272.

Le akart ugrani a Cion-hegyről. A jeruzsálemi Cion-hegyen öngyilkosságot kísérelt meg egy 27 éves nő, aki Bét Semesben lakik. A járőrelők arra lettek figyelmesek, hogy a nő le akar ugrani a hegy tetejéről. Még időben sikerült megmenteni és így került az öngyilkosjelölt a rendőrségre, ahol kiderült, hogy tettének oka szerelmi csatlódás.

Megnyílt az Águdát Jisráél bankja

Tegnap délután ünnepélyes külsőségek között nyílt meg a nagyközönség számára az Águdát Jisráél bankja Tel Avivban a Li-lienblum utcában. A megnyitó ünnepségen számos közéleti személyiség vett részt, közöttük Ben Dror állami főszámvevő, Ejtán Ezrachi, a külkereskedelmi osztály igazgatója, dr. Foerder, a Bank Leumi direktoriumának elnöke, valamint A. Zaverszki, a Bank Hápoálim és D. Rekanati, a Discount Bank vezérigazgatója.

Dr. FRIEDLER ALEXANDER
új telefonszáma
725 436

Megszavazzák az „1953 utániak” kártérítési alapját

A Bundestag és Bundesrat közvetítő bizottságában megállapodás jött létre — Július 9-én újra a felsőház elé kerül a törvényjavaslat

Bonn, (STA). — Most már biztosítottak látszik, hogy a nyugatnémet törvényhozási gépezet véglegesen megszavazza annak az 1.2 milliárd márkát (900 millió izraeli font) ki tévő „segélyalapot” a létesítését, amelyből az 1953 után érkezett náciüldözöttek kártérítési igényeit fogják kielégíteni. Bonnól érkező jelentés

A pápa részt vesz az UNO közgyűlésén

Róma, (UPI, Reuter). VI. Pál pápa részt vesz az UNO szeptemberben megnyíló közgyűlésén. — Vatikáni hírforrások szerint a pápa elhatározta, hogy New-York utazik az UNO 20-ik, jubileumi közgyűlésére, ahol a világszervezet 114 tagállamának képviselői előtt valószínűleg univerzális békefelhívást intéz a világ népeihez. A pápának ez lesz a harmadik külföldi útja; előbb Jordániában és Izraelben a szenthelyeket látogatta meg, majd Bombayban részt vett a távolkeleti katolikus egyházak kongresszusán.

EGY MONDATBAN

● Párizsban a francia állambiztonsági törvények halálra ítélték Jean Barbier 45 éves francia állampolgárt, aki a német megszállás idején a Gestapo keretében szolgált és állati kegyetlenséggel ki-mozta a francia földalatti mozgalom rendőrkézre került harcosait.

● Az amerikai nemzetközi fejlesztési ügynökség tegnap bejelentette, hogy jóváhagyta 20 millió dollár kölcsönt Izrael különböző gazdasági terveinek a finanszírozására.

Töltse szabadságát a kilátó- és üdülő szállóban —

Hotel „JAIR” CFAT

כשר למדרין

konyha, összkomfortos szobák, kert és út a Mecudára

Helyrendelés: Cfát, tel. 067—30215.

szerint a „közvetítő bizottság”, amelyben a Bundesrat (a német felsőház) és a Bundestag (a német alsóház) 11-11 tagja vesz részt, úgy határozott, hogy javasolja a felsőháznak az 1.2 milliárd márkás segélyalap létesítésére vonatkozó törvény jóváhagyását, amint azt első olvasásban az alsóház már megszavazta.

A Bundestag, mint emlékeztet eredetileg úgy határozott, hogy az alap pénzének 50 százalékát a federális kormány teremteli elő, míg a másik 50 százalékot a nyugat-német szövetségi köztársaság federatív tagállamai fogják befizetni. Néhány szövetségi tartomány azonban — különösen azok, melyekben a Keresztény Demokrata párt van uralmon — ellenkezett az 1953 utáni kártérítésre irányuló alaphoz való hozzájárulását és azazal indokolták ezt, hogy az 1953 évig követeléseiket be nem nyújtott náciüldözöttek igényeinek mostani kielégítése lényegesen bennéve politikai határozat

és így ez csak a központi federális kormányra tartozik. Ennek a magartásnak a nyomán a Bundesrat, amelyben a szövetségi tartományok képviselői foglalnak helyet, nem hagyta jóvá a Bundestag által megszavazott törvényjavaslatot és azt az úgynevezett „közvetítő bizottsághoz” utalta, amelyben mind a alsóház, mind a felsőház képviselői részt vesznek.

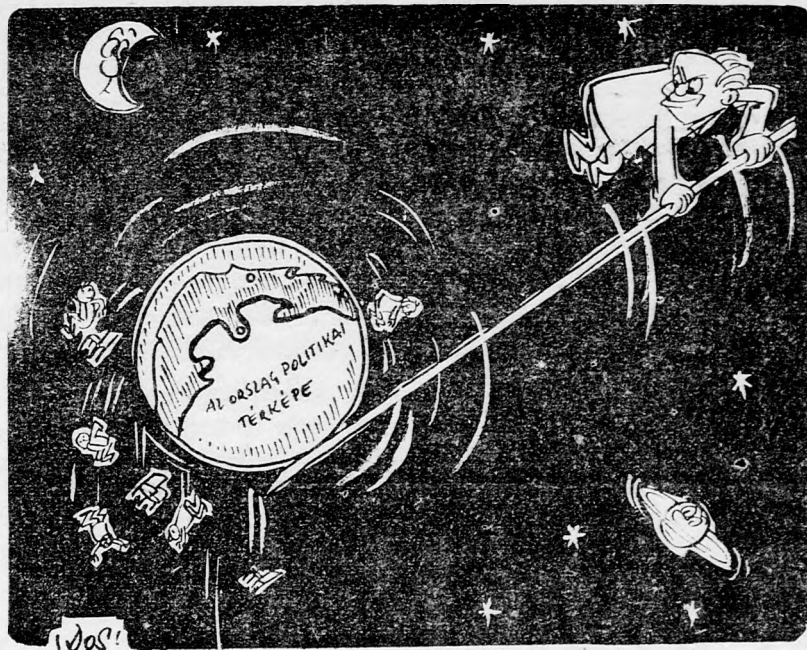
A szerdára virradó éjszaka a közvetítő bizottság többszörös tárgyalás után szótöbbséggel pozitív értelemben határozott az 1953 utáni kártérítés ügyében. A határozatról dr. Otto Schmidt (Keresztény Demokrata Párt) a közvetítő bizottság elnöke kijelentette, hogy „a szövetségi tartományok közül néhány végre megértette, hogy nem szabad előidézniük a törvényjavaslat megszavazásának az elhalasztását”.

Mindezek nyomán július 9-én újra a Bundesrat elé terjesztik a törvényjavaslatot és a közvetítő bizottság határozata után nincs ok az aggodalomra annak

megszavazása tekintetében. Kézenfekvő és biztosítottnak látszik, hogy legkésőbb szeptemberben törvényerőre emelkedik már a javaslat és rövid idővel ezután kezdetét veszi a kártérítések folyósítása.

Szakértők úgy vélik, hogy mintegy százezer izraeli lakos lesz jogosult egyéni kártérítést kapni az új alap létesítéséről intézkedő törvény jóváhagyása után.

„— ADJATOK EGY EMELŐT ÉS EN EGYEDÜL ELMOZDITOM a VILÁGOT...”

(„COPYRIGHT BY „MAARIV”)

Augusztus 4-én lesz a kommunista párt kongresszusa

Tel-Aviv, (Az Új Kelet tudósítójától). — Az izraeli kommunista párt központi bizottsága tegnap este megkezdte a párt elmaradt 15-ik kongresszusának tényleges előkészítését. Mint ismeretes, néhány nappal ezelőtt az utolsó pillanatban a kommunisták két szárnya úgy határozott, hogy nem tartják meg a kongresszust, amely a pártszakadás jegyében Tel-Avivban, illetve Haifán tanácskozott volna.

Azóta szakadatlan viták folytak a Mikunisz-Szneh csoport és Tufik Tubi-Meir Wilner csoportja között. Ugyátszik, hogy a Mikunisz-Szneh csoport győzelmében a vonatkozásban is teljes, mert végül elfogadták a párt két szárnyának vezetői, hogy augusztus 4-én rendezzék meg az izraeli kommunisták egyetemes kongresszusát. A központi bizottság ülése a késő éjszakai órákban még nem jutott el a szavazáshoz, erre valószínű csak ma este kerül sor, de valószínűnek látszik, hogy szó többséggel elfogadják az augusztus 4-iki időpontot.

Izrael 4 pontból álló béketerve

Lévi Eskol és Aba Even nyilatkozata a nyugat-német Handelsblattnak

Bonn, (Reuter). — Lévi Eskol miniszterelnök és hadügyminiszter, valamint Aba Even helyettes miniszterelnök a nyugat-németországi Handelsblatt munkatársának adott nyilatkozatukban ismertették Izrael négy pontból álló béketervét az arab-izraeli kapcsolatok rendezésére. A tervezet főbb vonalaiban hasonlít ahhoz a békejavaslathoz, amelyet általános írásvonalakban Lévi Eskol miniszterelnök már ismertetett a Kneszetben a nyári időszak megnyitása után.

Eskol miniszterelnök és Aba Even a német újságnak adott nyilatkozatukban hangzottak, hogy Izrael hajlandó garanciákat adni az araboknak, amelyek arab-izraeli békeszerződés aláírásával lépnek életbe. A béketerv négy pontja a következő:

1. Izrael hajlandó hoz-

zájárulni a fegyverkezés csökkentéséhez azzal a feltétellel, ha egyezmény jön létre a fegyverkezés kölcsönös ellenőrzésével.

2. Izrael kötelezi magát, hogy nem törekszik területi terjeszkedésre.

3. Izrael kormánya kötelezi magát, hogy segítséget nyújt az arab államoknak az arab menekültek újra-letelepítése érdekében.

4. Kifejlesztik a gazdasági és tudományos együttműködést Izrael és az arab országok között.

Aba Even kifejtette még a Handelsblattban tegnap megjelent interjúban, hogy ajánlatos lenne, ha Nyugat-Németország latba vetné befolyását az arab államoknál és meggyőzné őket arról, hogy Izrael szerves része a közelkeleti térségnek. „Amennyiben Nyugat-Német-

ország ily módon fog eljárni, jelentős segítséget nyújt a közelkeleti béke megteremtésére irányuló erőfeszítéséhez” — folytatta Aba Even, majd azt hangoztatta, hogy Nyugat-Németországnak széles és sokrétű lehetőségei vannak Izrael megerősítésére nemzetgazdaságának megsegítése útján.

Wilson felhívása:

EGYIPTOM ENGEDJE AT az izraeli hajókat a szuezi csatornán

London, (Reuter, STA). — Harold Wilson angol miniszterelnök kijelentette a parlamentben, hogy Anglia ismételt felhívással fordult Egyiptom kormányához, hogy engedje át az izraeli hajókat a szuezi csatornán.

A miniszterelnök Barnett Janner parlamenti képviselő intervenciójára válaszul kifejtette, hogy a közelkeleti konfliktusban járt egy egyiptomi parlamenti küldöttség, amelynek tagjait kihallgatáson fogadta. Az audienca során Wilson felkérte az

egyiptomi parlamentáris küldöttség tagjait, továbbítsák Kairóhoz az angol kormány álláspontját, miszerint Anglia továbbra is úgy véli, hogy a nemzetközi egyezmények értelmében a világ minden államának, így Izraelnek is, jogában áll igénybe venni hajói számára a Szezi csatornát, amely nemzetközi vízi út.

Az angol kormány ezen elvi álláspontjának alapján ismételtén kérte Egyiptomtól, hogy szüntesse be izraeli hajók bojkottját a Szezi csatornán.

A 470981 és a 104951 számú sorsjegyek 50 ezer fontot nyertek

A Mifal Hapajisz tegnap esti húzása a 470981 és a 104951 számú sorsjegyek egyenként 50 ezer fontot nyertek. Az 589024 számú sorsjegy 20 ezer fontot, a 673153 számú sorsjegy pedig 10 ezer fontot nyert. 5 ezer fontot nyertek a 169994, 213189, 576190, 494534 és a 240622 számú sorsjegyek.

Ezer fontot nyertek:
466043 330753 222161 389553
156474 609298 082200 444561
176505 350756 174633 173898
149965 324459 410987 137595
445144 437637 581683 499122
420723 381494 071411 021338
537780 132953 385282 356723
093670 422413.

500 fontot nyertek:
292140 611549 335401 665243
673967 479349 690868 146083
099721 461457 063202 353863
666792 035819 065836 638065
080471 511915 420929 650886
597424 112536 114350 155066
559022 033882 010733 3953006
617273 039014 420716 649787
183178 377745 640396 398858
004987 385433 029197 642394.

200 fontot nyertek a következő végződésű sorsjegyek: 07503 85313 42014 85831 07904

79687 31910 27053 12207 98066
68998 86032 15617 94812 09585
69946 08685 46748 67731 47775.

100 fontot nyertek a következő végződésű sorsjegyek: 5210 9779 9560 6390 0373 0068 1694.

Az 1-gyel végződő sorsjegyek visszanyerték a 3 fontot.

Sulyos Sevach Weisz állapota

A 28 éves Sevach Weisz, akit szerdán délben közlekedési baleset ért, tegnap még válságos állapotban feküdt a haifai Rambam-kórházban. Mint jelentették, a fiatal ember, aki a rádióban és különböző helyeken találókérdés versenyeken vett részt, Megadim faluval szemben összeütközött egy szembejövő autóval. Sevach Weisz medencecsonttörést szenvedett és az orvosok tegnap nem engedték meg, hogy látogatók felkeressék.

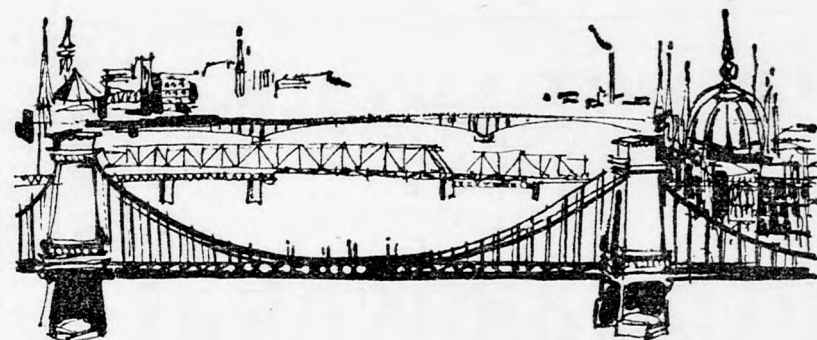
Drága apám, testvérem, sógorom, nagybátyáink
Fülöp Sándor (Simon) 771
Hajdúszoboszló — Ramat-Gan
SIRKOAVATASAT
júl. 6-án, kedden d. u. 5 órakor tartjuk a choloni körzeti temetőben. — Találkozás a bejáratnál.
A gyászoló család

Megboldogult drágánk
Grünbaum Avrahám (Andi) 771
AZKARAJAT és SIRKOAVATASAT
július 4-én, vasárnap délután 4 órakor tartjuk a párdesz-ghanai temetőben.
A gyászoló család

Az „EGGED” igazgatósága közli, hogy július 4., vasárnaptól külön autóbusszjáratokat indít az ország különböző helyein lévő **STRANDOKRA**

Részletek az információs irodákban és a plakátokban

UTAZÁSOK MAGYARORSZÁGRA

1965. júli. 11., júli. 25., aug. 8., aug. 22, szept. 5., szeptember 26.

A visszautazás dátuma, az utas kívánsága szerint. A visszatérés határideje 1965. okt. 30.

SHARTOURS UTAZÁSI- ÉS TURISZTKAI VÁLLALAT
Natanja, Smuel Hánáciv-u. 6. Telefon: 2253-2254.

HÁDÁR SZALLODA PENZIÓ

CFAT Telefon: 300-68.

Kényelmes szobák, kitűnő kóser, magyar konyha a cfáti rabbinátus felügyelete alatt.

Július 20-ig teljes napi penzió 17.— font.

Külföldi vállalat, amely fejlesztési munkákat végez a Holt-tenger körzetében, keres:

munkavezetőket

FÖLDMUNKÁK ÉS GÉPI FELSZERELÉS ELLENŐRZÉSÉRE.

Irsásbeli ajánlkozás: Beér Séva, POB 285, 'מכאדם' részére.

Keresünk

varrónőket

villanyvarrógéphez, gyakorlatlaltal a konfekció munkában.

Ajánlkozás:

ARIGÉJ RAPAPORT LTD.
BNE-BRAK, Bin-Nun utca 2., a Cé-Dé gyárnál

Ehrenreichné, Lebovits Irént

aki fiaival végleges letelepedésre az országba érkezett és kívánjuk, hogy könnyen beilleszkedjen az ország életébe.

Szeretettel köszöntjük továbbá barátunkat

SINGER JENŐ (Ipolypásztó)

montreáli főkéntort, aki rokoni látogatásra érkezett és hálás köszönetünket fejezzük ki az „El Malé Ráchámim” recitálásáért, amellyel a cion-hegyi ázkáránkat magasztosabbá és méltóságosabbá tette.

Az Ipolyság és Vidékéről Származók Baráti Köre.